

Synodality

“พระศาสนจักรที่จะก้าวเดินไปด้วยกัน”

SAENGTHAM
JOURNAL

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 46
ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2022/2565

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 46 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2022/2565

เจ้าของ	วิทยาลัยแสงธรรม
คณะที่ปรึกษา	อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ คณบดีคณะศาสนศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ และ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยา ปรัชญา และการศึกษาคาทอลิก 2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา
คณะผู้ทรงคุณวุฒิ	
หมวดกระแสเรียก	บาทหลวง เจริญ ว่องประชาบุญกุล
หมวดการศึกษาคาทอลิก	บาทหลวง เดชา อารมณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ บาทหลวง ดร.เอกรัตน์ หอมประทุม บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์ ภคินี ดร.น้ำทิพย์ งามสุทธา ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์ อาจารย์ ศรัญญา พงศ์ประเสริฐสิน
หมวดกฎหมายคริสต์ศาสนา	บาทหลวง ดร.ประจักษ์ บุญเฝ้า บาทหลวง สักกรินทร์ ศิริบรรเทิง บาทหลวง ชิตพล แซ่โล้ว
หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา	มุขนายก วีระ อารมณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ บาทหลวง ทศมะ กิจประยูร บาทหลวง นุพันธ์ ทศมาลี อาจารย์ สุธหทัย นิยมธรรม
หมวดจริยศาสตร์	บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน บาทหลวง นัฏฐวี กังกั๋ง
หมวดชีวิตด้านจิตใจ	บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร
หมวดปรัชญา	บาทหลวง ดร.อภัสติน สุทธิโย ปีโตโย บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุขวิช บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ บาทหลวง ผศ.ดร.วุฒิชัย อ่องนาวา บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน
หมวดประวัติศาสตร์คริสต์ศาสนา	บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์ บาทหลวง อธิพล กอบวิทยากุล
หมวดพระคัมภีร์	มุขนายก ดร.ลือชัย ธาตุวิสัย บาทหลวง ผศ.ทศไนย์ คมกฤษ บาทหลวง สมเกียรติ ตรีนิกร บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรือนงาม บาทหลวง ดร.ทัศนุ หัตถการกุล บาทหลวง สมชาย เกษี

หมวดพระสังฆธรรม	บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไร้ส์ บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์ บาทหลวง สหพล ตั้งถาวร บาทหลวง เกรียงชัย ตริมรรคา บาทหลวง สุพัฒน์ หลิวสิริ บาทหลวง วิทยา เลิศทองศักดิ์
หมวดพิธีกรรม	บาทหลวง เคลาดิโอ เบร์ตซอร์ บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช บาทหลวง อนุสรณ์ แก้วขจร บาทหลวง ไตรรงค์ มุลตรี
หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสต์สัมพันธ์	มุขนายก ชูศักดิ์ สิทธิสุทธิ์ บาทหลวง เสนอ ดำเนินสวาก บาทหลวง วุฒิไกร ชินทรนลัย บาทหลวง ดร.แอนโทนี ลี ดัก
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล
บรรณาธิการสร้างสรรค์	อาจารย์ พีรพัฒน์ ถวิลรัตน์
กองบรรณาธิการ	อาจารย์ สุจิตตรา จันทร์ลอย นางสาว สุกานดา วงศ์เพ็ญ และ นางสาว พิมพ์ฤทัย วิชัยธรรมคุณ
จัดพิมพ์โดย	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้ ประจำเดือนมกราคม - เมษายน ประจำเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท (จำนวน 3 ฉบับ/ปี) จำหน่ายปลีก ราคาฉบับละ 120 บาท สำหรับสมาชิกรายปี สามารถส่งเงินค่าบำรุงสมาชิกเป็นเงินสดหรือ โอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4 โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี) ส่งมาที่ e-mail: sukanda.1984@gmail.com หรือ โทรสาร 0-2429-0819 หรือ โทร. แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์ โทร. 0-2429-0100 ต่อ 624

*** บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย *
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ**

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 46 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2022/2565

บทบรรณาธิการ

สวัสดีปีใหม่และสุขสันต์วันปีสถาแต่ผู้อ่านทุกท่านครับ ปีนี้ยังคงเป็นอีกปีที่สถานการณ์โรคระบาดยังคงอยู่กับเรา และเชื้อโรครังยังมีกรกลายพันธุ์ทำให้ยากต่อการคาดเดาว่า เมื่อไหร่โลกของเราจะกลับมาอยู่ในสภาวะปกติอย่างแท้จริง ขณะที่สงครามเชื้อโรครังไม่สิ้นสุด สงครามความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ได้เริ่มขึ้นอีกครั้ง ในดินแดนยุโรป และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของนานาประเทศในวงกว้าง

ในท่ามกลางความขัดแย้งและความยากลำบากจากโรคระบาดและสภาวะเศรษฐกิจหลายคนอาจจะทบทวนทุกซ์และได้รับผลกระทบต่างๆ เข้ามาในชีวิต การมีเพื่อนที่เข้าใจและมีส่วนช่วยให้ชีวิตของเราก้าวเดินไปข้างหน้าต่อไปได้ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง ในมิติของความเชื่อเช่นเดียวกัน เรามนุษย์ไม่อาจจะเติบโตทางจิตวิญญาณเพียงลำพังได้อย่างง่ายดาย เราเองก็ต้องการเพื่อนและกำลังใจ การที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงประกาศให้ปี ค.ศ.2021-2023 เป็นช่วงเวลาของการประชุมซินอดกยใต้หัวข้อ “พระศาสนจักรที่จะก้าวเดินไปด้วยกัน” (Synodality) โดยเน้นให้เกิด การรับฟังและความร่วมมือกันในสมาชิกทุกระดับของพระศาสนจักร จึงดูเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เราได้หันมาไตร่ตรองถึงสิ่งที่มีคุณค่าที่แท้จริงในชีวิตและร่วมมือกันในการดำรงตนอยู่ในหนทาง ความจริงและชีวิต

แสงธรรมปริทัศน์ขอร่วมใจกับคริสตชนทั่วโลกในคำภาวนา เพื่อให้การประชุมซินอดบรรลุผลสำเร็จตามพระประสงค์ของสมเด็จพระสันตะปาปา ด้วยหวังว่า ทุกสิ่งจะเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นได้ ถ้าเราร่วมมือร่วมใจกัน

บรรณาธิการสร้างสรรค์

ข่าวประชาสัมพันธ์... ขอเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ฉบับต่อไปเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2565 ในหัวข้อ “50 ปี สถาบันแสงธรรม” ส่งต้นฉบับได้ที่ E-mail:pi_santo@yahoo.com หรือ E-mail:sukanda.1984@gmail.com

ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2565

และขอขอบคุณล่วงหน้าสำหรับทุกบทความที่ส่งมาร่วมแบ่งปัน

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 46 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2022/2565

7

SYNODALITE : ทนทางสู่การเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจร่วมกัน

ในบูชาขอบพระคุณ ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2013/2556

พระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ทรงเอ่ยถึงข้อเรียกร้อง/

การทำหายของพระศาสนจักรว่า “พระศาสนจักรต้องการปรับตัวตลอดเวลา เพราะสมาชิกของพระศาสนจักรเป็นคนบาปและต้องการการกลับใจ”

- บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

17

การรับฟังซึ่งกันและกัน เพื่อการก้าวเดินไปด้วยกัน

- ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

30

อิสลามกับพระศาสนจักรที่จะก้าวเดินไปด้วยกัน (Synodality)

การเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และการทำพันธกิจ

- อาจารย์ เมธัส วันแฉะ

52

ปรัชญาศาสนากรีกสำนักเมอเลเทเกิส

- ศ.กীরติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 46 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2022/2565

69

ชีโนดการก้าวเดินไปด้วยกัน คือการสร้างประชาธิปไตยในพระศาสนจักร ?

- ธีัญภรณ์ ลีกำเนิดไทย

78

คำปราศรัยของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสประธานแต่ที่ประชุม
สมัชชาเทววิทยาสากลเกี่ยวกับชีวิตพระสงฆ์

Address of His Holiness Pope Francis International Theological
Symposium on The Priesthood

ณ ห้องประชุมเปาโลที่ 6 นครรัฐวาติกัน

วันพฤหัสบดีที่ 17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร (แปล)

100

ปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 “การจาริกแสวงบุญแห่งความหวัง”

- บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช

105

ศิลปะแห่งการเป็นเพื่อนร่วมทาง: ขั้นตอนภาคปฏิบัติของผู้ให้การอบรม

THE ART OF ACCOMPANIMENT:

PRACTICAL STEPS FOR SEMINARY FORMATORS

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

Synodalite : หนทางสู่ การเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจร่วมกัน

ในบูชาขอบพระคุณ ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2013/2556

พระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ทรงเอ่ยถึงข้อเรียกร้อง/การทำทหายของพระศาสนจักรว่า

“พระศาสนจักรต้องการปรับตัวตลอดเวลา

เพราะสมาชิกของพระศาสนจักรเป็นคนบาปและต้องการการกลับใจ”

บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

บทความนี้มีเป้าประสงค์อยากพยายามถ่ายทอดแนวคิดรวมของคุณ Ed Condon จากนครรัฐวาติกัน, Dr.Jessica Murdoch อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Villanuova, คุณพ่อ Thomas Petri O.P., ซิสเตอร์ Nathalie Becquart, รวมทั้งคำตรัสของพระสันตะบิดรฟรานซิส อาจมีเนื้อหาบางส่วนไปทับซ้อนกับบทความที่ ฯพณฯ วิษณุได้แจกจ่ายไป ขอผู้อ่านโปรดพิจารณาให้อภัย

คำว่า “Sinodality” ที่พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงใช้นั้น อาจไม่คลาดเคลื่อนในความหมายเท่าใดนัก ถ้าเรา ได้สังเกตว่าการใช้คำนี้ ก็เพื่อบรรยายกระบวนการของความร่วมฉันที่ฉันน้อง บวกกับการไตร่ตรองแยกแยะของสมาชิกของบิชอปในอดีต หมายถึงการมีส่วนร่วมและการฟังพร้อมกับการสวดภาวนาเป็นจุดเด่น ในลักษณะและวิธีการดำเนินชีวิต วิธีการกระทำและวิธีการเรียนรู้เฉพาะของพระศาสนจักร

บาทหลวงสังกัฒณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, OMI.

“Sinodality”

หมายถึงการมีส่วนร่วมและการรับฟัง พร้อมกับการสวดภาวนา เป็นวิธีการดำเนินชีวิต วิธีการกระทำ และวิธีการเรียนรู้เฉพาะของพระศาสนจักร

(modus vivendi, operandi et cogitandi) บ่งชี้ถึง “ประชากรของพระเจ้าผู้แสดงออก และปฏิบัติอย่างเป็นนามธรรมในความเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยการเดินไปด้วยกัน โดยการมารวมตัวกัน และเป็นพิเศษในการปฏิบัติ การร่วมกันของสมาชิกเพื่อภารกิจของการประกาศข่าวดี นี่คือการก้าวเดินไปด้วยกันที่ต้องถูกนำมาใช้ในการเลือกของพระศาสนจักรตั้งแต่บรรดาอัครธรรมทูตสมัชชาของบิชอปที่นักบุญพระสันตะบิดรเปาโลที่ 6 ได้แต่งตั้งขึ้นเหมือนเป็นพิเศษในปี 1965/2508 แต่มิได้มีอะไรใหม่ในความเป็นจริง เพราะเมื่อเราพูดถึงสมัชชาของบิชอป ก็คือขณะที่ปรึกษาที่ให้โอกาสพระสันตะบิดรได้ถกเถียงปัญหาปัจจุบัน รับข้อมูลจากการประเมินผลและนำเสนอจากบรรดาบิชอปนักบุญเปาโลที่ 6 ได้ทำเป็นรูปเป็นร่างชัดเจนขึ้น แต่ในความเป็นจริงพระสันตะบิดรทุกพระองค์ได้ทรงถึงปฏิบัติกันทั้งนั้นคือปรึกษากับบรรดาบิชอปถึงประเด็นต่างๆ ไม่แบบใดก็แบบหนึ่ง

Sinodality เป็นแนวความคิดที่ลุ่มลึกอันมีประวัติอันยาวนานในพระศาสนจักร เป็นแนวความคิดที่บอกถึงวิธีการที่ส่วนต่างๆ ของพระศาสนจักรมารวมเป็นร่างเดียวกันของพระกายทิพย์ของพระเยซูคริสต์ ดูเหมือนเป็นแนวความคิดธรรมดา แต่อาจนำเราให้เข้าไปสู่การตีความที่ไม่ถูกต้องได้

ความเสี่ยงก็คือ เมื่อมารวมประชุมกันแล้ว สมาชิกทุกท่านปฏิบัติตนเหมือนกันหมดในภาคปฏิบัติมีความหมายอันลุ่มลึกเมื่อพรพิเศษหลากหลายในพระศาสนจักรแต่ละส่วนของร่างปฏิบัติหน้าที่ตามสัดส่วนของตน ตามหน้าที่ของตน แต่เมื่อต่างคนต่างทำงาน/หน้าที่ของคนอื่น มิเพียงทำให้ความมั่งคั่งลุ่มลึกด้อยลง จางลง ร่างนั้นก็ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

หลักการของ Sinodality/สมัชชาเพื่อ/ด้วยการเดินไปด้วยกัน คือปฏิบัติการขององค์พระจิตในความเป็นหนึ่งเดียวกับพระกายของพระเยซูคริสต์ และในการเดินทางแบบธรรมทูตของประชากรของพระเจ้า

ในการพยายามเข้าใจ “สมัชชาเพื่อ/ด้วยการก้าวเดินไปด้วยกัน (Sinodality) จำเป็นต้องคำนึงถึงจิตสำนึกแห่งความเชื่อ/จิตวิญญาณแห่ง ความเชื่อ (Sensus fidei*) (*โดยย่อ คือ ฉันทามติ/ฉันทานุมัติ ของความเชื่อที่ต้องสอดรับ/ภายใต้้อาณัติ กับพระวาจาของพระเจ้ากับอาจารย์ภาพ/อำนาจสั่งสอนของพระศาสนจักร และแน่นอนภายใต้แรงดลใจขององค์พระจิต) ที่เตือนถึงปฏิบัติการแห่งความร่วมมือกันในการออกกฎของคำสั่งสอนของพระศาสนจักร

สามารถกระทำการโดยไม่คำนึงถึงฐานันดรศักดิ์หรือถึงธรรมประเพณีของพระศาสนจักร คล้ายประสบการณ์ส่วนตัวหรือของกลุ่มใดๆ นี่คือลดคุณค่า ความหมาย และความลุ่มลึกของจิตสำนึกแห่งความเชื่อ/จิตวิญญาณแห่งความเชื่อ เป็นการอวยประสบการณ์แบบมนุษย์มากกว่าการเผยแสดงจากพระคัมภีร์ และจากธรรมประเพณี เราควรระวังในเวลาเดียวกัน ไม่ให้การตีความของพวกเขาไปปฏิเสธความสำคัญของอำนาจหน้าที่ของพระศาสนจักร

“

พระสันตะบิดรฟรานซิส มีพระประสงค์ให้สมัชชาฯ นี้ มีพระจิตดลใจเพื่อเปิดตัวสู่การเปลี่ยนแปลง และการเปิดใจรับสิ่งที่ไม่คาดคิดจากพระเจ้า โดยหวังในผลของความเป็นหนึ่งเดียวกันแบบธรรมทูต (missionary communion) เพื่อรับใช้โลกของเรา

”

ไม่เช่นนั้นอาจจะมีแนวโน้มในความไม่เข้าใจ หรือการตีความอันไม่ถูกต้อง เพราะจิตสำนึกแห่งความเชื่อ/จิตวิญญาณแห่งความเชื่อ คือการแสดงออกของความเป็นหนึ่งเดียวกันจริงของบรรดาสมาชิกของบางท่าน อาจเข้าใจว่าเป็นการให้อำนาจแก่ประชากรของพระเจ้าทั้งในส่วนตัวหรือในกลุ่ม เพื่อ

แน่นอนเราเข้าใจว่าสมัชชาแห่งบิชอปได้รับแรงดลใจฝังลึกจากองค์พระจิต แต่เป็นหนทางในลักษณะมนุษย์ บรรดาบิชอปแห่งคริสตจักรอยู่ในอาณัติของอำนาจหน้าที่ของพระสันตะบิดร และพระศาสนจักรอยู่ใต้อาณัติของพระเจ้า แต่การพูดคุย ถกเถียงโต้ว่าที่ หรือการลงคะแนนเสียง ไม่สามารถ

มาแทนที่ต่อธารแท้ของอำนาจหน้าที่ของ พระศาสนจักรได้ คือไม่สามารถทดแทนการ เปิดเผยของพระเจ้า (divine revelation) และอาจารย์นุภาพ (Magisterium) ที่ถูกถ่ายทอดกันสืบต่อๆ มาและเก็บรักษา อาศัยอำนาจหน้าที่ของพระสันตะบิดร

พระสันตะบิดรฟรานซิสเตือนสติว่า ไม่ควรมีความสับสนระหว่างจิตสำนึกแห่ง ความเชื่อ/จิตวิญญาณแห่งความเชื่อ (Sensus fidei) และความคิดเห็นทั่วไป/สาธารณะ ของการเปลี่ยนแปลงปรากฏการณ์ในปัจจุบัน

ในการแสดงออกถึงความเชื่อที่จริง และตรง ต้องเป็นการต่อเนื่องกับอาจารย์นุภาพ มาจากชีวิตที่ขัดเกลาด้วยพระวาจา ของพระเจ้าในหัวใจของพระศาสนจักรที่ แสวงหามิใช่ความรอดพ้นส่วนตัว แต่ความ รอดพ้นของทุกคน เพื่อการเสริมสร้างพระ ศาสนจักรและพัฒนาการของพระอาณาจักร ของพระเจ้า

ทางเดินร่วมกันสู่การเปลี่ยนแปลง จิตใจ/กลับใจไม่ผิดนักแม้ยังไม่เห็นผลชัดเจน พระสันตะบิดรฟรานซิส มีพระประสงค์ให้ “สมัชชาฯ เพื่อ/ด้วยการเดินไปด้วยกัน” นี้ (Sinodality) มีพระจิตตลใจเพื่อเปิดตัวสู่ การเปลี่ยนแปลงและจับต้องโอกาสใหม่ๆ ให้เป็นการเดินทางร่วมกัน/ส่วนรวม สู่การ เปลี่ยนแปลงจิตใจ/กลับใจ การก้าวเดินนี้ ไม่ใช่หนทางที่ได้ทำเครื่องหมายกำหนดไว้

แล้วเรียบร้อยแล้ว แต่เป็นการต้องเปิดใจรับ สิ่งไม่คาดคิดจากพระเจ้า ผู้ทรงมาสัมผัสพวก เรา มาเบียด ผลักพวกเรา และเคลื่อนย้าย ภายในจิตใจของพวกเรา อาศัยการฟังคนอื่น เป็นหนทางแห่งการไตร่ตรอง แยกแยะร่วม กันของที่ชุมนุมอันฝังรากฐานในบูชาขอบ พระคุณ เป็นเสียงเรียกหลักไปสู่การเปลี่ยน จิตใจ/การกลับใจ เพื่อหวังในผลของความ เป็นหนึ่งเดียวกันแบบธรรมทูต (missionary communion) เพื่อรับใช้โลกของพวกเรา จึงต้องเป็นกระบวนการด้วยธรรมจิต กล่าว คือ ไม่ใช่เหตุการณ์/ปรากฏการณ์ เป็นเส้น ทางใหม่ที่ต้องเดิน (itinerary) ตามพระ ประสงค์ของพระสันตะบิดร ผู้ทรงมีความ เชื่อมั่นคง (conviction) ว่าพระศาสนจักร กำลังเดินทาง โดยมีผู้เลี้ยงแกะใจที่อยู่หน้า อยู่ตรงกลาง หรืออยู่หลังฝูงแกะ (spir- itual processus) ให้เกิดขึ้นเรื่อยในกาล เวลา อาจพูดได้เต็มปากว่าเป็นโครงสร้าง หรือวิธีเฉพาะกิจ เพื่อกำหนดชีวิตและ ภารกิจของพระศาสนจักร ดังเช่นการเดินทาง โดยกันหรือการรวมตัวพร้อมกันของ ประชากรของพระเจ้า ที่พระเยซูคริสต์ได้ ทรงเรียกมาประชุม ภายใต้พระพลานานุภาพ ของพระจิตเจ้าเพื่อประกาศพระวรสาร

ปฏิบัติการนี้ เรียกร้องทำที่บางประการ ทั้งทางด้านมนุษย์และทางด้านธรรมจิต ที่พวกเราต้องค่อยๆ สืบสวนต่อไป พระสันตะ

บิทรฟรานซิส มีพระประสงค์ให้ “สมัชชาฯ เพื่อ/ด้วยการเดินไปด้วยกัน” เป็นแกนหลักในสมณสมัยของพระองค์ เพื่อให้ทุกคนที่ได้รับการชำระล้างจากศีลจุ่ม/ศีลล้างบาป ได้กลายเป็นผู้ส่งเสริมช่วยสร้างและเป็นตัวละครจริงของสมัชชาฯ นี้ คือการก้าวเดินไปด้วยกันของพระศาสนจักรในโลกปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับพระประสงค์ขององค์เจ้าเหนือหัวเยซูคริสต์ ในเวลาเดียวกัน พระองค์ทรงปรารถนาให้เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่สำคัญในโครงการปฏิรูปพระศาสนจักร เพื่อการเปลี่ยนแปลงให้เป็นแบบธรรมทูต ตรงนี้เองที่พระเมตตาและการเปลี่ยนจิตใจ/กลับใจมาพบกัน พระองค์ได้เคยตรัสไว้ว่า “พระศาสนจักรต้องตื่นตัวและรื้อฟื้นตัวอยู่ตลอดเวลา เพราะสมาชิกของพระศาสนจักรเป็น คนบาปและต้องการการเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจ และควรเป็นการเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจทั้งส่วนตัวและส่วนรวม” ดังนั้นจึงมีเสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนจิตใจ/กลับใจซ่อนอยู่อย่างลุ่มลึกในสมัชชาฯ นี้ เพื่อจะได้มาซึ่งท่าทีทางด้านธรรมจิต (spiritual attitude) และ ลุถึงชีวิตธรรมจิตในความเป็นหนึ่งเดียวกัน (a spirituality of communion)

สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับชีวิตและภารกิจของพระศาสนจักร ผู้ที่ต้องกลายเป็นสถาบัน/สถานที่ของการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน ปราศจากการเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจของ

ดวงใจและจิตวิญญาณ และโดยปราศจากการฝึกฝนบำเพ็ญธรรม เพื่อให้ดวงใจพร้อม น้อมรับ ยอมรับ พร้อมฟังกันและกัน องค์ประกอบที่ถือว่าเป็นเครื่องช่วยภายนอกที่นำสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกันอาจไร้ประโยชน์และอาจจะกลายเป็นการใส่หน้ากากเข้าหากัน โดยไม่สามารถเห็นหน้าหรือหัวใจ ขาดความจริงใจนั่นเอง เราอาจพูดได้ว่า “การก้าวเดินไปด้วยกัน” นี้ คือการให้ตัวฉันถูกกลืนให้กลายเป็น “พวกเรา” ที่มี “ตัวฉัน” เป็นผู้ร่วมแสดง ที่มีเป้าประสงค์ให้กระทำเพื่อนำไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวแบบธรรมทูต นี่คือการยกศักดิ์ศรีของผู้ที่ได้รับศีลจุ่ม/ศีลล้างบาปทุกคน จากกระทำขององค์พระจิตเหมือนเป็นตัวเอกในแต่ละบทบาทในชีวิตและภารกิจของพระศาสนจักร

เพื่อสามารถแทรกตัวเข้าในวิถีดำเนินชีวิตและปฏิบัติการของ “การก้าวเดินไปด้วยกัน” พวกเราต้องฝึกฝนและแสดงออกด้วยท่าทีทางชีวิตธรรมจิต นั่นคือ การรู้จักฟัง การพูดคุย ถกเถียงปัญหา การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การแบ่งปัน ความมีสันติภาพในตัวและกล้าพูด ความนอบน้อมถ่อมตน คอยแสวงหาสัจธรรมและความเชื่อในความวางใจในพระเจ้า และแน่นอนฝังตัวอย่างลุ่มลึกในการภาวนาและบูชาขอบพระคุณ อีกด้านหนึ่ง เราต้องวางใจในแรงดลใจขององค์พระจิตเหนือแต่ละคน แต่ละกลุ่ม ที่

กำลังก้าวเดินไปด้วยกัน เพราะประสบการณ์ของ “สมัชชาฯ เพื่อ/ด้วยการก้าวเดินไปด้วยกัน” เป็นประสบการณ์ของพระจิตที่หาได้ขีดเขียนไว้ก่อนแล้วไม่ แต่ค่อยๆ ถักทออาศัยการพบปะ การพูดคุยสนทนา การแบ่งปัน เป็นหนทางแห่งความเป็นมนุษย์และ

พูดกันหรือถูกปกปิดเอาไว้ การก้าวเดินไปด้วยกันเรียกร้องให้พวกเราต้องเข้าใจว่าพวกเราไม่ได้เป็นเจ้าของความจริง เมื่อมีสติ เราพวกเรา อาจเริ่มมองเห็นถึงความคิดที่แสนจะแคบของตัวเองและจะเริ่มเห็นคุณค่าของผู้อื่น

“

การภาวนาจะเปิดหัวใจของพวกเรา เพื่อเอื้อต่อการฟัง และสามารถใส่ใจต่อปฏิบัติการ ของพระจิตในชีวิตของพวกเรา

”

ภราดรภาพที่ทำให้พวกเราเป็น “ครอบครัว” เป็น “กลุ่มชีวิตรวม/หมู่คณะ” เรื่องของการปรึกษาหารือและการตัดสินใจจะต้องไม่แยกออกจากชีวิตแห่งการสวดภาวนา แต่จะต้องเป็นเรื่องแห่งชีวิตภายใน สร้างทัศนคติแห่งการตัดสินใจของชุมชนคือการฟังผู้อื่นด้วยความตั้งใจ การรู้จักการเงี่ยหูฟังเสียงกระซิบของพระจิตแม้จากปากของบุคคลที่พวกเราไม่ชอบหรือไม่เห็นด้วย ในมาตรการที่เท่าเทียมกัน เพื่อที่จะพูดออกมาด้วยความซื่อสัตย์และด้วยความกล้าหาญ ไม่ไปขัดขวางผู้อื่นด้วยความคิดของเราเท่านั้น เราจะได้สามารถฟังคำพูดที่ไม่ค่อยจะมีใคร

ในพระศาสนจักรที่ต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน ต้องขอให้พระจิตจะเป็นผู้นำของเราทุกคน ทั้งศาสนบริกร บาทหลวง และบิชอปท่ามกลางบรรดาประชากรของพระเจ้า การที่จะทำให้ท่าทีที่กล่าวมาข้างบนแทรกซึมเข้าไปในตัว เรียกร้องให้พวกเรายอมและน้อมรับที่จะก้าวเดิน และเจริญชีวิตเหมือนผู้แสวงบุญในพระศาสนจักร ซึ่งพระศาสนจักรก็กำลังเดินแสวงบุญอยู่เช่นกันในโลกนี้ เป็นประสบการณ์ที่ดึงพวกเราเข้าไปในสภาพความเป็นจริง ฟังเสียงร้องครวญและความต้องการของโลก เป็นวิธีการดำเนินชีวิตและทำงานร่วมกัน ทั้งหนุ่มๆ ทั้งผู้

อาวุโส เพื่อพยายามฟังและแยกแยะเพื่อลู่ถึงทางเลือกเชิงอภิบาลที่เป็นการตอบโจทยสภาพความเป็นจริง นี่เป็นเสียงเรียกให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพระศาสนจักร เป็นเสมือน “การลีลาศ การพ้อนรำด้วยกัน” โดยทั้งผู้อภิบาลและสัตบุรุษเคลื่อนตัวไปตามจังหวะเพลงอย่างกลมกลืน อาศัยการฟังกันและกัน และอาศัยเสียงของพระจิต แต่จะไม่มีการใช้อำนาจในท่วงทีของผู้มีอำนาจ สิ่งการที่อยู่ห่างไกล การเป็นผู้นำกลายเป็นลักษณะ “การร่วมกัน” เป็นเรื่องราวของการร่วมมือกันและการรับผิดชอบร่วมกัน “ชนรุ่นใหม่ที่ร่วมมือกัน” ในพระศาสนจักรที่มีความรับผิดชอบร่วมกัน พระจิตจะทรงเป็นผู้นำทางให้พวกเรา ทั้งบาทหลวงและบิชอปจะอยู่ท่ามกลางประชากรของพระเจ้า ไม่ใช่การใช้อำนาจเพื่อครอบงำพวกเขา เพราะนี่เป็นพระศาสนจักรที่สถาปนาโดยพระเยซูคริสต์ซึ่งจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงพระองค์ พระศาสนจักรต้องไม่หลงผิดอีกต่อไป ต้องไม่เป็นระบบบรรพชนนิยม/สมณนิยม แต่ต้องก้าวไปข้างหน้าด้วยกันกับประชากรของพระเจ้าทุกคน ดังนี้ จึงจำเป็นต้องมีวาตะของความอาจหาญและตรงเป้า โดยมีความจริง อิสราภาพ และความรักเผื่อแผ่ (charity) แผงอยู่ ซึ่งสุดท้ายก็คือผลจากพระจิต คือความชื่นชมยินดี สันติเยียบสงบในใจ แรงแผลกดันให้เป็นธรรมทูต ความเป็น

หนึ่งเดียวกัน ความปรารถนาจะท่วมเท้นความรักเพื่อนมนุษย์และพระศาสนจักร

สิ่งหนึ่งที่พวกเราต้องยอมรับให้ได้คือ “สมัชชาเพื่อ/ด้วยการก้าวเดินไปด้วยกัน” นี้ ต้องการ “ผู้นำ” ที่สามารถนำ ชี้แนะและเดินไปด้วยกัน ในกระบวนการของสมัชชาฯ นี้ ผู้นำที่ต้องมีวิถีปฏิบัติใหม่ที่ปฏิบัติการนำด้วยวิธีการร่วมมือ ปฏิบัติการชี้หน้าที่เป็นศาสนบริการที่เป็นผู้รับใช้บริการ เป็นปฏิบัติการชี้หน้าที่ไม่เป็นไปในระดับเส้นดิ่ง หรือในระดับบรรพชนนิยม/สมณนิยมสุดโต่ง เป็นการปฏิบัติอำนาจหน้าที่ (authority) ในแบบใหม่ คืองานบริการด้านใจอิสระ อันเป็นพลังเสริมสร้างไปสู่อิสรภาพแห่งความรับผิดชอบ และแห่งการมีส่วนร่วมกันในงานสำหรับทุกคน จึงมิใช่อำนาจที่กดทับบงการอีกต่อไป ผู้อภิบาลจึงต้องพยายามเป็นทั้งผู้เลี้ยงแกะและศิษย์ ปฏิบัติภารกิจในความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ในความพร้อมต่อทุกสถานการณ์ มีความวางใจ เชื่อใจกัน มีความเอื้ออาทรกัน เพื่อสามารถสร้างประชากร สร้างกลุ่มชีวิตรวม/หมู่คณะที่กัลยาณมิตรต่อกัน และเป็นธรรมทูตเพื่อคุณประโยชน์ต่อสังคม

คงมีความคาดหวังร่วมกัน โดยเฉพาะจากพระสันตะบิดรฟรานซิส ผู้ทรงปรารถนาให้ “สมัชชาฯ เพื่อ/ด้วยการเดินไปด้วยกัน” นี้ว่า พระศาสนจักรผู้กำลังก้าวเดินในกระบวนการ

การสมัชชาฯ มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน มีความคิด และความรู้สึกพ้องกัน การมีส่วนร่วม มีมือร่วมกัน และเข้าใจในภารกิจธรรมทูต นี้คือการบอกเป็นนัยเกี่ยวกับหนทางเดินร่วมของประชากรของพระเจ้า เดินไปเคียงข้างกับผู้อภิบาลเลี้ยงแกะ ในกระบวนการที่ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบตามฐานะหน้าที่ของแต่ละคน มีการกระทำที่มีแนวโน้มรวมกัน บวกกับความรู้สึกร่วมอย่างลุ่มลึกต่อกันและกัน วิธีการเหล่านี้ต้องช่วยพระศาสนจักรให้เดินอย่างมั่นคง ในหนทางที่ถูกต้อง โดยไม่เหลียวหลังดูอดีตจนเกินกว่าเหตุ จะไม่มีความเป็นหนึ่งเดียวกันในความคิดและความรู้สึกพ้องกัน ถ้าปราศจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในชีวิตของพระศาสนจักรและเราน่าจะเอามาคิดอีกทีให้กระจ่างแจ้งจากคำตรัสของพระสันตะบิดรฟรานซิส ถึงการต้องให้ความสำคัญต่อบทบาทของสตรีในพระศาสนจักร พวกเราคงได้เคยรับรู้มาบ้างถึงความใส่ใจของบรรดานักบวชหญิงถึงความพยายามของคณะนักบวชสตรีที่ปรารถนาก้าวไปด้วยกันในหนทางของตน ในการปกครองและในการทำการตัดสินใจ พระคาร์ดินัล เกรช (Grech) เลขาธิการของสมัชชาฯ ได้ขอรับรองบรรดาผู้ถวายตัวแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรดานักพรตทั้งสตรีและบุรุษทั่วโลกให้ภาวนาเพื่อปฏิบัติการอันยังไม่ทราบอนาคตนี้ ‘พ่อไม่ขอให้พี่น้องภาวนา

แทนผู้อื่น แต่ให้ตื่นมีสติอยู่เสมอเพื่อมุ่งใส่ความสนใจในมิติทางธรรมจิตในหนทางที่เรากำลังเดิน เพื่อสามารถเห็นและจับต้องปฏิบัติการของพระเจ้าในชีวิตของพระศาสนจักรสากลและพระศาสนจักรท้องถิ่น – การภาวนาจะเปิดหัวใจของพวกเรา จะเปิดเพื่อเอื้อต่อการฟัง และสามารถใส่ใจต่อการปฏิบัติการของพระจิตในชีวิตของพวกเรา คำขอร้องที่ทำให้สามารถมองไกลออกไปถึงการฟัง การเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจ ความเป็นหนึ่งเดียวเห็นพ้องต้องกัน’

พระสันตะบิดรฟรานซิส เคยตรัสเมื่อเร็วนี้ว่า สิ่งที่น่าสนใจว่าผู้อาวุโสแห่งวาติกัน - บรรดาพระคาร์ดินัลและบรรดาบิชอป – มักจะอ้างถึงความรู้ด้านเทววิทยา ในขณะที่นักบวชและฆราวาสจะพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ในชีวิตจริง คงต้องพยายามเลี่ยงแนวความคิดแบบบรรพชิตนิยม/สมณะนิยม พระสันตะปาปาฟรานซิสได้เคยตรัสว่า ความเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และการทำพันธกิจ ซึ่งเป็นแก่นแท้ภายในของพระศาสนจักรเกิดจากสภาสังคายนาวาติกันที่ 2 หากปราศจากซึ่งการมีส่วนร่วม การก้าวเดินไปด้วยกันก็จะเสี่ยงที่จะกลายเป็นนามธรรม เป็นเพียงการพูดคุยเรื่องความเป็นเอกภาพก็จะกลายเป็นเพียงการพูดกัน เป็นเรื่องเพียงแค่นบกระดาศหรือเอกสารหรู แต่ในเรื่องของความเชื่อ สิ่งที่เกิดขึ้นในจุ่ม/ศีลล้างบาป

คือการประทาน “ศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมกันแห่งบุตรของพระเจ้า” ในความหลากหลายแห่งพระพรและพันธกิจ การก้าวเดินไปด้วยกันและความศักดิ์สิทธิ์เป็นสิ่งคู่กัน ซึ่งจะทำให้การไตร่ตรองเกิดผลมากกว่า ดังที่พระสันตะปาปาฟรานซิสเพิ่งตรัสกับพวกเราว่า “ต้องเป็นรูปแบบของพระเจ้า ซึ่งได้แก่ ความใกล้ชิด การเห็นอกเห็นใจ และความอ่อนโยน”

ในกระบวนการฯ นี้ ต้องไม่ลดความสำคัญของการชาวเสียง ปรีกษาร่วมกันของประชากรของพระเจ้า เป็นจุดเริ่มต้นแรกที่สำคัญและเป็นและสำคัญ การไตร่ตรองแยกแยะขึ้นอยู่กับ การชาวเสียงปรึกษา (consultation) นี่คือนโอกาสที่เอื้อต่อการที่ทุกเสียงมีสิทธิให้คนได้ยินและได้ฟัง ขอให้การฟังนี้เป็นของแท้ที่นำพวกเราไปสู่การเปลี่ยนจิตใจ/กลับใจ เป็นหน้าที่ของพระศาสนจักรที่ต้องทำให้เกิดการมีส่วนร่วม การขาดการมีส่วนร่วมแห่งประชากรของพระเจ้าเป็นผลที่มาจาก การลึงเล การอาย หรือการเฉื่อยชาของพวกเรา หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็ได้ว่า บ่อยครั้งพระศาสนจักรไม่ยอมเปิดโอกาสให้พวกเขา ต่อมาในคำปราศรัยเมื่อพูดถึงพระพรชานแห่งกระบวนการของการก้าวเดินไปด้วยกันทั่วโลก พระสันตะปาปาฟรานซิสตรัสว่า: นี่คือนโอกาสที่จะต้องรีบคว้าเอาไว้ “ไม่ใช่ทำกระบวนการสมัชชาฯ แบบฉาบฉวย หรือจะต้องยึดติดอยู่ในโครงสร้างเลยทีเดียวน” ใน

ทิศทางแห่งพระศาสนจักรที่ก้าวเดินไปด้วยกันซึ่งพระองค์ให้คำจำกัดความเป็น “เวทีเปิดที่ทุกคนรู้สึกเป็นกันเองและมีส่วนร่วมแท้จริง” การเชื่อเชิญให้เข้ามาส่วนร่วมแต่ละเลยข้ามผ่านการพูดถึงอุปสรรคของพระศาสนจักร “ประชากรทุกคนของพระเจ้า ถูกเรียกร้องให้เข้ามามีส่วนร่วมการประชุมซินอดของบรรดาบิชอป รวมถึงบรรดากลุ่มที่ไม่รู้จักฟัง ควรได้รับเชิญเพื่อพวกเราจะได้ฟังเสียงของพวกเขา ที่อาจส่งเสียงถึงสิ่งที่พวกเขาไตร่ตรองให้พวกเราทราบเกี่ยวกับความกังวลและความเจ็บปวดของพวกเขา” พระคาร์ดินัล ฌอง โคลด ฮอลลริค (Jean-Claude Hollerich) นักบวชคณะเยซุอิต ได้กล่าวว่า ‘กระดาดษบันทึกเอกสารทำงานยังขึ้นอยู่กับท่านที่พวกท่านจะทำให้หน้ากระดาดษรายงานเหล่านั้นเต็ม’ ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ยากจนที่สุด คนที่ไม่มีปากเสียง คนที่อยู่ตามชายขอบสังคม

ขอให้อย่างน้อย ผลอย่างหนึ่งเกิดมาจากการสมัชชาฯ เพื่อ/ด้วยการก้าวเดินไปด้วยกัน อาศัยพระพรของพระเจ้า ให้พวกเราลุถึงความเข้าใจจริง ว่ากระบวนการของการตัดสินใจนี้ในพระศาสนจักรเริ่มจาก “การฟัง” เพราะด้วยท่าทีนี้เอง ที่พวกเราสามารถเข้าใจว่า พระจิตทรงปรารณานำพระศาสนจักรไปที่ไหนและไปอย่างไร

มีศีลธรรมประการหนึ่งที่เราไม่ควรลดความสนใจหรือความสำคัญ และต้องคำนึงและพิจารณาให้ถูกต้องอย่างละเอียด นั่นคือช่วงของการไตร่ตรองแยกแยะ (discernment) ผู้ปฏิบัติการเอกมอบให้ก่อนอื่นหมด แต่บรรดาบิชอปที่ร่วมประชุมกัน ดูเผินๆ อาจคิดว่า นี่คือลักษณะหนึ่งของบรรพชิตนิยม/สมณะนิยม (clericalism) แต่พวกเราต้องไม่ลืมเหมือนที่พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงย้ำอย่างไม่หยุดยั้งว่า การประชุมของสมัชชาแห่งบิชอปมิใช่รัฐสภา สังคายนายืนยันว่าบรรดาบิชอปเป็นหลักการและบาทฐานของเอกภาพในพระศาสนจักรท้องถิ่น จึงต้องเป็นผู้ที่ต้องไตร่ตรองแยกแยะในเอกสิทธิ์ที่ตนมีในพระศาสนจักร ควรให้พลังของกระบวนการฯ นี้ แทรกตัวในการยอมรับซึ่งกันและกัน ระหว่างการชาวเสียงปรึกษาและการไตร่ตรองแยกแยะ เพื่อเอื้อต่อพัฒนา

การของการก้าวเดินไปด้วยกัน ของพระศาสนจักรผู้กำลังเดินไปด้วยกันและของสมัชชาฯ นี้ อนาคตพวกเราคาดการณ์ยาก ยิ่งเดินต่อไปพวกเราก็จะเรียนรู้ไปเรื่อยๆ การก้าวเดินไปด้วยกันและความศักดิ์สิทธิ์เป็นสิ่งคู่กัน ซึ่งจะทำให้การไตร่ตรองเกิดผลมากกว่า ดังที่พระสันตะปาปาฟรานซิสเพิ่งตรัสกับพวกเราว่า “ต้องเป็นรูปแบบของพระเจ้า ซึ่งได้แก่ ความใกล้ชิด การเห็นอกเห็นใจ และความอ่อนโยน”

พระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ทรงตัดสินพระทัยในการประชุม “สมัชชาเพื่อ/ด้วยการเดินไปด้วยกัน” ในปี 2023/2566 ว่าจะต้องมีการพิจารณาอย่างละเอียดและใส่ใจในกระบวนการของการก้าวเดินไปด้วยกัน ขอให้พวกเรามีส่วนร่วมเดินไปด้วยกันตั้งแต่วลานี้ ในทุกวิถีทางที่ช่วยส่งเสริมการก้าวเดินไปด้วยกันของพระศาสนจักร

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

การรบกวนซึ่งกันและกัน เพื่อการก้าวเดินไปด้วยกัน

ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

บทนำ

บ้านของผู้เขียนปลูกต้นไม้ไว้รอบบ้าน
ดังนั้น ถ้าไม่ได้ตั้งเวลาปลูกด้วยนาฬิกาปลูก
หรือด้วยมือถือ ผู้เขียนก็ยังสามารถตื่นแต่
เช้าได้ทุกเช้าด้วยเสียงร้องของบรรดานกทั้ง
หลายที่เกาะตามต้นไม้ที่ต่างช่วยกันส่งเสียง
ร้องอย่างไพเราะ การได้ยินเสียงนกนานา
ชนิดร้องเพลงนั้นช่วยให้ผู้เขียนตื่นขึ้นมา
อย่างมีความสุขและผู้เขียนก็เชื่อว่าผู้ที่เคยมี
ประสบการณ์ดังที่กล่าวมานี้ก็คงจะมีความ
รู้สึกที่ไม่แตกต่างไปจากความรู้สึกของผู้เขียน
เช่นกัน

ดังที่ทราบกันมานานแล้ว ในแวดวง
ปักษีวิทยาว่านกนั้นมีวิธีการเรียนรู้ทักษะ
ชีวิตหลายวิธีโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ที่ได้
รับจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรมจากพ่อ
แม่รวมถึงประสบการณ์ตรงที่พวกมันได้พบ
ด้วยตนเอง

ยามเมื่อเราได้ยินเสียงนกนานาชนิด
ร้องนั้นเป็นการกระตุ้นการรับสัญญาณความ
ปลอดภัยที่นกส่งให้แก่กันและกัน ตัวอย่าง
เช่น ในบางพื้นที่ของโลก เสียงนกร้องเป็น

“

การฟังกับการได้ยินนั้นมีความแตกต่างกัน...
ลักษณะการฟังนั้นจะต้องเริ่มต้นมาจาก
การตั้งใจหรือจงใจที่จะฟัง
ส่วนการได้ยินนั้นไม่ได้เริ่มต้นมาจากการตั้งใจฟัง

”

สัญญาณที่แสดงว่า ฤดูใบไม้ผลิได้มาถึงแล้ว
แน่นอนว่า ฤดูใบไม้ผลินั้นย่อมหมาหมายถึง
อากาศที่ดีและสดชื่นที่กำลังจะเข้ามาเยี่ยม
เยือน และความหมายอีกนัยหนึ่งของเสียง
ร้องที่หลากหลายของนกที่หลากหลายพันธุ์
ยังหมายถึงระบบนิเวศวิทยาและสภาพ
แวดล้อมที่ดีนั่นเอง

นอกจากนี้แล้ว โดยปกติเหล่าสัตว์ป่า
ทั้งหลายมักจะคอยเงี่ยหูเพื่อฟังเสียงของกัน
และกันโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีภัยอันตราย
ย่างกรายเข้ามาใกล้ตัว ตัวอย่างเช่น นกบาง
ชนิดจะบินหนีไปเมื่อนกที่อยู่บริเวณใกล้เคียง
ส่งเสียงดังเพื่อเตือนให้รู้ว่ามิได้อยู่บริเวณนั้น

จะเห็นได้ว่า ทักษะการฟังนั้นเป็น
ทักษะทางการสื่อสารที่อยู่ในประเภทของ
การรับสารและยังเป็นทักษะการใช้ภาษาที่
ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวันอีกด้วย จึงอาจ
จะกล่าวได้ว่า ทักษะการฟังนั้นเกิดขึ้นก่อน
ทักษะการพูด การอ่านและการเขียน เพราะ
ทักษะการฟังเกิดขึ้นตามธรรมชาติตั้งแต่แรก

เกิด จนทำให้หลายคนเกิดความเข้าใจว่า
ทักษะการฟังนั้นไม่มีความจำเป็นต้องฝึกฝน
เพราะทุกคนต่างก็มีความสามารถในการฟัง
อยู่แล้วแต่แท้ที่จริงแล้วทักษะการฟังก็
เหมือนเช่นทักษะอื่นๆ กล่าวคือทักษะการ
ฟังนั้นต้องได้รับการฝึกฝนพัฒนาอยู่เสมอจึง
จะสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
เพราะการฟังไม่ใช่เพียงแค่การได้ยินเสียง
เท่านั้น

ความหมายของการฟัง

การฟัง หมายถึง พฤติกรรมของการ
รับสารที่ผ่านโสตประสาทอย่างตั้งใจและ
เชื่อมโยงกับกระบวนการคิดในสมอง โดย
สมองจะแปลความหมายของเสียงจนเกิด
ความเข้าใจและมีปฏิกิริยาตอบสนอง การฟัง
จึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล

การฟังกับการได้ยินนั้นมีความแตก
ต่างกัน ทั้งนี้ก็เพราะว่า การฟังนั้นเราต้อง
อาศัยโสตประสาทที่อยู่ในหูเป็นเครื่องมือรับ

เสียง จากนั้นเมื่อเสียงผ่านโสตประสาทแล้ว ก็จะเข้าสู่ในกระบวนการทำงานของสมอง ส่วนการได้ยินนั้นเป็นกลไกอัตโนมัติของโสตประสาทในการรับเสียงแต่ไม่ได้เชื่อมโยงกับกระบวนการทางสมองเพื่อตีความในการทำความเข้าใจเสียงนั้น จึงเห็นได้ว่า ลักษณะการฟังนั้นจะต้องเริ่มต้นมาจากการตั้งใจหรือ จงใจที่จะฟัง ส่วนการได้ยินนั้นไม่ได้เริ่มต้น มาจากการตั้งใจฟัง

ความสำคัญของการฟังนั้นสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การฟังทำให้ได้รับความรู้ เพราะ การฟังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เช่น ฟังวิธีปลูกผักสวนครัวในบ้าน ฟังวิธีทำ น้ำสมุนไพร เป็นต้น

2. การฟังทำให้มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทำให้รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของตนเอง และสังคม

ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่งของมนุษย์ ไม่ว่าจะฟังจากบุคคลโดยตรงหรือจากการฟังผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ตาม การฟังจึงมีความสำคัญมากต่อการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน

3. การฟังช่วยยกระดับจิตใจและ ทำให้ได้รับความบันเทิง เช่น การฟังเทศน์ การฟังโอวาท ทำให้เข้าใจชีวิต เข้าใจผู้อื่น ผ่อนคลายความเครียดช่วยให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. การฟังช่วยพัฒนาทักษะการพูดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวคือ การฟังช่วยให้ผู้ฟังได้มีโอกาสเรียนรู้วิธีการพูดไม่ว่าจะเป็นในด้านเนื้อหาสาระของสาร ผู้นำเสนอสาร บุคลิกภาพ และอื่นๆ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ผู้ฟังสามารถนำมาปรับใช้กับวิธีการพูดของตน ทำให้เกิดความมั่นใจในการพูดของตนเองและทำให้การพูดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การฟังอย่างอย่างมีประสิทธิภาพจึงสามารถช่วยสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างคนในสังคมได้

จุดมุ่งหมายของการฟัง

การที่จะทำให้การฟังมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปนั้น ผู้ฟังควรจะจะต้องฝึกฝนและพัฒนาทักษะการฟังของตนเองอยู่เสมอเพื่อที่จะได้สามารถทำความเข้าใจสิ่งที่ฟังได้อย่างถ่องแท้ การฟังโดยที่มีการตั้งจุดมุ่งหมายในการฟังเอาไว้ล่วงหน้าจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้สามารถพัฒนาทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพได้ซึ่งจุดมุ่งหมายของการฟังนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ฟังเพื่อให้เกิดความรู้ นักเรียน นักศึกษาคือจะเป็นกลุ่มที่ใช้วัตถุประสงค์นี้โดยตรง โดยผู้เรียนจะต้องรับฟังการบรรยายของครู อาจารย์ ฟังจากวิทยากร ฟังการเสวนา ฟังการอภิปรายและฟังรายงานของเพื่อน นอกจากการฟังเพื่อให้

เกิดความรู้โดยตรงแล้วยังมีการฟังอีกลักษณะหนึ่งที่ทำให้ผู้ฟังได้รับความรู้โดยอ้อม นั่นก็คือการรับฟังสารประเภทข่าวสาร เหตุการณ์บ้านเมือง เศรษฐกิจ สังคม ฟังสารคดี ฟังการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ ฟังรายการสนทนาต่างๆ ฟังรายการที่มีสารประโยชน์ เช่น การดูแลสุขภาพให้แข็งแรง การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เป็นต้น การฟังเพื่อให้เกิดความรู้โดยอ้อมนี้จะช่วยให้ผู้ฟังเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ ซึ่งความรู้เหล่านี้สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและช่วยทำให้การดำเนินชีวิตมีคุณภาพมากขึ้น

2. ฟังเพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย เป็นการฟังเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน เป็นการผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน ภาวะแวดล้อม จากความวิตกกังวลจากการดำเนินชีวิตในสังคมเช่น การฟังเพลง ฟังเรื่องเบาสมอง รวมถึงการฟังเสียงธรรมชาติ เช่น น้ำตก คลื่นในทะเล นกร้อง และอื่นๆ

3. ฟังเพื่อให้เกิดความคิดและการตัดสินใจอาทิเช่น การฟังโฆษณาสินค้า ฟังการปราศรัยหาเสียง ฟังการขอร้อง การวิงวอน เป็นต้น การฟังลักษณะนี้ผู้ฟังต้องใช้วิจารณญาณในการฟังมากที่สุดเพราะต้องประเมินค่าในสิ่งที่ฟังว่ามีเหตุผลน่าเชื่อมากน้อยเพียงใดเพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้อง

4. ฟังเพื่อสร้างความเข้าใจ การฟังลักษณะนี้เป็นการฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้อื่น เพื่อที่จะเข้าใจบุคคลหรือเรื่องนั้นๆ เป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันเพื่อลดความขัดแย้งต่างๆ การฟังเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับชาติและนานาชาติ ปัญหาหรือความขัดแย้งนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ เช่น สาเหตุทางการเมือง สาเหตุทางเศรษฐกิจ สาเหตุทางสังคม สาเหตุทางความคิดและทัศนคติที่แตกต่างกัน เป็นต้น การฟังเพื่อ

5. ฟังเพื่อแสดงความคิดเห็น การฟังในลักษณะนี้เป็นการฟังที่ต้องเกิดจากความตั้งใจและการคิดพิจารณาเพื่อประกอบการแสดงความคิดเห็น ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณค่าของสาร ดังนั้น ผู้ฟังจึงต้องไตร่ตรองอย่างรอบคอบและพิจารณาถึงความเหมาะสมในการถ่ายทอดความคิดเห็นนั้นเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนด้วย การฟังเพื่อแสดงความคิดเห็นนี้มักจะใช้ในการฟังการสัมมนา การเสวนา การอภิปราย เป็นต้น

นับจากสังคายนาวาतिकันครั้งที่ 2 การประชุมสมัชชาพระสังฆราชได้กลายเป็นตัวจักรสำคัญ ที่ก่อให้เกิดความมีชีวิตชีวาต่อพระศาสนจักร ระดับท้องถิ่น และพระศาสนจักรสากล

สร้างความเข้าใจร่วมกันนั้นจะเป็นหนทางที่จะสามารถช่วยลดปัญหาหรือความขัดแย้งต่างๆ ได้แต่ทั้งนี้ผู้ฟังและผู้พูดจะต้องมีใจเป็นกลางและจะต้องยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้วย

6. ฟังเพื่อให้ได้คติชีวิตหรือความจรรโลงใจ การฟังลักษณะนี้จะคล้ายกับการฟังเพื่อความบันเทิงแต่ต่างกันที่การฟังเพื่อให้ได้คติชีวิตหรือความจรรโลงใจจะมีลักษณะที่ลึกซึ้งและละเอียดอ่อนกว่าเนื่องจาก

เป็นการฟังที่มุ่งไปที่การพัฒนาจิตวิญญาณ มิใช่เพียงอารมณ์หรือความรู้สึก เช่น การ ฟังเทศน์ ฟังโอวาท เป็นต้น

7. ฟังเพื่อพัฒนาสมองและการรักษา สุขภาพจิต เป็นการฟังที่มีลักษณะเฉพาะ เจาะจงเพื่อการพัฒนาสมองและการรักษา สุขภาพจิต อาทิเช่น การให้ทารกในครรภ์ฟัง เสียงเพลงเพื่อพัฒนาสมอง การฟังเสียง ธรรมชาติ เช่น เสียงนกร้อง เสียงน้ำตก เพื่อ บำบัดอาการเครียด อาการซึมเศร้าและ คนไข้จิตเวช

การตั้งจุดมุ่งหมายในการฟังจึงเป็นขั้นตอนพื้นฐานของการพัฒนาทักษะการฟังให้ มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ฟังที่ดีจึงต้องตั้งจุด มุ่งหมายของการฟังทุกครั้งเพื่อสร้างแนวทาง ในการฟังเรื่องราวต่างๆ เพื่อให้ผู้ฟังสามารถ เตรียมความพร้อมก่อนการฟังเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระ ประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อจะได้สามารถประเมินค่าสิ่งที่ได้ ฟังง่ายขึ้น

การฝึกฝนและพัฒนาทักษะการฟังมีความสำคัญอย่างไรต่อพระศาสนจักรที่ก้าว เดินไปด้วยกัน? **เพื่อพระศาสนจักรที่ก้าว เดินไปด้วยกัน: เอกภาพ มีส่วนร่วมและ พันธกิจ**

หลังจากการประชุมสังคายนาวาติกัน ครั้งที่สองได้เสร็จสิ้นลงในปี ค.ศ. 1965 ก็ได้ มีการประกาศรับรองพระสมณกฤษฎีกาพระ

ธรรมนูญและคำแถลงเป็นจำนวน 11 ฉบับ รวมกับของปี ค.ศ. 1963 จำนวน 2 ฉบับ และปี ค.ศ. 1964 อีก 3 ฉบับ รวมทั้งหมด เป็นจำนวน 16 ฉบับ ซึ่งสมเด็จพระสันตะ ปาปาเปาโลที่ 6 ได้ทรงกำหนดโครงสร้าง การอภิบาลของพระศาสนจักรใหม่โดยได้ ริเริ่มให้มีการประชุมสมัชชาพระสังฆราช (synod of Bishops = synodality การ เดินไปด้วยกัน) ทั้งนี้เพื่อให้พระสังฆราชที่ ปกครอง สังฆมณฑลทั่วโลกได้มีส่วนร่วมใน พันธกิจในการอภิบาลสัตบุรุษพร้อมสมเด็จพระ สันตะปาปา

นอกจากนี้ สมเด็จพระสันตะปาปา เปาโลที่ 6 ยังมีพระประสงค์ให้สมัชชาพระ สังฆราชได้มีบทบาทในการนำเอกสารทั้ง 16 ฉบับ จากสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 มาไตร่ ตรองและวางแผนปฏิบัติสำหรับสมาชิกพระ ศาสนจักรทั่วโลก และนับจากนั้นเป็นต้นมา การประชุมสมัชชาพระสังฆราชได้กลายเป็น ตัวจักรที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความมีชีวิตชีวา ต่อพระศาสนจักรระดับท้องถิ่น และพระ ศาสนจักรสากลอีกด้วย นอกจากนี้ผลจาก การประชุมสมัชชาพระสังฆราชก็จะถูกนำมา สรุปรูปเป็นข้อคำสอน เป็นข้อปฏิบัติ เป็นสมณ สาส์น เป็นคำเตือน (Exhortation encyc- licals) เพื่อเป็นการเสริม การเติมเต็ม และ การต่อยอดให้กับเอกสารวาติกันครั้งที่สอง ซึ่งการประชุมสมัชชาพระสังฆราชนั้นได้

จัดขึ้นถึง 15 ครั้งแล้ว ส่วนครั้งที่ 16 นั้น สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรง ประกอบพิธีบูชามิสซาขอบพระคุณในการ เปิดประชุมสมัชชาพระสังฆราช (ซินอด บิชอป) ระดับสากล ภายใต้หัวข้อ**พระศาสนจักรที่ก้าวเดินไปด้วยกัน: เอกภาพ มีส่วนร่วมและพันธกิจ** ในวันอาทิตย์ที่ 10 ตุลาคม 2021 เวลา 10.00 น. ณ มหาวิหารนักบุญ เปโตร นครรัฐวาติกัน ประเทศอิตาลี ซึ่งจะ เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการสมัชชาที่จัด ขึ้นสามช่วง คือ 2021-2023

ความเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และพันธกิจ

ความเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และพันธกิจ ทั้งสามมิตินี้ต่างก็มีความสัมพันธ์ เกี่ยวพันกันและเป็นเสาหลักของพระศาสนจักรที่กำลังก้าวเดินไปด้วยกัน หนังสือคู่มือซินอด (VADEMECUM) ได้อธิบายความสำคัญของแต่ละมิติไว้ดังนี้

ความเป็นเอกภาพ (Communion) ด้วยพระประสงค์อันยิ่งใหญ่ของพระเจ้าที่ ทรงรวมพวกเราไว้ด้วยกันในฐานะที่พวกเรา มีความแตกต่างและหลากหลายในความเชื่อ เดียวกันโดยอาศัยพันธสัญญาที่พระองค์ ประทานไว้กับประชากรของพระองค์ ความเป็นเอกภาพจึงมีรากเหง้ายังลึกลงไป ในความรักและความเป็นเอกภาพของพระตรี

เอกภาพ และเป็นพระเยซูคริสต์ที่ทำให้พวกเรา คั่นติดกับพระบิดาและทำให้พวกเราเป็น หนึ่งเดียวกับพระจิต ดังนั้น พวกเราทุกคน จึงได้รับแรงบันดาลใจจากการฟังพระวาจา ของพระเจ้าโดยอาศัยธรรมประเพณีอันทรง ชีวิตของพระศาสนจักรและมีรากฐานอยู่ใน จิตสำนึกแห่งความเชื่อ (sensus fidei) ซึ่ง พวกเราต่างก็มีส่วนร่วม ด้วยเหตุนี้เอง พวก เราทุกคนจึงมีบทบาทที่ต้องแสดงในการ ไตร่ตรองและเจริญชีวิตตามกระแสเรียกของ พระเจ้าที่ทรงมีต่อประชากรของพระองค์

การมีส่วนร่วม (Participation) เป็น กระแสเรียกของการมีส่วนร่วมของทุกคนที่ เป็นประชากรของพระเจ้า ไม่ว่าจะเป็้นฆราวาส ผู้ถวายตัว และศาสนบริกรบาทหลวง ที่ต้อง ร่วมในการฟัง อย่างลึกซึ้งและด้วยความ เคารพซึ่งกันและกัน การฟังนี้จะช่วยสร้าง พื้นที่ให้พวกเราได้รับพระจิตด้วยกัน และจะ นำพาให้พวกเรามีแรงบันดาลใจสำหรับพระ ศาสนจักรในสหัสวรรษที่สาม การมีส่วนร่วม มีพื้นฐานอยู่ในความจริงที่ว่าสัตบุรุษทุกคน มีคุณสมบัติและถูกเรียกให้รับใช้ซึ่งกันและ กันโดยอาศัยของขวัญที่แต่ละคนได้รับจาก พระจิต ในพระศาสนจักรที่ก้าวเดินไปด้วย กัน ชุมชนทั้งหลายในความแตกต่างที่มี ความมั่งคั่งสมบูรณ์และเป็นอิสระของบรรดา สมาชิกจึงถูกเรียกร้องให้อิच्छิตฐาน ภาวนา ฟัง วิเคราะห์ เสวนา ไตร่ตรอง และให้คำ

แนะนำในการตัดสินใจเรื่องของการอภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้ามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องใช้ความพยายามอย่างจริงจังเพื่อสร้างหลักประกันว่า จะต้องมีการรวมบุคคลชายขอบของสังคม และบุคคลที่ถูกทอดทิ้งเข้ามาด้วย

พันธกิจ (Mission) พระศาสนจักร ดำรงอยู่เพื่อการประกาศพระวรสาร พวกเรา ไม่อาจที่จะเป็นศูนย์กลางด้วยตัวพวกเราเอง “ จงแสวงหาความรักเถิด จง

จักร.....” (1 โครินธ์ 14:1-4) พันธกิจของ พวกเราก็คือการเป็นประจักษ์พยานต่อความรักของพระเจ้าภายในครอบครัวมนุษย์ทั้งปวง กระบวนการการก้าวเดินไปด้วยกันนี้จึง มีมิติของศิษย์ธรรมทูตอย่างล้าลึก อันมี เป้าหมายที่จะทำให้พระศาสนจักรเป็น ประจักษ์พยานได้ดียิ่งขึ้นกับการประกาศ พระวรสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ที่ยังไม่เชื่อชีวิตในมิติชีวิตฝ่ายจิต สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ภูมิศาสตร์ของโลก และด้วยวิธีนี้

**คริสตชนจำเป็นที่จะต้องรับฟังเสียงร้องของคนยากจน
คนเจ็บป่วย คนที่ประสบปัญหาต่างๆ
และในเวลาเดียวกัน
ก็จะต้องรับฟังเสียงร้องของสิ่งสร้างทั้งหลายอีกด้วย**

ปรารถนาพระพรของพระเจ้า โดยเฉพาะ พระพรการประกาศพระวาจา คนที่พูด ภาษาที่ไม่มีใครเข้าใจ ไม่พูดสำหรับมนุษย์ เพราะไม่มีผู้ใดเข้าใจแต่พูดสำหรับพระเจ้า พระจิตเจ้าทรงดลใจเขาให้พูดถึงเรื่องล้าลึก ส่วนผู้ประกาศพระวาจานั้นพูดให้มนุษย์ฟัง เพื่อเสริมสร้าง ตักเตือนและให้กำลังใจ ผู้พูด ภาษาที่ไม่มีใครเข้าใจเสริมสร้างตนเอง ส่วน ผู้ประกาศพระวาจาเสริมสร้างพระศาสน

เอง การก้าวเดินไปด้วยกันจึงเป็นหนทางที่ พระศาสนจักรสามารถทำพันธกิจได้อย่าง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการประกาศพระ วรสารในโลกดุดแข็งแบ่งในการรับใช้พระ อาณาจักรของพระเจ้าที่กำลังมาถึง

พระศาสนจักรที่เดินไปด้วยกันกับ สัตบุรุษกับโลก (Synodal Church) นั้น จึงเป็นพระศาสนจักรที่ตระหนักรู้ว่า การฟัง มิใช่เป็นแต่เพียงการได้ยินเสียงเท่านั้น แต่

มีความหมายว่าพระศาสนจักรจะต้องฟังร่วมกันกับสัตบุรุษและโลกเพื่อที่จะเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างไปด้วยกันทั้งสองฝ่าย กล่าวคือบรรดาพระสังฆราชรวมทั้งพระสังฆราชแห่งกรุงโรม (สมเด็จพระสันตะปาปา) และบรรดาคริสตชนทั่วโลก ทุกคนต่างฟังซึ่งกันและกัน และฟังพระจิตเจ้าด้วย พระจิตเจ้าแห่งความจริง เพื่อที่พวกเราจะได้รู้ว่า พระองค์กำลังตรัสอะไรกับพระศาสนจักรในระดับท้องถิ่นและสากล

น้ำหนึ่งใจเดียวกันของบรรดาสัตบุรุษ แต่คริสตชนจะไม่ก้าวเดินไปด้วยกันเพื่อพวกเรากันเองและทำให้เกิดผลดีเฉพาะในพระศาสนจักรเท่านั้นแต่ พระศาสนจักรยังส่งเสริมและสนับสนุนให้คริสตชนได้ดำเนินชีวิตอย่างซื่อสัตย์ในกระแสเรียกของตนในบริบทเฉพาะของตน ณ ที่ที่ตนอยู่ อีกด้วย

ดังนั้น “การดำเนินชีวิตที่ก้าวไปด้วยกัน” จึงสามารถเกิดขึ้นได้ในสองหนทางที่เชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ

ความร่วมมือในการก้าวเดินไปด้วยกัน (synodality) ในพระศาสนจักรจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการแสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่ต่อกันและกันและความเป็น

ประการแรก พวกเราเดินทางไปด้วยกันในฐานะที่เป็นประชากรของพระเจ้า ประการที่สอง พระจิตเจ้าทรงนำพาพวกเราเดินทางไปด้วยกันในฐานะของประชากรของพระเจ้า

พร้อมกับครอบครัวของมนุษย์ทั้งปวง สองมิติดังกล่าวนี้จะสามารถสร้างความมั่งคั่งสมบูรณ์ให้กับพวกเราและช่วยพวกเราในการไตร่ตรองร่วมกันเพื่อนำไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกันที่ล้ำลึกกว่าและทำให้พันธกิจของเราได้ผลดีมากยิ่งขึ้น

บทบาทของคริสตชนในการก้าวไปด้วยกัน

พระบัญชาแห่งศีลล้างบาปของพระเยซูคริสตเจ้านั้นมีความหมายพิเศษสำหรับคริสตชนทุกคน และคริสตชนทุกคนก็ล้วนมีกระแสเรียกที่จะต้องประกาศข่าวดีซึ่งรูปแบบแรกของการประกาศข่าวดีก็คือ การ**เป็นประจักษ์พยาน** และเราจะเห็นได้ว่าประชาชนในปัจจุบันนี้จะให้ความไว้วางใจในการปฏิบัติให้เห็นมากกว่าการเทศน์สอน มีความชื่นชอบประสบการณ์มากกว่าการสอน ให้ความสนใจกับกิจกรรมมากกว่าทฤษฎี ดังนั้น การเป็นประจักษ์พยานในชีวิตคริสตชนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก

ในสารวันสันติภาพสากล ครั้งที่ 45 วันที่ 1 มกราคม 2021 สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงกล่าวว่าการดูแลเอาใจใส่นั้นเป็นพันธกิจของพระเยซูคริสตเจ้า ดังนั้น คริสตชนผู้เป็นศิษย์ติดตามพระองค์จึงต้องปฏิบัติตามแบบอย่างที่ได้ทรงวางไว้ **คริสตชนจึงมีพันธกิจที่จะต้องดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันดังนี้**

1. ชีวิตและพันธกิจของพระเยซูคริสตเจ้าเป็นการแสดงถึงความรักขั้นสูงสุดที่พระบิดาเจ้าทรงมีต่อมนุษยชาติ พระเยซูคริสตเจ้า “..... ถูกส่งมาให้ประกาศข่าวดีแก่คนยากจน ประกาศการปลดปล่อยแก่ผู้ถูกจองจำ คืนสายตาให้แก่คนตาบอด และปลดปล่อยผู้ถูกกดขี่ให้เป็นอิสระ”.....” (ลก 4:18)

2. พระเยซูคริสตเจ้าทรงดูแลเอาใจใส่ผู้เจ็บป่วยทั้งกายและวิญญาณ และทรงรักษาพวกเขา พระองค์ทรงให้อภัยคนบาป และทรงประทานชีวิตใหม่ให้แก่พวกเขา พระเยซูคริสตเจ้าทรงดูแลเอาใจใส่มนุษย์ทุกคน พระองค์ทรงช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ผู้คนที่บาดเจ็บทั้งกายและใจ พระองค์ทรงเป็นผู้เลี้ยงแกะที่ดี เป็นชาวสะมาเรียผู้ใจดี (ลก 10:29-37)

3. พระเยซูคริสตเจ้าทรงมอบพระองค์เองบนไม้กางเขน เป็นการมอบพระองค์เพื่อที่จะดูแลเอาใจใส่เรา เพื่อปลดปล่อยเราให้เป็นอิสระจากการเป็นทาสของบาปและความตาย ซึ่งการสละชีวิตของพระองค์เพื่อมอบให้เป็นของขวัญแก่พวกเรานั้น พระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงเปิดเส้นทางแห่งความรักให้แก่เราและพระองค์ได้ตรัสกับเราแต่ละคนให้ทำตามพระองค์ นั่นคือ ให้เราออกไปและทำเช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงทำ

พระเยซูคริสต์เจ้านั้นทรงเป็นประจักษ์พยานที่ดีเลิศและทรงเป็นแบบอย่างให้แก่คริสตชนทุกคน เราได้เห็นแล้วว่า ซีวิต พันธกิจ การสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนพระชนมชีพ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นประจักษ์พยานถึงความรักและความเมตตาของพระเจ้า เป็นแผนการไถ่กู้มนุษยชาติของพระเจ้า และพระเยซูคริสต์เจ้าทรงเป็นผู้บุกเบิกความเชื่อและทรงทำให้ความเชื่อนั้นสมบูรณ์

ดังนั้น งานเพื่อความเมตตาทางจิตวิญญาณและทางร่างกายจึงเป็นหัวใจที่สำคัญของการปฏิบัติความรัก คริสตชนผู้เป็นศิษย์ติดตามพระเยซูคริสต์เจ้าจึงต้องช่วยกันทำให้ชุมชนเป็นบ้านที่ต้อนรับทุกคน ดังเช่น กลุ่มคริสตชนสมัยแรก “.....กลุ่มผู้มีความเชื่อดำเนินชีวิตเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่คิดว่าสิ่งที่ตนมีเป็นกรรมสิทธิ์ของตน แต่ทุกสิ่งเป็นของส่วนรวม.....ในกลุ่มของเขาไม่มีใครขัดสน ผู้ใดมีที่ดินหรือบ้านก็ขายและมอบเงินที่ได้ให้บรรดาอัครสาวก เพื่อแจกจ่ายให้ผู้มีความเชื่อแต่ละคนตามความต้องการ.....” (กจ 4:32-35)

คริสตชนผู้เป็นศิษย์ติดตามพระเยซูคริสต์เจ้ายังต้องมีความห่วงใยในความต้องการของมนุษย์ทุกคนและพร้อมที่จะดูแลเอาใจใส่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ ทั้งนี้เพราะเราต่างตระหนักดีว่า สิ่งสร้างทั้งหมดต่างเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน **คริสตชนจำเป็นที่จะต้องรับฟังเสียงร้องของคนยากจน คน**

เจ็บป่วย คนที่ประสบปัญหาต่างๆ และในเวลาเดียวกันก็ต้องรับฟังเสียงร้องของสิ่งสร้างทั้งหลายอีกด้วย

การรับฟังอย่างสม่ำเสมอและรับฟังอย่างตั้งใจจะนำไปสู่การดูแลเอาใจใส่ที่มีประสิทธิผลต่อโลกซึ่งเป็นบ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกัน บ้านที่มีพี่น้องชายหญิงของเรากำลังรอคอยความช่วยเหลือจากเราอยู่

รับฟังเสียงของกันและกันด้วยความเข้าใจ

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า การฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร ไม่ว่าจะในความสัมพันธ์ที่มีความเข้าใจกันดีอยู่แล้วหรือในความขัดแย้งก็ตาม ผู้คนต่างก็ต้องการการรับฟัง ถ้าเราย้อนกลับไปในวันวัยเด็ก เราก็คงพอจะจำกันได้ว่า บ้านที่มีพี่น้องโดยเฉพาะในเด็กเล็กๆ เวลาเขาเจอกันก็จะเห็นความขัดแย้งเกิดขึ้น หรือเมื่อมีความเห็นต่างและความต้องการไม่ได้รับการตอบสนอง เขาก็จะส่งเสียงดังหรือร้องไห้ดังขึ้น อาจมีการโยนข้าวของ การแสดงออกเหล่านี้ไม่ได้แปลว่าเขาต้องการให้เกิดความรุนแรงแต่เขาปรารถนาให้เกิดการรับฟัง ซึ่งการรับฟังนั้นจะเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้เห็นว่าแต่ละคนต้องการอะไร และเราจะดูแลความต้องการของกันและกันได้อย่างไร ดังนั้นการรับฟังจึงเป็นโอกาสที่ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ในการสนทนาโดยทั่วๆ ไป เราจะเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟังสลับกันไป แต่บางครั้งเราจะสามารถรับรู้ได้ว่าคู่สนทนาของเรากำลังต้องการการรับฟัง เพราะเขาอาจจะกำลังมีปัญหาหนักใจที่อยากจะระบายกับเรา หรือกำลังมีปัญหาในความสัมพันธ์กับเราและต้องการให้เรารับฟังเขา การรับฟังเพื่อให้เกิดความเข้าใจนั้นจึง ไม่ใช่การรับฟังที่ใช้เพียงแค่หูเพื่อรับฟังเสียงเท่านั้น แต่ยังต้องใช้ตามองดูที่สีหน้าของคู่สนทนา สังเกตแววตา ภาษาท่าทางที่แสดงออกมา ใช้จิตเพื่อใคร่ครวญ อีกทั้งยังต้องใช้สมาธิจดจ่ออยู่กับคนที่อยู่เบื้องหน้า และที่สำคัญที่สุดก็คือการใช้หัวใจเพื่อเข้าถึงความรู้สึกและความต้องการที่อยู่ลึกๆ ภายในตัวของเขา

เมื่อเรารับฟังคนที่อยู่เบื้องหน้าของเราด้วยความเข้าใจ เราก็จะสามารถสัมผัสถึงสารที่เขาต้องการจะสื่อให้กับเราได้ การรับฟังด้วยความเข้าใจโดยที่เราไม่ต้องพูดอะไรออกมาเลยก็มีพลังมากพอที่จะช่วยคลี่คลายถึงสิ่งที่อยู่ในใจของผู้พูดได้แล้ว เมื่อเขารู้สึกดีขึ้นเขาก็จะมีความพร้อมที่จะสนทนากับเรา โดยเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่อไปได้ ดังนั้นการรับฟังกันและกันด้วยความเข้าใจจะสามารถนำไปสู่การหาหนทางออกที่ดีและเหมาะสมร่วมกันได้ในที่สุด

บทสรุป

คริสตชนทุกคนต่างก็มีกระแสเรียกร้องกัน นั่นคือ การติดตามพระเยซูคริสต์เจ้า ถึงแม้จะในวิถีชีวิตและวิธีการที่แตกต่างกันออกไป.... “พระองค์ประทานให้บางคนเป็นอัครสาวก บางคนเป็นประกาศก บางคนเป็นผู้ประกาศข่าวดี บางคนเป็นผู้อภิบาล และอาจารย์....พระองค์ทรงทำให้ร่างกายทุกส่วนประสานสัมพันธ์กันอย่างสนิทแน่นแฟ้น ทรงจัดให้ข้อต่อทุกข้อเสริมกำลังให้แต่ละส่วนทำหน้าที่ของตน ร่างกายจึงเจริญเติบโตและเสริมสร้างตนเองอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยความรัก...” (อฟ 4:11-16) และคริสตชนต้องตระหนักว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่า และเป็นเพื่อนพี่น้องของเรา เป็นเพื่อนร่วมเดินทางของเราที่ได้รับการเรียกให้เข้ามามีส่วนร่วมเช่นเดียวกับเรา ทุกคนได้รับการเชิญจากพระเจ้าอย่างเท่าเทียมกันและจำเป็นต้องรับฟังเสียงของกันและกันด้วยหัวใจและดูแลเอาใจใส่กันและกันด้วยความรัก และก้าวเดินไปด้วยกันเพื่อจะได้ค้นพบขุมทรัพย์ที่แท้จริง

บรรณานุกรม

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2002). **พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่**. คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.

ผู้เชี่ยวชาญชื่อ “นก” เรียนรู้การฟังเสียงของกันและกัน. (2018, 20 สิงหาคม). **วีโอเอไทย** ข่าวสดตรงจากอเมริกา. www.voathai.com

การฟัง. (ม.ป.ป.). **ระบบคลังบันทึกสื่อการสอนของครู**. <http://110.164.5913.chomlearning> เกี่ยวกับซินอด 2021-2023. (ม.ป.ป.). **ซินอด 2021-2023 พระศาสนจักรที่ก้าวเดินไปด้วยกัน**. <https://csct.or.th/synod/about-synod>

[หมวดศาสนสัมพันธ์]

อิสลามกับพระศาสนจักร ที่จะก้าวเดินไปด้วยกัน (Synodality) การเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และการทำพันธกิจ

เมธัส วันแฉะ

การประชุมปรึกษาหารือทั้งในระดับอิสลามและศาสนิกสัมพันธ์ อันหมายรวมถึงการประชุมซินอด ค.ศ. 2021 - ค.ศ. 2023 ที่กำลังเกิดขึ้นนี้ นั่น ถือเป็นพระเมตตาที่พระเจ้าเป็นเจ้าทรงประทานแก่คริสตชน เป็นเรื่องที่น่าพาประชาชนไปสู่เป้าหมายโดยสวัสดิภาพ ขณะที่การประชุมปรึกษาหารือโดยปราศจากศาสนาเป็นตัวกำกับนั้น ล้วนทำให้เรื่องต้ออับปาง นำความสูญเสียมาสู่ประชาชนอย่างใหญ่หลวงทั้งสิ้น การปรึกษาหารือจึงถือเป็นหลักการหนึ่งของศาสนาอิสลาม หากขาดสิ่งนี้ไปการปกครองย่อมบกพร่อง นำความทุกข์ยากมาสู่ประชาชนและภาวะไร้ระเบียบจะเกิดแก่สังคม รวมทั้งทุกสิ่งจะดำรงอยู่ในที่ๆ ไม่เหมาะสม การปรึกษาหารือจึงนับเป็นคุณสมบัติของผู้ศรัทธาซึ่งจะขาดเสียมิได้ โดยถือเป็นความจำเป็นเพื่อบรรลุสู่ความพึงพอพระทัยของพระเจ้าผู้อภิบาล และเป็นหลักการที่อัลกุรอานระบุไว้ตั้งแต่สมัยที่พระศาสดายังเผยแผ่อยู่ที่นครมักกะฮ์ ก่อนที่จะมีการจัดตั้งรัฐอิสลามเสียด้วยซ้ำ

ดังพระผู้เป็นเจ้าทรงตรัสว่า - “สิ่งใดที่พวกท่านได้รับ นั่นคือความสุขอันพึงมีแห่งชีวิตในโลกนี้ แต่สิ่งที่อยู่ ณ พระเจ้านั้นดีกว่าและถาวรกว่าสำหรับบรรดาผู้ศรัทธา และผู้ไว้วางใจในพระผู้อภิบาลของพวกเขา รวมทั้งบรรดาผู้ที่ห่างไกลบาปใหญ่และสิ่งที่น่ารังเกียจ โดยเมื่อพวกเขาโกรธพวกเขาจะให้อภัย ตลอดจน บรรดาผู้ที่สนองตอบพระผู้อภิบาลของพวกเขา โดยคำร้องการละหมาดและภารกิจของพวกเขาคือ การปรึกษาหารือกันในหมู่พวกเขา และบริจาคสิ่งที่เราได้ประทานเป็นปัจจัยให้ และรวมทั้งบรรดาผู้ที่เมื่อการชมเชยประสพแก่พวกเขา พวกเขาจะให้ความช่วยเหลือจนได้ชัยชนะ” บทอัครทูต: 36-39

สำหรับการประชุมซินอด ค.ศ. 2021 - ค.ศ. 2023 ที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ เป็นการประชุมสมัยสามัญครั้งที่ 16 พระสันตะปาปาฟรานซิส ได้ตั้งหัวข้อด้วยพระองค์เอง ซึ่งเป็นคำศัพท์ใหม่ที่พระองค์ทรงบัญญัติขึ้นคือ “SYNODALITY” หมายถึง “การก้าวเดินไปด้วยกัน” โดยการมีส่วนร่วมของประชากรพระเจ้าในพันธกิจ เพื่อที่จะทำให้การก้าวเดินไปด้วยกันดังที่พระสันตะปาปาฟรานซิสทรงปรารถนา ตั้งแต่เริ่มสมณสมัยของพระองค์ให้เป็นรูปธรรมและมองเห็นได้ การประชุมซินอดของบรรดาบิชอปครั้งที่ 16 ซึ่งมีกำหนดการในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2023

จะไม่กระทำเพียงแค่ที่นครรัฐวาติกัน กรุงโรมเท่านั้น แต่ขั้นตอนต่างๆ จะต้องกระทำทุกเขตศาสนปกครอง (สังฆมณฑล) ของทั้งทั้งภาคพื้นห้าทวีป โดยใช้เวลาอย่างต่อเนื่องสามปี ซึ่งแบ่งขั้นตอนออกเป็นสามระดับดังกล่าวแล้ว รวมทั้งพระศาสนจักรคาทอลิกจารีตตะวันออกด้วย อันประกอบด้วยสภาซินอดต่างๆ พระศาสนจักรที่รวมกันภายใต้การปกครองด้วยกฎหมายของตนเอง ที่เรียกว่า “sui iuris” และ ยังครอบคลุมไปถึงสภาบิชอปของแต่ละประเทศ ทุกภูมิภาคทั่วทุกทวีป

และแน่นอนสำหรับการยืนยันถึงความสอดคล้องกันของทั้งสองศาสนา ท่านผู้อ่านจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าข้อกำหนดและกระบวนการตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกันแห่งการปรึกษาหารืออันจักต้องอาศัยความเชื่อมโยงและระเบียบการต่างๆ อันรัดกุม อาทิเช่น การไต่รตรองของเขตศาสนปกครอง (สังฆมณฑล) จะเริ่มต้นด้วย “การประชุมก่อนการประชุมซินอด” และจะต้องส่งผลของการประชุมไปยังสภาบิชอปคาทอลิกของตนเอง บรรดาบิชอปที่เข้าร่วมประชุมในช่วงของการไต่รตรองจะทำการสรุป ซึ่งจะส่งให้กับสำนักเลขาธิการแห่งสมัชชาซินอด ขั้นตอนแรกนี้ต้องทำให้เสร็จภายในเดือนเมษายน ค.ศ. 2022 เมื่อกรุงโรมได้รับเอกสารแล้ว คู่มือเอกสารใน

การทำงานที่เรียกว่า “Instrumentum laboris” จะถูกร่างขึ้น ซึ่งจะนำไปพิมพ์ และแจกจ่ายให้กับพระศาสนจักรท้องถิ่น แต่ละแห่งในเดือนกันยายน ค.ศ. 2022 และในศาสนาอิสลามก็เช่นกัน จักต้องมีข้อกำหนดและขั้นตอนในการขับเคลื่อนการประชุมปรึกษาหารือให้เป็นไปตามหลักการแห่งศาสนา การประชุมปรึกษาหารือตามระบอบอิสลาม จึงต้องดำเนินไปภายในกรอบและเจตจำนงที่อิสลามได้วางเอาไว้คือ

ให้ทราบถึงความเสียหาย และวิถีในการป้องกันแก้ไขไว้ในอัล-กุรอานและแบบฉบับของศาสดา ตลอดจนมติเอกฉันท์ของนักวิชาการอิสลาม สิ่งเหล่านี้มิใช่ปัญหาที่อยู่ในกรอบที่จะทำการวิเคราะห์ได้ รวมทั้งปัญหาของการประชุมปรึกษาหารือ ก็เช่นเดียวกัน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่มุสลิมทุกคนต้องให้การยอมรับโดยจะคัดค้านมิได้ไม่ว่าจะเข้าใจในเหตุผลหรือไม่ก็ตาม

อัลลอฮ์ทรงสรรเสริญการปรึกษาหารือในการกิจต่างๆ โดยยกย่องกลุ่มชนผู้ปฏิบัติตามพระองค์

• ผู้นำ ที่ปรึกษา และผู้อยู่ภายใต้การปกครองทุกคน ต้องเป็นผู้มีศรัทธาในฐานะที่เป็นข้าทาสของพระเจ้า พระองค์ทรงเป็นผู้ประทานบทบัญญัติ ขณะที่เบื้องหน้าเรา มีทั้งคุณประโยชน์และความเสียหาย เราไม่สามารถที่จะรักษาประโยชน์และป้องกันความเสียหายได้ นอกจากต้องอาศัยแนวทางที่พระองค์ทรงมอบให้ และแน่นอนว่าพระองค์ทรงอธิบายถึงคุณประโยชน์และวิถีแห่งการบรรจู่ รวมทั้งอธิบาย

• ผู้นำและที่ปรึกษา หรือกรรมการที่เข้าประชุมปรึกษาหารือ ต้องมีเป้าหมายเพื่อบรรลุความถูกต้องที่อัลลอฮ์ทรงพอพระทัย และมีความสุจริตใจต่ออัลลอฮ์ ห่างไกลจากการทำตามอารมณ์ การเข้าข้างพวกพ้อง โดยยืนหยัดอยู่ในสำนักแห่งความรับผิดชอบ ต่อหน้าอัลลอฮ์เสมอ ขณะเดียวกันต้องรับฟังความเห็นของผู้อื่น หากเห็นว่าไม่ถูกต้องก็ให้คำแนะนำ แสดงเหตุผลและหลักฐาน โดยมุ่งที่จะคุ้ม

ครองประชาชน ให้รอดพ้นจากอันตราย และความผิดพลาด

- มีความมุ่งมั่นในภารกิจ ทั้งผู้นำและที่ปรึกษา โดยผู้นำมุสลิมเมื่อเรียกประชุมปรึกษาหารือในภารกิจใดๆ ต้องมีความจริงใจที่จะรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะ เพื่อบรรลุสู่ สัจธรรมและความถูกต้อง และเพื่อ กุศลอันสมบูรณ์ เช่นเดียวกับที่มีความจริงใจในการละหมาดและการถือศีลอด การประชุมต้องไม่มีเป้าหมายเพื่อหลอกลวงประชาชน โดยอาศัยข้อสรุปจากการประชุมมาเป็นข้ออ้าง เมื่อการประชุมปรึกษาหารือดำเนินไปด้วยอุดมการณ์ที่มุ่งมั่น ก็จะเป็นหลักประกันในผลประโยชน์และความปลอดภัยให้แก่ประชาชน
- ผู้นำและที่ปรึกษาต้องไม่อาศัยการประชุมปรึกษาหารือเพื่อแสวงหาตำแหน่ง หรือขอเสียงสนับสนุนใดๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน อันไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม เพราะจริยธรรมของมุสลิมย่อมไม่ยินยอมมอบตำแหน่งใดๆ แก่ผู้ที่แสวงหา
- เมื่อการประชุมปรึกษาหารือสิ้นสุดลง และผู้นำได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ทั้งผู้นำที่ปรึกษาและประชาชน ต้องยืน

อยู่ในแถวเดียวกัน เพื่อบรรลุภารกิจ ร่วมกันรวมทั้งผู้ที่มีความเห็นต่างในระหว่างการประชุมพิจารณาด้วย เหลือเพียงความเห็นเดียวที่มุ่งปฏิบัติ ตามอัลลอฮ์ ศาสดา และผู้นำ ตราบใดที่วาระนั้นอยู่ในกรอบที่ต้องวิเคราะห์ และไม่เป็นการทรยศต่ออัลลอฮ์

เมื่อการประชุมดำเนินไปตามหลักคุณธรรมและเจตจำนงข้างต้น ก็จะเป็น ประหนึ่งเรือแห่งชัยชนะในระบบการเมืองการปกครองของอิสลาม และเป็นหลักแห่งความมั่นคงในทางการเมือง ซึ่งจะไม่มีหลักใดเสมอเหมือน ดังตัวอย่างจากเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เริ่มจากอดีตโดยย่อเมื่อครั้งที่ ศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ ทรงปรึกษาหารือกับบรรดาอัครสาวกว่า ควรตั้งรับเข้าศึกษาอยู่ในนครมะดีนะฮ์ หรือออกไปยังภูเขอาฮุด เพื่อทำสงครามกับพวกกลุ่มมุชริกีนผู้ต่อต้าน บางท่านเห็นว่าควรออกไป แต่พระองค์และอัครสาวกชั้นผู้ใหญ่เห็นว่าควรตั้งรับอยู่ที่มะดีนะฮ์ โดยมีอับดุลลอฮ์ อิบนุอับบัยน์ อิบนุชะลูน ซึ่งเป็นผู้นำกลุ่มพวกมุนาฟิก เห็นด้วยตามความคิดนี้ แต่ศาสนทูต ทรงสละที่จะดำเนินตามความเห็นของพระองค์และทรงออกไป ทั้งหมดนั้นเป็นการสอนอัครสาวกของพระองค์ให้ตระหนักในความจำเป็นที่ต้องปรึกษาหารือ แม้พระองค์จะทรงเป็นผู้นำ ทั้งที่โองการยังคงประทาน

ลงมาทั้งยามเช้าและยามเย็น เพื่อแก้ไข ปัญหาและชี้ทางที่นำไปสู่ผลประโยชน์ของ ประชาชนก็ตาม แล้วผู้นำมุสลิมที่มีได้รับการ ปกป้องคุ้มครองจากความไม่รู้ ความผิดพลาด การหลงลืม ความอธรรม และ อารมณ์ใฝ่ต่ำเล่า ยังต้องทำการปรึกษาหารือ มากขึ้นไปอีก

หารือเกี่ยวกับบทบัญญัติ โดยวินิจฉัยจาก คำสอนที่ปรากฏในอัลกุรอานและแนวทาง แห่งศาสนา ปัญหาแรกที่อัครสาวกทำการ ปรึกษาหารือคือ เรื่องการปกครองและ มรดก เรื่องจำนวนบทธะวางโทษเกี่ยวกับ สุรา และกรณีสงคราม ในการปรึกษาหารือ นั้นคณะที่ปรึกษาต้องเป็นบุคคลผู้มีคุณสมบัติ

การปรึกษาหารือ เป็นการผสมผสานหมู่คณะเข้าด้วยกัน เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความคิดเห็น และเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ความถูกต้อง

ท่านกุฎัยบียได้อธิบายว่า “อัลลอฮ์ ทรงสรรเสริญการปรึกษาหารือในภารกิจ ต่างๆ โดยยกย่องกลุ่มชนผู้ปฏิบัติตามพระ องค์ และแน่นอนว่าท่านศาสดา ทรงปรึกษา หารือกับบรรดาอัครสาวก ถึงความเห็นที่ เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ทางทหาร และ ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องอื่นเป็นจำนวนมาก และไม่เคยปรากฏว่าทรงปรึกษาในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติ เพราะอัลลอฮ์ทรง เป็นผู้ประทาน ทั้งในส่วนที่เป็นข้อสั่งใช้ ข้อ ห้าม และข้ออนุญาต”

สำหรับบรรดาอัครสาวก ที่อัลลอฮ์ ทรงวางแนวทางไว้ให้แล้ว เคยมีการปรึกษา

ครบถ้วนตามที่อัลกุรอานระบุไว้ เพราะ สรรพนามบุรุษที่ 3 ตามความหมายที่ว่า “ภารกิจของพวกเขาคือ การปรึกษาหารือใน หมู่พวกเขา” คำว่า “พวกเขา” หมายถึง มุสลิม ผู้มีศรัทธาต่ออัลลอฮ์, ผู้ไว้วางใจใน อัลลอฮ์, ผู้ห่างไกลจากบาปใหญ่และสิ่งน่า รังเกียจ, ผู้สนองตอบคำสั่งรับสั่งของอัลลอฮ์, ผู้ดำรงการละหมาด และผู้บริจาค

ดังนั้น ที่ปรึกษาหรือกรรมการจึงต้อง เป็นผู้มีความรู้ มีความเข้าใจในศาสนา รวมทั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนั้นๆ หากการ ปรึกษาหารือในบางเรื่องต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ สถาปนิก พ่อค้า และ

ผู้เปี่ยมด้วยวิสัยทัศน์ในกิจการทั่วไป เช่น ด้านการเมืองการปกครองและศึกสงคราม เป็นต้น ที่ปรึกษาต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญอย่างครบถ้วน คือ

1. ต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและคุณธรรม
2. มีความรู้ที่สามารถบรรลุสิทธิและหน้าที่ในปัญหาต่างๆ ได้
3. มีวิสัยทัศน์ที่สามารถเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ประชาชนได้

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติข้างต้น จึงไม่มีสิทธิเป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการตามระบอบอิสลาม

ท่านอับดุลอะรอบี ให้ทัศนะว่า “การปรึกษาหารือ เป็นการผสมผสานหมู่คณะเข้าด้วยกัน เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความคิดเห็น และเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ความถูกต้องและไม่มีกลุ่มชนใดที่ทำการปรึกษาหารือ นอกจากพวกเขาจะต้องได้รับทางนำ” จนมาถึงยุคสมัยปัจจุบันที่มีแนวทางสำหรับการจัดประชุมทางศาสนาอิสลามครั้งใหญ่ๆ ในหลายโอกาสด้วยกัน ตัวอย่างเช่น

การประชุมสมัยวิสามัญองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2560 จัดขึ้น ณ นครอิสตันบูลสาธารณรัฐตุรกีโดยมีประเทศภาคีสมาชิกเข้าร่วม 48 ประเทศจากจำนวนสมาชิกทั้งหมด 57

ประเทศในจำนวนนี้มีผู้เข้าร่วมในระดับประชุมและผู้นำของรัฐจำนวนทั้งสิ้น 17 คน สืบเนื่องจากนายรอฎูบ ตอยญิบ เอร์โดกัน ประธานาธิบดีตุรกีได้เรียกประชุมบรรดาผู้นำประเทศภาคีสมาชิกองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) เป็นวาระพิเศษเพื่อพิจารณาแนวทางตอบโต้กรณีที่น่ายโดนัล ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาประกาศให้การยอมรับนครเยรูซาเล็มเป็นเมืองหลวงของอิสราเอล และออกเป็นมติให้ย้ายสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำอิสราเอลไปตั้ง ณ นครเยรูซาเล็มประเด็นดังกล่าวสร้างความวิตกกังวลอย่างยิ่งต่อประชาชาติอิสลามและอาจขยายผลพัฒนาสู่ความรุนแรงอย่างปฏิเสธไม่ได้ เนื่องจากชาวปาเลสไตน์ยึดถือมติประชาคมโลกภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่ปรารถนาให้นครเยรูซาเล็มหรืออัลกุศค์ฝั่งตะวันออก ที่ถูกอิสราเอลยึดครองมาตั้งแต่ปี 2510 (ค.ศ. 1967) เป็นเมืองหลวงของปาเลสไตน์ ซึ่งอิสราเอลอ้างมาโดยตลอดว่านครเยรูซาเล็มเป็นเมืองหลวงของประเทศแต่เป็นการอ้างแต่เพียงฝ่ายเดียวมาตั้งแต่ปี 2523 (ค.ศ. 1980) อย่างไรก็ตาม ก่อนปิดการประชุมดังกล่าว บรรดาประเทศภาคีสมาชิกได้ออกแถลงการณ์ร่วมกันแสดงจุดยืนและท่าทีในนามองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation)

Islamic Cooperation: OIC) เพื่อคัดค้านมติของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ที่ประกาศยอมรับให้นครเยรูซาเล็มเป็นเมืองหลวงของอิสราเอล และมีแผนย้ายสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำอิสราเอลไปตั้ง ณ นครเยรูซาเล็ม และต่อไปนี้เป็นแถลงการณ์วาระการประชุมสมัชชาวิสามัญองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) ดังมีรายละเอียดบางส่วนดังนี้

ข้อ 14. เรามุ่งเน้นให้ประเทศภาคีสมาชิกยื่นเคียงข้างปาเลสไตน์และนครเยรูซาเล็มและให้ถือเป็นประเด็นหลักในทุกเวทีการประชุมระหว่างประเทศ รวมถึงวาระการออกเสียงลงมติในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ทั้งในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ องค์การสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ องค์การยูเนสโก และองค์การระหว่างประเทศอื่นใด และให้แสดงออกด้วยการคัดค้านทุกการดำเนินการที่ขัดหรือแย้งกับจุดยืนขั้นพื้นฐานกรณีของประเทศภาคีสมาชิกมีท่าทีขัดแย้งกับเรื่องนี้ให้ถือว่าอยู่นอกเหนือฉันทามติของประชาชาติอิสลามและให้ยื่นเป็นคำชี้แจงต่อจุดยืนหรือท่าทีที่เห็นต่าง

จากแถลงการณ์นี้สามารถสรุปได้ว่ากรณีที่ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ประกาศยอมรับให้นครเยรูซาเล็มเป็นเมืองหลวงของ

อิสราเอลและมีมติให้ย้ายสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำอิสราเอลไปตั้ง ณ นครเยรูซาเล็มถือเป็นประเด็นความเสี่ยงต่อกระบวนการสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ซึ่งประชาชาติอิสลามภายใต้องค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) ได้รวมตัวกันคัดค้านและต่อต้านท่าทีดังกล่าวอย่างกว้างขวาง เนื่องจากมองว่าเป็นการราดน้ำมันลงบนเชื้อไฟที่พร้อมจะปะทุได้ทุกเวลา ดังนั้นเมื่อย้อนมองกลับมายังประเทศไทยที่มีสถานะเป็นประเทศผู้สังเกตการณ์ขององค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) ย่อมต้องมีภารกิจและการประสานความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานระหว่างประเทศทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเฉพาะฝ่ายนิติบัญญัติมีบทบาทในเวทีการประชุมองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศสำคัญๆ อาทิ สหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union: IPU) สมัชชารัฐสภาแห่งเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly-APA) หรือสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly: AIPA) รวมถึงการประชุมย่อยในวาระต่างๆ ที่อาจมีประเด็นพิจารณาเป็นวาระด่วนตั้งนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศของไทยที่ยึดถือปฏิบัติมาโดยตลอดในท่าทีความเป็นกลาง

ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรตระหนักรู้หลักการสำคัญในมิติต่างๆ ดังนี้

1. เยรูซาเล็มมีชื่อเรียกว่าอัลกุศศ์ ซึ่งเป็นชื่อสามัญที่นิยมเรียกขานกันในหมู่ประเทศโลกอาหรับและภูมิภาคตะวันออกกลางรวมถึงประชาชาติมุสลิม

2. ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของมัสยิดอัลอักศอซึ่งตั้งอยู่ในเยรูซาเล็มตะวันออกเป็นศาสนสถานที่มีผลทางจิตใจและจิตวิญญาณของประชาชาติอิสลาม

3. ความสำคัญของนครเยรูซาเล็มอันเป็นสถานที่ตั้งของมัสยิดอัลอักศอซึ่งนับเป็นศาสนสถานสำคัญและทรงเกียรติของประชาชาติอิสลามลำดับที่ 3 ถัดจากมัสยิดอัลฮารอมในนครมักกะห์และมัสยิดนาบาวี๋ในนครมาดีนะห์โดยมัสยิดทั้งสองแห่งตั้งอยู่ในประเทศซาอุดีอาระเบีย

4. ติดตามและประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างการยอมรับนครเยรูซาเล็มเป็นเมืองหลวงของอิสราเอลแต่ฝ่ายเดียวตามมติของสหรัฐอเมริกากับการยอมรับให้อัลกุศศ์ฝั่งตะวันออกเป็นเมืองหลวงของปาเลสไตน์ตามแถลงการณ์ร่วมของที่ประชุมองค์การองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC)

5. ประชาคมโลกยอมรับกระบวนการสันติภาพและยอมรับการแก้ปัญหาพิพาท

ระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์ตามแนวทางสองรัฐ (Two States Solutions)

6. ประชาคมโลกอิสลามเห็นพ้องให้ถอดบทบาทของสหรัฐอเมริกาที่เคยมีบทบาทนำในการเป็นตัวกลางไกล่เกลี่ยปัญหาพิพาทระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์เหตุเพราะมีแนวคิดเลือกปฏิบัติไร้ความเป็นกลาง

ประวัติการก่อตั้ง OIC เป็นองค์การระหว่างประเทศที่เป็นการรวมตัวของรัฐบาลประเทศต่างๆ ในโลก มุสลิมที่ใหญ่ที่สุด ตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามเกี่ยวกับความเป็นประชาชาติเดียวกัน (อุมมะฮ์) ภายใต้ชื่อว่า “องค์การการประชุมอิสลาม” (Organisation of the Islamic Conference) โดยจัดตั้งขึ้นตามมติ ที่ประชุมสุดยอดของผู้นำประเทศมุสลิม 25 ประเทศ ที่ราบัต โมร็อกโก เมื่อ 25 กันยายน 2512 หลังเกิดเหตุอิสราเอลบุกยึดมัสยิดอัลอักศอ ในอัลกุศศ์ (เยรูซาเล็ม) ศาสนสถานสำคัญอันดับ 3 ของศาสนาอิสลามเมื่อปีเดียวกัน ต่อมาที่ประชุมระดับรวมว.กระทรวงการต่างประเทศขององค์การการประชุมอิสลาม เมื่อปี 2513 มีมติให้จัดตั้งสำนักเลขาธิการของ OIC ขึ้นที่ญิดดะฮ์ซาอุดีอาระเบีย และออกกฎบัตร OIC ฉบับแรกเมื่อปี 2515 จากนั้นออกกฎบัตร OIC ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี 2551 ทั้งนี้ ที่ประชุมระดับ รวมว.กระทรวงการต่างประเทศขององค์การการประชุมอิสลาม ครั้งที่ 38 ที่

คาซัคสถาน เมื่อมิถุนายน 2554 มีมติให้เปลี่ยนตราสัญลักษณ์และชื่อหน่วยงาน เป็น “องค์การความร่วมมืออิสลาม” (Organisation of Islamic Cooperation-OIC) เพื่อสะท้อนถึงเจตนารมณ์ ขององค์กรที่ต้องการเพิ่มการดำเนินการต่างๆ ให้มากขึ้นกว่าการเป็นเพียงแค่วิทยาการหรือ

การจัดองค์กร/หน้าที่ มาตรา 5-25 บทที่ 3-13 ของกฎบัตร OIC ระบุถึงการจัดองค์กรต่างๆ ของ OIC พร้อมทั้งหน้าที่ดังนี้

1) การประชุมสุดยอด (Islamic Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดกรอบนโยบายของ OIC โดยเป็นการประชุมระดับผู้นำรัฐบาล กษัตริย์ และประมุขของรัฐสมาชิกที่จัดขึ้นทุก 3 ปี แต่อาจจัดประชุมวาระพิเศษได้ตามคำแนะนำของที่ประชุมระดับ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ รัฐสมาชิกรัฐใดรัฐหนึ่ง หรือเลขาธิการ และได้รับการสนับสนุนด้วยเสียงข้างมากของรัฐสมาชิก

2) การประชุมระดับ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ (Islamic Conference of Foreign Ministers-CFM) ซึ่งภายใต้กฎบัตรฉบับใหม่เปลี่ยนชื่อเป็น การประชุมคณะมนตรี รมว.กระทรวงการต่างประเทศ (Council of Foreign Ministers-CFM) เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณาและติดตามการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งออกข้อมติ

เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นข้อห่วงกังวลของรัฐสมาชิก โดยจัดประชุมทุกปี แต่อาจจัดประชุม วาระพิเศษได้ หากมีสถานการณ์ที่จำเป็นและได้รับการสนับสนุนด้วยเสียงข้างมากของรัฐสมาชิก

3) คณะกรรมการถาวร (Standing Committees) เป็นคณะทำงานที่จัดตั้งขึ้นตามความเห็นชอบ ของที่ประชุมสุดยอดหรือข้อเสนอแนะของ CFM เพื่อติดตามประเด็นต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งปัจจุบันมี 4 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการอัลกุฎส (AL Quds Committee) คณะกรรมการถาวรด้านข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรม (COMIAC) คณะกรรมการถาวรด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพาณิชย์ (COMCEC) และคณะกรรมการถาวรด้านความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (COMSTECH)

4) คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) ประกอบด้วย ประเทศที่เป็นประธาน การประชุมสุดยอด และการประชุม CFM ของ OIC ในครั้งปัจจุบัน ครั้งก่อนหน้า และครั้งถัดไป รวมทั้งประเทศ ที่เป็นที่ตั้งของสำนักเลขาธิการและผู้ที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารอาจจัดการประชุม ได้ตามรูปแบบและระเบียบวิธีที่กำหนดขึ้นเอง

5) คณะกรรมการผู้แทนถาวร (Committee of Permanent Representa-

tives) เป็นหน่วยงานซึ่งตามบทบัญญัติของกฎบัตร OIC กำหนดให้ CFM เป็นผู้พิจารณาอำนาจและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ในภายหลัง

6) ศาลยุติธรรมอิสลามระหว่างประเทศ (International Islamic Court of Justice) เป็นศาลยุติธรรมของ OIC ซึ่งตั้งอยู่ที่คูเวต ประกอบด้วยคณะผู้พิพากษา

7) คณะกรรมการอิสระถาวรด้านสิทธิมนุษยชน (Independent Permanent Commission of Human Rights) เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางสังคม และสิทธิทางเศรษฐกิจ ตามที่ปรากฏในข้อตกลงและปฏิญญาสิทธิมนุษยชนสากล ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมของศาสนาอิสลาม

**จุดเริ่มต้นแห่ง (Synodality)
ในกลืนอายุของอิสลามก่อตัวจากการที่
พระศาสนดาทรงเริ่มตอบรับพระบัญชาของอัลลอฮ์
ทรงเรียกร้องสู่การเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และการทำ
พันธกิจอย่างลับๆ ด้วยการประชุมปรึกษาหารือ
เพื่อสักการะต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียว**

7 คน ที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง โดยการลงคะแนนลับของ CFM มีวาระ 4 ปี และอาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่ออีกหนึ่งวาระได้ ทั้งนี้ คณะผู้พิพากษาดังกล่าวจะต้องเป็นมุสลิมและไม่เป็นบุคคลที่มีสัญชาติเดียวกัน ส่วนประธานและรองประธาน มาจากการคัดเลือกภายในของคณะผู้พิพากษาดังกล่าว

8) สำนักเลขาธิการ (General Secretariat) เป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานธุรการของ OIC เฉพาะอย่างยิ่งการจัดเตรียมเอกสารสำคัญสำหรับการประชุมสุดยอดและการประชุม CFM รวมทั้งติดตามและรายงานการนำเอาข้อมติของ OIC ไปปฏิบัติให้ CFM ทราบเป็นประจำทุกปี สำหรับที่ตั้งสำนักเลขาธิการ OIC อยู่ที่นครญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอุดีอาระเบีย

ขณะที่ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ OIC ต้องเป็นคนชาติของรัฐสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งโดย CFM ตามหลักการหมุนเวียนไปตามภูมิภาคต่างๆ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี และอาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งได้อีกหนึ่งวาระ ทั้งนี้ เลขาธิการมีอำนาจในการเสนอชื่อบุคคลให้ CFM แต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ และผู้แทนพิเศษเพื่อติดตามประเด็นต่างๆ ตามข้อมติของ CFM ขณะเดียวกันก็อาจแต่งตั้งที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้ตามที่ตนเห็นสมควร

9) องค์กรในกำกับ (Subsidiary Organs) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรม ภายใต้กรอบของ OIC โดยความเห็นชอบของที่ประชุมสุดยอดหรือ CFM ขณะที่ยังมีอยู่หลายองค์การ เช่น ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางสถิติ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอิสลาม (SESRIC) ที่อังการา ตุรกี ศูนย์วิจัยประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรมอิสลาม (IRCICA) ที่อิสตันบูล ตุรกี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีอิสลาม (UT) ที่ธากา บังกลาเทศ ศูนย์พัฒนาการค้าอิสลาม (ICDT) ที่คาซาบลังกา โมร็อกโก สำนักนิติศาสตร์อิสลามระหว่างประเทศ (IFA) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอุดีอาระเบีย สำนักบริหารกองทุนเอกภาพอิสลาม และศาสนสมบัติ (ISF) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจด

ดาห์) ซาอุดีอาระเบีย มหาวิทยาลัยอิสลาม อุมมุลกุรออ์ ที่เซย์ โนเจอร์ และมหาวิทยาลัยอิสลามแห่งยูกันดา ที่เอ็มบาเล ยูกันดา

10) สถาบันชำนาญพิเศษ (Specialized Institutions) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนิน กิจกรรมภายใต้กรอบของ OIC โดยความเห็นชอบของที่ประชุมสุดยอดหรือ CFM เช่นเดียวกับองค์กรในกำกับ แต่มีอำนาจจัดสรรงบประมาณเองโดยอิสระ ปัจจุบันมีอยู่หลายองค์การ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาอิสลาม (IDB) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอุดีอาระเบีย องค์กรการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมอิสลาม (ISESCO) ที่ราบัต โมร็อกโก สำนักข่าวอิสลามระหว่างประเทศ (INA) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอุดีอาระเบีย และองค์การกระจายเสียงแห่งรัฐอิสลาม (IBU) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอุดีอาระเบีย

11) สถาบันสมทบ (Affiliated Institutions) เป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของ OIC และได้รับการรับรองจาก CFM โดยมีอำนาจในการจัดสรรงบประมาณเอง นอกจากนี้ สถาบันสมทบบังอาจได้รับสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ของ OIC ได้เช่นกัน ปัจจุบันมีหลายองค์การ เช่น สภาก่อการค้าอิสลาม อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม (ICCIA) ที่การาจี้ ปากีสถาน ที่ประชุมเศรษฐกิจอิสลามโลก (WIEF) ที่

กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย องค์การแห่งนคร และนครหลวงอิสลาม (OICC) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอูดิอาระเบีย สหพันธ์การแข่งขันกีฬาเพื่อเอกภาพอิสลาม (ISSF) ที่รียาด (รียาฎ) ซาอูดิอาระเบีย คณะกรรมการอิสลามเสี้ยววงเดือนแดงสากล (ICIC) ที่เบงกาซี ลิเบีย สมาคมเจ้าของเรือเดินทะเลอิสลาม (ISA) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอูดิอาระเบีย สหพันธ์โลกโรงเรียนอาหรับ-อิสลามนานาชาติ (WFAIS) ที่ไคโร อียิปต์ และมีสำนักงานสาขาที่ปากีสถาน และมาเลเซีย ที่ประชุมเยาวชนอิสลามเพื่อการสานเสวนาและความร่วมมือ (ICYF-DC) ที่อิสตันบูล ตุรกี คณะมนตรีใหญ่สำหรับธนาคารและสถาบันการเงินอิสลาม (CIBAFI) ที่มานามา บาห์เรน และสถาบันมาตรฐานและมาตรวิทยาสำหรับประเทศอิสลาม (SMIC) ที่อิสตันบูล ตุรกี ซึ่งสร้างและให้การรับรองมาตรฐานฮาลาลแก่ประเทศอิสลาม

อย่างไรก็ตามการดำเนินการที่ผ่านมาของ OIC ยังไม่ปรากฏให้เห็นถึงความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมมากนัก นอกจากการแสดงจุดยืนร่วมกันเพื่อพิทักษ์ปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิก รวมทั้งกระชับความร่วมมือในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนปกป้องสิทธิของชุมชนและชนกลุ่มน้อยมุสลิมในประเทศที่มีใช้ สมาชิก OIC เฉพาะ

อย่างยิ่งการเป็นปากเสียงเมื่อมีวิกฤตการณ์ในโลกมุสลิมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แม้ไม่สามารถ แก้ไขได้ทั้งหมดก็ตาม แต่ OIC มีความสำคัญในด้านการเมืองระหว่างประเทศ จากการที่มีสมาชิกถึง 57 ประเทศ หรือประมาณ 1 ใน 3 ของสมาชิกทั้งหมดของ UN และดูแลประชากรมุสลิมกว่า 1,600 ล้านคน จนกล่าวได้ว่า เป็นสหประชาชาติของโลกมุสลิม ด้วยเหตุนี้ หากประเทศใดต้องการที่จะได้รับเสียงสนับสนุนจากโลกมุสลิมในเวทีระหว่างประเทศ ก็คงไม่สามารถละเลยพลังอำนาจของ OIC ได้ ถึงกระนั้นไม่ว่าจะด้วยบริบทใดก็ตาม ความสอดคล้องของทั้งสองศาสนา คริสต์และอิสลามนั้นนำมาซึ่งรูปแบบที่มีส่วนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โลกด้วยกันทั้งสิ้น โดยเฉพาะ “SYNODALITY” ที่เริ่มจากระดับภาคพื้นทวีป: การเสวนาและการไตร่ตรอง

นี่เป็นการเริ่มต้นของการประชุมสมัชชา ระดับภาคพื้นทวีปครั้งที่สอง ซึ่งมีกำหนดที่เกิดขึ้นจากเดือนกันยายน ค.ศ. 2022 ถึงเดือนมีนาคม ค.ศ. 2023 เป้าหมายก็เพื่อที่จะทำการเสวนาเกี่ยวกับ “Instrumentum-laboris” เมื่อสิ้นสุดการอภิปรายกันแล้ว แต่ละกลุ่มในระดับทวีปจะร่างเอกสารขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งพวกเขาจะส่งไปยังสำนักเลขาธิการซินอด กรุงโรม ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2023 ถัดจากนั้นจึงจะเป็นระดับสากล: บรรดา

บิชอปตัวแทนแต่ละประเทศ เข้าร่วมประชุม ณ กรุงโรม ซีนอดระดับสากลจะเริ่มในเดือน ตุลาคม ค.ศ. 2023 เป็นการประชุมใหญ่ ของบรรดาบิชอปในกรุงโรมตามกระบวนการที่ รื้อฟื้นขึ้นใหม่ในปี ค.ศ. 2018 ประกาศโดย พระสันตะปาปาฟรานซิสในพระธรรมนูญชื่อว่า “Episcopalis communio” เพื่อให้ เกิดการปรึกษาหารือ และไตร่ตรอง จาก คริสตชนทุกระดับ เป้าหมายของซีนอด ก็ เพื่อ “การรับฟังซึ่งกันและกัน นั่นคือทุกคน ฟังเสียงพระเจ้า”

ท่านผู้อ่านที่รักยิ่งทั้งหลาย ดังกล่าวนี ชี้ให้เห็นว่า อำนาจหน้าที่ในการเรียกประชุม และการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นอำนาจหน้าที่ของพระศาสนา และผู้นำ ในทุกยุคทุกสมัย เพื่อก่อประโยชน์สูงสุดแก่ ประชาชาติ เราทุกคนจึงควรที่จะมีความ ภาคภูมิใจในศาสนาของเราทั้งสองศาสนา ที่เป็นส่วนหนึ่งในการจรรโลงโลกในยุค สดุดท้าย ให้ปลอดภัยจากอุปสรรคทั้งปวงได้ ไม่มากก็น้อย ให้สมกับความบากบั่นของ พระศาสนาแห่งศาสนาเราทั้งสองที่ต่อสู้ เพื่อ เผยแพร่ศาสนาจนมาถึงเราจวบจนทุกวันนี้ โดยย้อนรำลึกถึงการร่วม ประชุม ปรึกษา หารือ กำหนดยุทธศาสตร์โลกแห่งอิสลาม จากปฐมบทแห่งจุดก่อตัวของศาสนาอิสลาม ดังต่อไปนี้

จุดเริ่มต้นแห่ง (Synodality) ในกลืน อายของอิสลามก่อตัวจากการที่พระศาสดา ทรงเริ่มตอบรับพระบัญชาของอัลลอฮ์ ทรง เรียกร้องสู่การเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และการทำพันธกิจอย่างลับๆ ด้วยการ ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสักการะต่ออัลลอฮ์ เพียงองค์เดียว และสลัดการบูชาเทวรูป ทว่า พระองค์ทรงเผยแพร่ออย่างลับๆ โดย ระวังมิให้เป็นการด่วนเกินไปสำหรับชาว กุเรชที่ยึดมั่นอยู่ในภาคี และการบูชาเทวรูป พระองค์มิได้เผยแพร่ว่าในศาสนาจะแก่ ชาวกุเรช และมีได้เชิญชวนผู้ใด นอกจาก ใน, หมูญาตีโกลัดและผู้ที่คุ้นเคยมาก่อน ผู้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามกลุ่มแรก ได้ พบปะกับพระศาสดาอย่างลับๆ เมื่อจะ สักการะต่อพระเจ้า ก็จะไปตามช่องเขาใน นครมักกะห์ โดยต้องหลบซ่อนให้พ้นจาก สายตาของชาวกุเรช ต่อมาเมื่อปริมาณผู้เข้า รับนับถือศาสนาอิสลามเจริญงอกงามจนถึง 30 คน รวมทั้งชายและหญิง ศาสนทูต แห่งอัลลอฮ์ได้ทรงเลือกบ้านหลังหนึ่ง เป็นที่ พบปะเสวนาเพื่อการชี้แนะและการสอน จนมีผู้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามจากการ เผยแพร่ช่วงนี้ประมาณ 40 คน ส่วนใหญ่ เป็นคนจนเป็นทาส และบุคคลชั้นผู้อยู่ใต้ ปกครองของชาวกุเรช เปรียบเทียบได้ตั้งการ เริ่มต้นจุดประกายการปรึกษาหารือไตร่ตรอง ของเขตศาสนปกครอง (สังฆมณฑล)

ข้อสังเกตและความเห็น

1. เหตุผลที่เผยแพร่อย่างลับๆ ในระยะแรก มิใช่ปัญหาที่น่าสงสัยว่า การที่พระศาสนาทรงเผยแพร่อย่างลับๆ นั้น เป็นเพราะเกรงจะเกิดอันตรายแก่พระองค์ เมื่อได้รับพระบัญชาให้ทำการเผยแพร่ตามโครงการที่ว่า :

: [โอิผู้ที่ห่มผ้า จงลุกขึ้นรณรงค์และตักเตือน]

พระองค์ย่อมจะสามารถเผยแพร่ได้ โดยเปิดเผย หากพระองค์อัลลอฮ์จะไม่ทรงดลใจให้พระองค์ทำการเผยแพร่อย่างลับๆ ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ผู้เผยแพร่หลักการทั้งหลาย ให้ใช้กุศโลบายอันชาญฉลาดในการเผยแพร่หลักธรรม โดยจะต้องคำนึงถึงสถานะแวดล้อมทางสังคม ใช่ว่า เมื่อถือว่าถูกต้อง ก็จะใช้ความบุ่มบ่าม หักหาญอธรรมให้สิ้นไป โดยไม่พิจารณาถึงผลตกกระทบที่จะติดตามมา แต่จำเป็นต้องดำเนินไปตามขั้นตอนอันเหมาะสมตามรูปแบบแห่งสังคมจิตวิทยา จากจุดนี้ทำให้เราทราบว่า กุศโลบายการเผยแพร่ในลักษณะนี้ เป็นนโยบายทางการเมือง ซึ่งพระองค์ทรงกระทำในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นผู้นำ มิใช่ในฐานะที่ทรงเป็นศาสดา เป็นการเน้นให้เห็นอีกจุดหนึ่งถึงความเป็นเอกภาพระหว่างศาสนากับการเมืองในทัศนะของศาสนาอิสลาม

โดยเหตุนี้ นักวิชาการส่วนใหญ่ต่างลงความเห็นว่า ไม่ควรเสี่ยงที่จะรณรงค์ในปัญหาต่างๆ หากปัญหานั้น จะนำมาซึ่งอันตรายอย่างใหญ่หลวง โดยจะต้องรักษาไว้ซึ่งชีวิต เพราะการรักษาชีวิต หากจะมองกันด้วยสายตายันยาวไกลแล้ว ก็คือการรักษาศาสนาไว้นั่นเอง ในทำนองเดียวกัน นักวิชาการยังได้ลงความเห็นอีกว่า ไม่นอนุญาตให้ผ่อนปรนแก่ผู้อธรรม ในกรณีที่ไม่สามารถจะหยุดยั้งเอาไว้ได้ โดยไม่มีอันตรายจนถึงกับทำให้ต้องเสียชีวิต

2. ชนกลุ่มแรกที่ยอมรับอิสลาม และเหตุผลที่ยอมรับโดยปราศจากความลังเล จะสังเกตได้ว่า ผู้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามในระยะแรกๆ นี้ ทั้งหมด เป็นบุคคลชั้นกลางและผู้อ่อนแอ หรือชนผู้ถูกกดขี่เท่านั้น ซึ่งประชากรของศาสดาก่อนๆ ก็เป็นไปในลักษณะนี้ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะ [เจตนารมณ์อันยิ่งใหญ่ของศาสนาอิสลามคือ การดึงมวลมนุษยย์ให้หลุดพ้นจากการอยู่ใต้อาณัติของมนุษยย์ด้วยกัน ไปสู่ความคุ้มครองของพระเจ้าเพียงองค์เดียว] โดยเหตุนี้ หลักธรรมคำสอนของพระเจ้าที่พระศาสนาทรงนำมา จึงสอดคล้องกับความต้องการของชนชั้นกลาง ชนชั้นใต้ปกครอง และผู้อ่อนแอทั้งหลาย ในขณะที่เดียวกันกับที่บุคคลชั้นผู้นำไม่ยอมรับในหลักสัจธรรมของอิสลาม ซึ่งจะเป็นด้วยการเกรงจะสูญเสียอิทธิพลหรืออะไร

ก็ตามที การที่พวกเขาเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม จึงเป็นการกระทำที่นอกจากจะเป็นความศรัทธาอันบริสุทธิ์ที่มีต่อพระเจ้าแล้ว ยังเป็นการช่วยให้หลุดพ้นจากการยึดถือมนุษย์ด้วยกันเป็นพระเจ้าอีกด้วย ซึ่งไม่เป็นเรื่องที่ชอบแล้วด้วยเหตุผล

3. ผู้ไม่ปรารถนาดีต่อศาสนาอิสลาม มักกล่าวว่า อิสลามเป็นเพียงผลที่เกิดจากความเคลื่อนไหวทางความคิด นั้นเป็นสงครามจิตวิทยาที่พวกเขามุ่งทำลายล้าง แต่ข้อเท็จจริงระบุว่า นับแต่เริ่มเผยแพร่อิสลาม มวลชนต่างหลั่งไหลเข้าศรัทธาอยู่ตลอดมาเหล่านี้ ล้วนเป็นประจักษ์พยานว่า ที่แท้แล้วอิสลามคือสัจธรรมที่พระเจ้าได้ประทานให้

การเผยแพร่โดยเปิดเผย

ท่านอิบน์อูษามได้กล่าวว่า หลังจากนั้น มวลชนต่างเข้ารับนับถือศาสนาอิสลามอย่างไม่ขาดสาย ซึ่งมีทั้งบุรุษและสตรี จนกระทั่ง อิสลามได้เป็นที่กล่าวขวัญโดยทั่วไป ในนครมักกะห์ อัลลอฮ์จึงได้ทรงบัญชาให้ศาสนทูตของพระองค์ยอมรับในสัจธรรมที่ได้นำมา ด้วยการเรียกร้องไปสู่สัจธรรมนั้นโดยเปิดเผย เปรียบได้ดั่งการยกระดับสมัชชาไปอีกขั้นหนึ่ง ระยะเวลาที่พระองค์ทรงเริ่มเผยแพร่ศาสนาอย่างลับๆ จนถึงการเผยแพร่โดยเปิดเผยนั้น เป็นเวลา 3 ปี นับจากการแต่งตั้งอัลลอฮ์ทรงตรัสกับพระองค์ว่า :

[จงรับในสิ่งที่ท่านได้รับบัญชาและจงหันเหจากพวกถือในภาค]

[บทอัลฮิจร โองการที่ 94]

[จงตัดเดือนวงศ์ญาติที่ใกล้ชิดของท่าน และจงลดปีกของท่านแก่ผู้ติดตามท่าน จากผู้ที่ศรัทธา]

[บทอัซซุฮรอฮ์ โองการที่ 214 - 215]

ปรากฏว่าการเผยแพร่โดยเปิดเผยนี้ ชาวกุเรชผู้ต่อต้านได้ก่อปฏิกริยาด้วยการผินหลัง และปฏิเสธการเรียกร้องของพระองค์อย่างขัดข้อง ในฐานะที่พวกเขาไม่สามารถทิ้งศาสนา อันเป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษของพวกเขา จนกลายเป็นประเพณีในชีวิตของพวกเขา เพราะอย่างนั้น ท่านศาสนทูตจึงได้เตือนถึงความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติความคิดและสติปัญญาของพวกเขา ให้หลุดพ้นจากความเป็นทาสแห่งการตามโดยปราศจากเหตุผล และหันมาใช้ความคิดในแบบตรรกวิทยาพระองค์ทรงชี้แจงว่า พระเจ้าที่พวกเขาบำเพ็ญภวานาสักการะอยู่นั้น มิให้ประโยชน์ ให้คุณ ให้โทษแต่ประการใด และการรับช่วงเป็นมรดกจากบรรพบุรุษของพวกเขาที่มีต่อการสักการบูชา นั้น ไม่มีอะไรเป็นสิ่งผลักดัน นอกจากการตาม ดังที่พระเจ้าได้ทรงตรัสถึงท่าทีของพวกเขาว่า : [และเมื่อมีผู้กล่าวกับพวกเขาว่า จงมุ่งไปสู่สิ่งที่อัลลอฮ์ได้ประทาน และไปสู่ศาสนทูต พวกเขาก็ก้าวว่า เราพอเพียงแต่

สิ่งที่เราได้พบในบรรพบุรุษของเรา และแม้แต่บรรพบุรุษก่อนหน้า เขาจะไม่รู้อะไร และมีได้นำทางอันใดเลยหรือ] [บทอัลมาอิเตห์ โองการที่ 104]

เมื่อพระองค์ทรงตำหนิพระเจ้าของพวกเขา และประณามความผิดอันโง่งมของพวกเขา อีกทั้งยังได้แนะนำ การสักการะเทวรูปที่พวกเขายึดมั่นอยู่นั้น เป็นแต่เพียงการตามบรรพบุรุษของพวกเขา ไปจนกระทั่งถึงว่า บรรพบุรุษของพวกเขาไม่มีปัญญาปัญหาได้เพิ่มทวีขึ้น พวกเขาพากันปฏิเสธและสั่งสมความเป็นศัตรูและการเป็นปฏิปักษ์ต่อพระองค์ นอกจากบุคคลที่พระเจ้าได้ประทานความคุ้มครองด้วยการมอบอิสลามให้ และนอกจากท่านลุงของพระองค์ อับดุลลิลิ ผู้ซึ่งคอยปกป้องแทนพระองค์

ข้อสังเกตและความเห็น

1. จากปฏิภิกิริยาของชาวกุเรชที่ต่อต้านการเผยแพร่และสั่งสมความเป็นศัตรูต่อพระศาสดา นั้น ถือเป็นการปฏิเสธอันเด็ดขาดต่อคำกล่าวหาของบุคคลที่พยายามจะสร้างภาพพจน์ว่า ศาสนาอิสลามนั้น เป็นผลจากความต้องการของประชาชาติอาหรับที่จะสร้างศาสนาขึ้น โดยอาศัยพระศาสดาเป็นหุ่นเชิด

2. โดยความเป็นจริง ไม่จำเป็นที่พระเจ้าจะทรงบัญชาให้พระศาสดาทำการ

เผยแพร่แก่วงศ์ญาติที่ใกล้ชิด เพราะเพียงพระบัญชาในโองการแรก ก็ย่อมหมายรวมถึงคนทุกคนอยู่แล้ว ไม่ว่าจะป็นญาติหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น อะไรคือเหตุผลที่ทำให้พระเจ้าทรงบัญชาเช่นนั้น ? คำตอบที่พึงจะได้รับมีดังนี้ :

2.1 แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองของพระศาสดา โดยทรงน้อมรับพระบัญชาเพื่อประโยชน์แก่ตนเองโดยคุณิยภาพ อันแสดงถึงความศรัทธาของพระองค์ที่มีต่อพระเจ้าก่อนในเบื้องต้น

2.2 การที่พระศาสดาทรงปฏิบัติให้เป็นไปตามพระบัญชาของพระเจ้าด้วยการเผยแพร่อิสลามต่อวงศ์ญาติผู้ใกล้ชิด แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงมีความรับผิดชอบต่อญาติพี่น้อง และครอบครัวของพระองค์ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชาติมุสลิมว่า นอกจากจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองโดยสมบูรณ์แล้ว ยังจะต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หรือญาติผู้ใกล้ชิดอีกด้วย ข้อนี้ถือเป็นความจำเป็น

2.3 การที่พระศาสดาทรงทำการเผยแพร่โดยเปิดเผย ได้แสดงความจริงในเนื้อหาแห่งชีวประวัติให้ประชากรมุสลิมได้ตระหนักอีกประการหนึ่งว่า นอกจากพระองค์จะยอมรับในสังขธรรมแล้ว ยังได้นำสังขธรรมเหล่านั้นมาเผยแพร่แก่ญาติพี่น้อง อีกทั้งยังได้นำเอาสังขธรรมเหล่านั้นมาประกาศและ

เผยแพร่ให้มวลชนทั่วไปได้รับทราบ เพื่อรับใส่เกล้าไว้เป็นธรรมเนียมในการดำเนินชีวิต ซึ่งแสดงถึงความรับผิดชอบของพระองค์โดยสมบูรณ์ที่จะพึงมีต่อสังคม และมนุษยชาติ โดยส่วนรวม

จากชีวประวัติตอนนี้ได้ให้บทเรียนขึ้นสำคัญแก่ประชากรมุสลิมว่า: ในฐานะที่เราเป็นมุสลิม และเป็นผู้ที่หวังจะเห็นความสุขสันติในการดำเนินชีวิต จึงเป็นความจำเป็นที่เราจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อญาติผู้ใกล้ชิด และต่อสังคมที่เราอาศัยอยู่ ความรับผิดชอบทั้ง 3 รูปแบบนี้ หากมุสลิมทุกคนจะพึงยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ก็จักสามารถสร้างความสุขให้แก่ตนเอง ผู้ใกล้ชิด ตลอดจนสังคมที่ได้อาศัยอยู่ อันจะหมายรวมถึง รัฐ ประเทศ และโลกที่ตนอาศัยอยู่ด้วย และทั้งหมดนั้น โดยมีศีลธรรมอิสลามเป็นแกนนำ

และจากชีวประวัติตอนนี้ได้ประมวลลักษณะของบุคคลออกเป็น 3 ประการ คือ:

1. ผู้ที่มีความรับผิดชอบในตนเองในฐานะผู้อยู่ใต้ปกครอง เช่น การที่พระศาสดาทรงยอมรับและปฏิบัติให้เป็นไปตามพระบัญชาของพระเจ้า

2. ผู้มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ในฐานะหัวหน้า เช่น การที่พระศาสดาได้นำเอาศีลธรรมนั้นมาเผยแพร่แก่ญาติพี่น้อง

3. ผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะผู้นำ เช่น การนำหลักศาสนามามอบแก่มวลชน เพื่อความหลุดพ้นจากพันธนาการแห่งอบายมุข เป็นต้น

ลักษณะทั้ง 3 ประการนี้ รวมอยู่ในองค์พระศาสดาโดยครบถ้วนเหล่านี้ ถือเป็นแบบอย่างที่ประชากรมุสลิม จำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบอย่างที่พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญไว้ เพราะแบบอย่างของพระองค์ ถือเป็น [ศาสนา] ที่จำต้องปฏิบัติตาม ซึ่งตรงกันกับหลักการแห่ง (Synodality) การเป็นเอกภาพ การมีส่วนร่วม และการทำพันธกิจ

3. การที่พระศาสดาทรงเรียกร้องให้มวลชนชาวกุเรช ปฏิวัติสติปัญญา ปฏิวัติความคิดที่จะพึงมีต่อศาสนา เป็นการแสดงอย่างแจ่มชัดว่า ศาสนาอิสลามนั้น วางอยู่บนพื้นฐานอันเป็นสากล ด้วยการให้ใช้สติปัญญาพิจารณาถึงเหตุผลต่างๆ มิใช่เรียกร้องให้เกิดศรัทธา โดยไม่จำเป็นว่าจะชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ ?

นี่ : คือความเป็นศีลธรรมของศาสนาอิสลาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องหลักความเชื่อหรือหลักกฎหมาย ตลอดจน หลักแห่งจริยธรรมอิสลามทำให้พิสูจน์ความจริงเหล่านี้ได้ด้วย [สติปัญญา] ซึ่งในที่สุด สติปัญญานั้น จะยอมรับในความเป็นศีลธรรมของอิสลามในที่สุด เจื่อนไขของการศรัทธา คือ ความแน่ใจ

ด้วยความคิดอันเป็นอิสระ และความแน่ใจนี้ จะเกิดขึ้นก็แต่เฉพาะ การใช้สติปัญญาภายในกรอบแห่งเหตุผลและผลเท่านั้น จากหลักเกณฑ์นี้ เป็นจุดที่เน้นให้อิสลามได้กลายเป็นศาสนาหนึ่งแห่งมนุษยชาติ ในเวลาเดียวกัน ก็ได้ทำลายหลักความเชื่อหรือหลักอื่นใด ที่ไม่ใช่สองศาสนาของเราให้อ่อนกำลังลงตามลำดับ

4. ศาสนาอิสลามเป็นอริกับประเพณีนิยมในทุกรูปแบบ แต่สิ่งที่เรียกกันว่า [ประเพณี] ที่อิสลามให้การยอมรับนั้นก็คือการกระทำที่สืบเนื่องกันมาแต่บรรพบุรุษที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของอิสลามเท่านั้น ณ ที่นี้ จึงกล่าวได้ว่า [อิสลามไม่มีประเพณี แต่อิสลาม ก็คือ อิสลาม]

การที่ชาวกุเรซทำการสักการะต่อรูปปฏิมา เป็นการกระทำในรูปของประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษ พระศาสดาจึงได้ทรงทำลายประเพณีเหล่านี้ เพื่อนำมนุษย์ไปสู่การกระทำที่เป็นเหตุเป็นผล และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของอิสลาม เพราะฉะนั้น จึงมีความจำเป็นที่ประชากรมุสลิมต้องร่วมกันขจัดจารีตประเพณีทั้งหลาย ที่ขัดต่อบัญญัติของศาสนาอิสลามให้หมดสิ้นไป แล้วนำแต่เฉพาะเนื้อแท้อันเป็นเหตุเป็นผลและสอดคล้องกับหลักการของอิสลามเท่านั้นมาปฏิบัติ

รากฐานการสร้างภราดรภาพ

ต่อมา ท่านศาสนทูต [ช.ล.] ได้สร้างภราดรภาพในหมู่อัครสาวกของพระองค์จากพวกอพยพ [อัล-มุฮาญีรีน] และพวกที่ให้ความช่วยเหลือ [อัล-อันซอร] พระองค์ได้สร้างภราดรภาพในหมู่พวกเขา บนพื้นฐานแห่งสัจธรรมและความอบอุ่นใจ โดยให้พวกเขาสามารถรับมรดกกันได้ภายหลังความตายมาถึง ในสภาพที่ผลแห่งภราดรภาพได้ร่วมเงาแห่งอิสลามในขณะนั้น มีความแข็งแกร่งยิ่งกว่าผลแห่งความใกล้ชิดในทางสายเลือด

พระองค์ได้บัญชาให้ :

- ญะฮ์ฟัร บุตร อะบูตอลิบ และ มุอาซ บุตร ญะบัล เป็นพี่น้องกัน
- ให้ฮัมซะห์ บุตร अबดุลมุตตอลิบ และเซด บุตร ฮาริษะห์ เป็นพี่น้องกัน
- ให้อะบูบักร์ อัซซิดดีก และ คอริยะห์ บุตร ซูเฮร เป็นพี่น้องกัน
- ให้อุมัร บุตร คอตอบ และ อุตบาน บุตร มาลิก เป็นพี่น้องกัน
- ให้ अबดุลเราะห์มาน บุตร เอาฟีน และชะอัด บุตรร็บีย เป็นพี่น้องกัน
- และคนอื่นๆ ก็ทำนองเดียวกัน

ต่อมา พระองค์ได้ทรงผูกมัดพันธะสัญญาแห่งภราดรภาพในหมู่อัครสาวก ด้วยข้อสัญญาทั่วไปแห่งการเป็นพี่น้องและสิทธิในการปกครอง ซึ่งเราจะได้พบในภายหลัง

ภราดรภาพนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางวัตถุด้วย เช่นกัน และข้อบัญญัติที่ให้มีมรดกกันได้ เป็นเป็นส่วนหนึ่งของความผูกพันทางวัตถุ และถือว่าพันธะสัญญาแห่งภราดรภาพนี้ จะได้รับการพิจารณาก่อนสิทธิทางสายเลือด จนกระทั่งถึง การทำสงครามบะดร์ ซึ่งอัล กุรอานได้ลงมาภายหลัง จากสงครามได้ยุติ ลง ดังพระกระแสของพระเป็นเจ้าที่ว่า :

[และบรรดาผู้เป็นญาติใกล้ชิดนั้น ต่าง ก็ทรงสิทธิ์กว่าอีกบางส่วน ในเรื่อง มรดก ในคัมภีร์ของอัลลอฮ์ แท้จริง อัลลอฮ์ทรงเป็นผู้หยั่งรู้ต่อทุกสิ่ง] [บท อันفال โองการที่ 75]

โองการนี้ ได้ยกเลิกระเบียบแบบแผน ที่เคยดำเนินมา ผลแห่งภราดรภาพอิสลาม ในเรื่องมรดกจึงยุติลง มนุษย์ทุกคน จึงได้ผัน ภาวะผูกพันทางมรดก กลับไปสู่ชาติตระกูล และสายเลือด และมุสลิมทั้งหลายมีสภาพ เป็นพี่น้องกันแต่เพียงประการเดียว ท่านบุ คอรีย์ได้รายงานมาจากอิบนุอับบาสว่า เมื่อ พวกมุฮำญริรินได้อพยพไปยัจนครมาดีนะห์ ก็ ให้รับมรดกกับพวกอันซอร์ได้ โดยมีได้มี ความผูกพันทางสายเลือด แต่ผูกพันทาง ภราดรภาพที่พระศาสดาได้ทรงกำหนด ให้ เป็นพี่น้องกันในหมู่พวกเขา

ข้อสังเกตและความเห็น

นี่คือรากฐานประการที่สอง ที่พระ ศาสดาทรงถือเป็นเงื่อนไขในการสร้างสังคม

อิสลามและรัฐอิสลาม จากพื้นฐานดังกล่าว ได้สะท้อนให้เห็นแง่มุมดังต่อไปนี้ :

1. ย่อมไม่สามารถสถาปนารัฐใดๆ ได้ หากมิได้วางอยู่บนพื้นฐานแห่งเอกภาพและการหนุนช่วยซึ่งกันและกันและเอกภาพ การ หนุนช่วยจะสมบูรณ์ไปไม่ได้ ถ้าขาดปัจจัย ของความเป็นพี่น้อง และการแลกเปลี่ยนกัน ซึ่งความรัก และปัจจัยนี้เพียงประการเดียว เท่านั้น ที่สามารถสร้างการเป็นรัฐอันสมบูรณ์ แบบได้ และภราดรภาพจะมีขึ้นได้ โดย จะต้องมีความเชื่ออันเดียวกันอยู่ก่อน ภราดรภาพของคนสองคน ที่มีแนวความคิด และหลักความเชื่อแตกต่างกัน เป็นสิ่งเหลว ไหลและเป็นความเพ้อฝัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากแนวความคิดหรือหลักความเชื่อนั้น เป็นสิ่งที่ตนเองถือเป็นแนวทางในการดำเนิน ชีวิต

โดยเหตุนี้ การสร้างภราดรภาพของ พระศาสดา จึงได้ถูกกำหนดขึ้นภายหลังจาก ที่ อัศรสาวกทุกคนต่างมีหัวใจที่อิมเอมกับ ศรัทธาที่มีต่อหลักความเชื่อ และรวมถึงแนว ความคิดอันเดียวกัน และนี่คือกุศโลบาย

2. สังคมนั้น ไม่ว่าจะเป็นสังคมใด ปัจจัยชี้ขาดความแตกต่างของแต่ละสังคม อยู่ที่เงื่อนไขประการเดียวคือ การที่จะดำรง ไว้ซึ่งหลักความร่วมมือ และการช่วยเหลือ ระหว่างบุคคลในสังคม ซึ่งหากหลักนี้ วาง อยู่บนพื้นฐานแห่งความยุติธรรมและเสมอ

ภาคแล้ว ก็จะเป็นสังคมที่ดีที่สุด แต่ถ้ามิได้ถูกวางอยู่บนสิ่งดังกล่าว ก็จะกลายเป็นสังคมที่เลวในทันที ในเมื่อสังคมที่ดีที่สุดต้องวางอยู่บนรากฐานแห่งความยุติธรรมในการกระจายปัจจัยและผลประโยชน์แล้ว ปัญหาก็คือ อะไรที่จะมาเป็นหลัก ประกันระดับความยุติธรรมให้คงอยู่อย่างนั้นหลักประกันขั้นพื้นฐานโดยธรรมชาตินั้น ได้แก่ ภราดรภาพและความรัก ซึ่งจะส่งผลต่อมาถึงการบริหารและกฎหมายที่ยุติธรรม

ความปรารถนาของฝ่ายบริหาร ที่จะมอบความยุติธรรมให้แก่บุคคลในสังคมนั้น ไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ หากมิได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งภราดรภาพและความรักระหว่างกัน โดยหลักนี้ พระศาสนาดำรงได้ทรงสร้างภราดรภาพระหว่างมุฮอญีรีนและอันซอร์ขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานของหลักยุติธรรมทางสังคม อันนำไปสู่การจัดระบบทางสังคมที่สมบูรณ์ ซึ่งมันก็ได้เกิดขึ้นในแผ่นดินผืนแรกนั้น

3. การสร้างภราดรภาพของพระศาสดาในหมู่อัครสาวก มิได้เป็นเพียงถ้อยสัญญาแต่เพียงวาจาเท่านั้น แต่พระองค์ได้สร้างพันธะผูกพันขึ้นในการดำเนินชีวิตจริงของพวกมุฮอญีรีนและอันซอร์ โดยให้เกิดความรับผิดชอบที่แท้จริง และเป็นการรับผิดชอบที่ดีที่สุด สังเกตได้จาก การที่ ชะอัด บุตร รอบีย ซึ่งพระศาสดาได้กำหนดให้เป็นพี่น้องกับ อัครเราะห์มาน บุตร เอาฟิน ได้

เสนอให้ อัครเราะห์มานมีส่วนร่วมในบ้านพักอาศัย ในผู้อยู่ใต้ปกครอง และในทรัพย์สิน โดยให้ได้ รับส่วนแบ่งที่เท่าเทียมกัน แต่ อัครเราะห์มานปฏิเสธ ขอเพียงให้ชี้แนะสถานที่เพื่อประกอบการในตลาดของนครมาดีนะห์เท่านั้น การณ์ดังกล่าวมิได้เกิดแก่ชะอัดเพียงผู้เดียว แต่อัครสาวกคนอื่นๆ ก็ได้ ปฏิบัติเช่นเดียวกัน และเช่นเดียวกัน พระเป็นเจ้าได้กำหนดให้รับมรดกกันได้ ด้วยผลแห่งภราดรภาพนี้ เป็นการเน้นให้เกิดความเป็นจริงในการปฏิบัติ และเป็นการสร้างรากฐานแห่งระบอบทางสังคมที่ยุติธรรมให้เกิดขึ้น

ส่วนเหตุผลที่ได้ทำการยกเลิกสิทธิในการรับมรดกนี้ ก็เพื่อเตรียมรับการจัดระบบที่สมบูรณ์เกี่ยวกับเรื่องมรดก ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นในเวลาต่อมา ซึ่งก็เป็นอันเดียวกับที่เคยกระทำมา นั่นคือ การแบ่งปันกันในหมู่มุสลิมที่เป็นพี่น้องกัน โดยผู้ที่มีไชมุสลิมก็ไม่สามารถรับมรดกได้ และนอกจากนั้น ผลแห่งภราดรภาพที่ได้กระทำไว้ได้เกิดเสถียรภาพขึ้น แล้วในสังคมมะดีนะห์ โดยหมดความจำเป็นที่จะอาศัยเงื่อนไขของการรับมรดกกันได้เข้าไปหนุนช่วยอีกต่อไป

การสร้างภราดรภาพนี้ พระศาสดา มิได้เพียงเพ่งกระทำภายหลังการอพยพมาสู่ นครมาดีนะห์เท่านั้น แต่การกระทำนี้ พระศาสดาได้กระทำมาตั้งแต่เริ่มต้นในการเผย

แพร่ศาสนา จวบจนทุกวันนี้ ในการวาง
ระบอบที่จะก้าวเดินไปด้วยกันซึ่งสารัตถะ
สอดคล้องกับ (Synodality) การเป็นเอกภาพ
การมีส่วนร่วม และการทำพันธกิจ เพื่อให้พี
น้องร่วมโลกและร่วมศาสนา สามารถที่จะ
รับฟังซึ่งกันและกัน นั่นคือทุกคนฟังเสียง
พระจิต และร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์แห่ง
ศาสนาในโลกยุคใหม่ ได้อย่างมีสัมฤทธิ์ผล
สืบไปในภายภาคหน้าได้อย่างยั่งยืน ด้วย
การตระหนักรู้ว่าเป้าหมายดังกล่าวคือเรื่องที่มี
ความสำคัญยิ่ง ดังคำกล่าวที่ว่า “ถ้ามัน

สำคัญพอ เราก็จะหาทางทำมันจนได้ ถ้ามัน
ไม่สำคัญอะไร เราจะหาข้ออ้างมากมายที่จะ
ไม่ทำ” ดังนั้นผู้ศรัทธาที่ไขว่คว้าหาความ
สำเร็จทุกคนจึงพึงตระหนักไว้ว่า “...อย่าให้
ความสำเร็จที่ได้มา ทำให้เพื่อฝันที่ไม่มีวัน
ล้มเหลว และ....อย่าให้ความล้มเหลวที่ผ่าน
มา ทำให้คิดว่าจะทำอะไรก็ไม่สำเร็จ” เพื่อ
สำเร็จไปด้วยกันตามนัยยะอันบริบูรณ์แห่ง
อิสลามกับพระศาสนจักรที่จะก้าวเดินไปด้วย
กันตลอดไป

บรรณานุกรม

- Almayadeen. (2017, December 13). **Islamic Cooperation declares East Jerusalem as Palestine’s capital**. Retrieved from: <http://www.almayadeen.net/news/politics/>.
- Arabic.sputniknews. (2017, December 13). **OIC Summit Stresses Rejection of US Decision on Jerusalem**. Retrieved from: https://arabic.sputniknews.com/arab_world/201712131028369796%D9%82%D9%85%D8%A9.
- Pulur. M. (2017, December 13). **Istanbul hosts extraordinary OIC summit on issue of Jerusalem**. Retrieved from: <http://aa.com.tr/ar/> Anadolu Agency.
- Shalalida.M. (2017, December 6). **The legal effects of America’s recognition of Jerusalem as the capital of Israel**. Retrieved from: <https://www.paldf.net/forum/showthread.php?t=1202854>.
- Chuchat Phutpheng. (2020). **The Role of OIC with Jerusalem**. Retrieved from: www.oic-oci.org the document as website Organisation of Islamic Cooperation-OIC with translate.

[หมวดปรัชญา]

ปรัชญาศานากรีก สำนักเมอเลทเถิส

ศ.กิริติ บุญเจือ

ปรัชญาศานายุคหินใหม่

เถิสแห่งเมอเลทเถิส (Thales of Miletus ก.ค.ศ.625-547 เกิดไล่เกี่ยวกับ พระพุทธเจ้า ก.ค.ศ.623) แอร์เรสทาทเถิล ได้ยกย่องให้เป็นนักปรัชญาคนแรกของกรีก แต่นั่นตัดสินตามเกณฑ์ของแอร์เรสทาทเถิลเองที่ถือว่าปรัชญาคือความคิดอย่างมีระเบียบ และใช้ศัพท์วิชาการที่นิยามได้ ที่จริงผู้คิด

ตามเกณฑ์ของแอร์เรสทาทเถิลก็มีมาก่อนแล้ว เช่น Hesiod, Orpheus, Pherecydes, Musaeus และที่ไม่เข้าเกณฑ์คือปรัชญาดีกดำบรรพ์ก็เกิดขึ้นบนผืนแผ่นดินกรีกเช่นกัน อันที่จริงแล้วเถิสน่าจะต้องเป็นนักคิดยิ่งใหญ่จริงๆ เป็นคนแรกในดินแดนกรีก แต่ไม่ควรเป็นนักปรัชญาคนแรกเพราะมีนักปรัชญามาก่อนมากมายบนผืนแผ่นดินกรีก

ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต อดีต สนช. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อดีตคณบดีคณะปรัชญา และศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ประธานโครงการปริญญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสภา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมวิสามานยนามศาสนาสาขาลงของราชบัณฑิตยสภา คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของวิทยาลัยสงฆ์ธรรม, มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย สอบถามเรื่องปรัชญา โทร.086-0455299.

ในนครรัฐต่างๆ ของกรีซสมัยนั้นนิยมยกย่อง
 ปราชญ์ 7 ท่าน ที่มีเชื้อสายกรีกเพื่อให้เกียรติ
 และเป็นเยี่ยงอย่าง ในทุกรัฐจะมีชื่อของ
 เฮอร์สเป็น 1 ใน 7 โดยมีได้นัดหมาย แสดง
 ว่ายิ่งใหญ่เป็นที่รับรู้จริงๆ แต่จะยิ่งใหญ่
 อย่างไรบ้างนั้นเราขาดหลักฐานยืนยันเชิง
 ประวัติศาสตร์ได้อย่างพอเพียง ก็คงรับรู้ได้
 เท่าที่มีหลักฐานซึ่งมีเหลืออยู่น้อยนิด แต่ก็
 ยังพอมี มิฉะนั้นก็ต้องโยนเข้ากรูติกดำบรรพ์
 คือ “ไม่มีหลักฐาน ต้องเดาเดาเดียว”

ขอเท้าความว่าโดยการสันนิษฐาน
 ล้วนๆ ไม่มีหลักฐานบันทึกมีแต่หลักฐานวัตถุ
 มนุษย์ดึกดำบรรพ์เชื่อและนับถือครรภ์
 (Womb) ว่ามีอำนาจควบคุมทุกอย่างอย่าง
 ใจดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีเมตตาต่อมนุษย์
 เป็นพิเศษโดยมีแต่พระคุณไม่มีโทษหรือพระ
 เดช

พอมีหลักฐานบันทึกไม่ว่า ณ ที่ใด ก็
 ถือว่าที่นั่นเป็นที่ๆ เข้ายุคโบราณ มีหลักฐาน
 ประวัติศาสตร์ มีรายละเอียดและมีชื่อเรียก
 และกำหนดรายละเอียดเป็นหน่วยๆ และ
 เป็นคนๆ บางครั้งรู้กระทั่งชื่อของผู้บันทึกซึ่ง
 แสดงความเป็นเจ้าของความคิดและปรัชญา
 ที่แทรกอยู่ให้อ่านออกมาได้

จากหลักฐานแรกๆ ที่แสดงให้เห็น
 ความคิดของพวกมนุษยโบราณเหล่านี้ พบ
 ประเด็นสนใจร่วมแต่ให้คำตอบต่างๆ กันซึ่ง
 ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญของปรัชญาจนทุก

วันนี้ คือ ประเด็นว่า ทุกอย่างที่มีปัญญารับ
 รู้อยู่นั้นมีบ่อเกิดมาจากไหน ปัญหานี้เป็น
 ปัญหาของมนุษย์ดึกดำบรรพ์ด้วยหรือเปล่า
 ไม่มีทางจะรู้ เพราะดึกดำบรรพ์คือไม่มี
 บันทึก พอบันทึกได้ก็พบว่าประเด็นนี้อยู่
 ทั่วไป ก็ให้ตัดทไปก็แล้วกันว่า เป็นประเด็น
 ที่มนุษยโบราณบันทึกไว้ด้วยความสนใจ
 และสนใจบันทึกคำตอบที่ขอไปไว้ตามอัตภาพ
 ซึ่งบางเรื่องอาจจะเป็นความคิดของมนุษย์
 ดึกดำบรรพ์มาแล้วนานแสนนานโดยไม่มีกร
 บันทึกให้ศึกษาได้ ครั้นมีการบันทึกแรก
 สุดของมนุษย์ยุคหินใหม่ ก็พบความคิดที่
 แยกออกได้เป็น 3 แบบ

แบบที่ 1 จากหลักฐานของชาวอารยัน
 ที่กระจายตัวกันไปยึดเนื้อที่สร้างอารยธรรม
 ในชมพูทวีป อิหร่าน กรีซ และโรม ในแต่ละ
 แห่งย่อมมีชาวพื้นเมืองที่เป็นตัวแทนของ
 อารยธรรมยุคหินที่พัฒนาเป็นมนุษยโบราณ
 และมีหลักฐานบันทึกในบันทึกของชาว
 อารยัน ส่วนชาวอารยันได้พัฒนาเป็นมนุษย
 โบราณก่อนแยกย้ายกันไปตั้งหลักแหล่งและ
 สร้างอารยธรรมอารยันในที่หลายแห่งซึ่งเมื่อ
 วิเคราะห์ด้วยความพินิจพิเคราะห์ก็พอจะ
 แยกออกได้พอสมควรว่าส่วนไหนเป็น
 ปรัชญาของชาวอารยันร่วมกัน อันได้แก่การ
 นับถือศาสนาพหุเทวนิยมแบบอติเทวนิยม
 (Henotheism)

ส่วนชาวพื้นเมืองเดิมโดยทั่วไปนับถือเจ้าแม่ธรณีอยู่ก่อน ซึ่งน่าจะพัฒนาจากการนับถือครุฑที่ไม่มีเพศมาเป็นเจ้าแม่ธรณีที่เป็นเพศหญิงตั้งแต่เริ่มเน้นอาชีพเพาะปลูก และเมื่อต้องการให้มีเพศชายก็จะยกให้ท้องฟ้าหรือพายุเป็นเพศชาย ซึ่งมักจะเป็นที่นับถือของพวกเขาเร่ร่อนล่าสัตว์เป็นวิถีชีวิตมาก่อน เจ้าแม่ธรณีจึงมีแนวโน้มทางอนุเคราะห์ดูแลเหมือนองค์ครุฑของมนุษย์ดึกดำบรรพ์ ครั้นเกิดการผสมผสานระหว่างชาวอารยันกับชาวพื้นเมืองเดิมจึงปรับตัวให้องค์ครุฑเป็นเจ้าแม่ธรณีมีเพศเป็นสตรีและเข้าระบบอติเทวนิยมของชาวอารยัน คือแต่งงานและเกิดลูกหลานแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบพลังต่างๆ ของธรรมชาติ ซึ่งเป็นทางออกที่ดีสำหรับสังคมที่เกิดใหม่จากการผสมผสานอารยธรรมอย่างประนีประนอมกันและให้ทุกอย่างมาจากห้วงมหรณพเป็นคู่ๆ แต่การนับถือสิ่งสูงสุดที่มีเพศย่อมค่อยๆ สร้างความรู้สึกว่าไม่สูงสุดจริง แต่น่าจะมีที่มาจากสิ่งที่สูงกว่า และถ้าสิ่งนั้นสูงสุดจริงก็น่าจะเป็นสิ่งเดียวที่รวมทุกอย่างไว้ในตัวในฐานะศักยภาพเป็นคู่ๆ สิ่งนั้นน่าจะเป็นต้นกำเนิดของทุกสิ่งและเป็นจุดจบของทุกสิ่ง ภาษากรีกเรียกว่า CHAOS ซึ่งเดิมมีความหมายว่าหาว ง่วงนอน อ้าปากกว้าง ที่ว่างๆ กว้างๆ (ภาษาไทยน่าจะเรียกว่ามหรณพ) มีหลักฐานผู้ใช้

คำนี้เพื่อหมายถึงสิ่งแรกสุดของทุกสิ่งคือ เฮสเสียด (Hesiod) ในหนังสือ Cosmogony และเป็นแบบอย่างของการแก้ปัญหาแบบกรีกคืออารยันผสมผสานกับอารยธรรมพื้นเมืองแล้ว และกลายเป็นแม่แบบที่สำคัญแบบหนึ่งของการแก้ปัญหาปฐมเหตุของสรรพสิ่ง รวมทั้งเทพเทวีและองค์ผู้สร้างสรรพสิ่งก็ล้วนมาจากองค์ห้วงมหรณพนี้ ห้วงมหรณพจึงเป็นปฐมเหตุของทุกสิ่งและของพลัง 2 ขั้ว คือ ขั้วดีสร้างสรรค์ และขั้วเลวทำลาย

แบบที่ 2 ของชาวอิหร่านโบราณก่อนการเข้ามาของชาวอารยันอันได้แก่คำสอนของคัมภีร์เวสถ์ (Avesta) ดั้งเดิมและเป็นคำสอนดั้งเดิมของพระแซร์เรอธูสเถรื่อที่สอนว่าต้นเดิมของสรรพสิ่ง ได้แก่ห้วงเวลาหรือซัวร์วัน (duration or Zurvan) ซึ่งมีศักยภาพที่จะกลายเป็นแต่สิ่งดีทุกอย่าง ความชั่วเป็นการขาดความดี เป็นความบกพร่องชั่วคราว ไม่ถาวร ไม่ใช่ของแท้ สิ่งดั้งเดิมที่สุดจึงเป็นองค์ความดีแต่ผู้เดียว เมื่อชาวอารยันเข้ามาและนำเอาประมวลเทพแบบอติเทวนิยมเข้ามายัดเยียดให้พระแซร์เรอธูสเถรื่อพยายามรื้อฟื้นคำสอนดั้งเดิมโดยเขียนคัมภีร์ที่ขาดหายไปขึ้นมาใหม่ แต่ลูกศิษย์ได้เขียนคัมภีร์เพิ่มเติมให้จากความเชื่อแบบอติเทวนิยมของฝ่ายเทวนิยมซึ่งพัฒนาต่อเป็นลัทธิเทวนิยมของพระมานี

(Manicheism) ซึ่งเป็นการกลับเข้าไปหาแบบที่ 1 ของชาวอารยัน ฝ่ายอนุรักษดั้งเดิมได้ชื่อในปัจจุบันว่าศาสนาไซโรสเทอร์ของชาวปาร์ซี (Soroaster of the Parsis)

แบบที่ 3 ของโมเสส นับถือเทวนิยมแบบเอกเทวนิยม (Monotheism) คือเชื่อว่าพระยะโฮวาห์เป็นพระเจ้าสูงสุดแต่องค์เดียว เป็นผู้สร้างทุกสิ่งรวมทั้งมรรณพและกาละชุกรวันด้วย ทรงเป็นองค์ความดี จึงทรงสร้างแต่สิ่งดี สิ่งไม่ดีเป็นการขาดความดี ไม่เที่ยงให้สังเกตว่าโมเสสกับแซร์เรอธูสเถร้อต่างกัน ในเบื้องต้นที่ว่า โมเสสสอนว่าพระเจ้าทรงสร้างมรรณพ ส่วนแซร์เรอธูสเถร้อสอนว่าพระเจ้าเกิดจากมรรณพ แซร์เรอธูสเถร้อกับเฮสเสียดต่างกันที่ว่าแซร์เรอธูสเถร้อสอนว่ามรรณพมีแต่ศักยภาพผลิตความดีความชั่วเป็นการขาดหรือบกพร่องความดีส่วนเฮสเสียดสอนว่ามรรณพมีศักยภาพที่จะผลิตทั้งดีและชั่วอย่างเสมอหน้ากัน นั่นคือเป็นบ่อเกิดทั้งดีและชั่ว

ปรัชญาศาสนาของเฮลิส

เฮลิสเป็นคนแรกในหมู่ชาวกรีกที่กล่าวถึงเทพด้วยศัพท์บัญญัติและสำนวนวิชาการ เช่นกล่าวว่า “น้ำเป็นบ่อเกิดของทุกสิ่ง” ซึ่งมีนัยยะว่า น้ำเป็นผู้สร้างสรรพสิ่งรวมทั้งเทพเทวีทั้งหลายด้วย แต่ความหมายไม่เหมือนกับที่โมเสสกล่าวว่า พระยะโฮวาห์ทรงสร้าง

สรรพสิ่งจากความเปล่า เพราะพระยะโฮวาห์ทรงเป็นจิต ทรงสร้างสสารให้เป็นมรรณพก่อนจะเนรมิตเนื้อสสารมรรณพให้เป็นสิ่งต่างๆ ส่วนเทพและจิตต่างๆ รวมทั้งวิญญาณมนุษย์ด้วย ทรงเนรมิตให้มีขึ้นโดยตรงโดยไม่ผ่านมรรณพ ส่วนเฮลิสนั้นคิดตามสายอารยันที่เชื่อว่าทั้งจิตและสสารเป็นศักยภาพในมรรณพดั้งเดิมที่สุด ทั้งผู้สร้างและผู้ทำลายเป็นศักยภาพของมรรณพมาก่อน มรรณพเป็นค้ำกลางๆ ที่เฮสเสียดใช้มาก่อน เฮลิสไม่ชอบคำนี้ แต่ชอบคำว่า “น้ำ” มากกว่า จึงตัดสินใจใช้น้ำในความหมายของมรรณพ น้ำมีศักยภาพที่จะให้กำเนิดได้ทั้งสสารและจิตรวมทั้งผู้สร้างด้วย เฮลิสจึงได้กล่าวเป็นนัยไว้ว่า “น้ำมรรณพเต็มไปด้วยเทพ = Panta plere theon” ซึ่งเป็นสูตรปรัชญาที่เต็มไปด้วยปริศนาในสมัยของเฮลิส เพราะอาจจะเข้าใจได้ง่ายๆ ตามตัวอักษรว่า มีเทพทรงฤทธิ์สถิตอยู่ทั่วไปในสสาร หรือจะตีความให้เป็นสำนวนเชิงวิชาการว่าฤทธิ์ของเทพเป็นพลังประจำสสารแต่ละชนิด เช่น พลังดูดประจำแม่เหล็ก ประมาณ 200 ปีต่อมาเพลโทว์ได้ยกเอาประโยคนี้ขึ้นมาพิจารณาและให้ข้อสังเกตว่า เฮลิสคงไม่คิดอะไรตื้นๆ อย่างนั้น น่าจะมีปรัชญาลึกซึ้งแฝงอยู่ ดังเพลโทว์เองมองเห็นว่า เฮลิสเองคงมิได้เป็นนักเทวนิยมอย่างที่หลายคนในสมัยนั้นเชื่อ เพลโทว์จึงฟันธงตั้ง

เข้าข้างตัวโดยยืนยันว่า เอลิสเชื่อว่ามิพระเจ้าผู้สร้างเทพประจำดวงดาวทั้งหลาย ซึ่งฟิลิปแห่งโอว์เฟิส (Philip of Opus) ตีความว่าหมายถึงองค์ภาวะ (the Being) ผู้ทรงกระจายพระฤทธาณภาพไปตามดวงดาวต่างๆ เต็มท้องฟ้า (Epinomis 991d) ซึ่งแอร์เรสทาทเถิลนิยามว่าเป็นองค์ปฐมจักรกลจักรกล (the First Unmoved Mover)

ใน De Anima 405A19 แอร์เรสทาทเถิลเถิดใจเอลิสว่าน่าจะคิดถึงแม่เหล็กที่สนใจศึกษาอยู่ น่าจะอนุมานไปว่าพลังแม่เหล็กสถิตในเหล็กและน่าจะเป็นปัจจัยให้เอลิสคิดว่ามีเทพสถิตแฝงทำการอยู่ในสสารซึ่งปรากฏชัดเจนในแม่เหล็ก ในสิ่งอื่นๆ มีแรงอื่นๆ ไม่เหมือนกัน อาจจะทำกรอยู่โดยที่เราจับไม่ได้ชัดเจนเหมือนในแม่เหล็ก คือ มีเทพสถิตแฝงอยู่เป็นพลังชีวิตของสิ่งนั้นๆ จึงได้ฟันธงลงไปว่าสสารทุกชั้นมีชีวิตโดยอาศัยเทพที่สถิตแฝงอยู่เป็นชีวิต เราไม่สามารถสังเกตเห็นการกระทำของเทพได้ทุกกรณี จึงอนุมานอย่างไม่ถูกต้องว่าสสารมีส่วนที่มีชีวิตกับไม่มีชีวิต ใน De Anima 411a7 แอร์เรสทาทเถิลหวนกลับมาเถิดถึงเอลิสอีกครั้งหนึ่ง โดยเชื่อว่าเอลิสขยายผลไปถึงเอกภพทั้งหมดว่ามีเทพสถิตอยู่เป็นชีวิตของเอกภพเรียกว่า Nous tou Kosmou

Werner Jaeger ในหนังสือ The Theology of the Early Greek Philosophers สันนิษฐานว่าทฤษฎีชีวิตของเอกภพน่าจะเป็นความรู้ที่สอนในสำนักของเอลิสแข่งกับสำนักอื่นๆ ในเมอเลเทเถิส เราจึงควรย้อนไปดูว่าเฟอร์เรอชยาดิสสอนอะไรบ้างเพื่อจะเข้าใจเอลิสและสำนักเมอเลเทเถิสได้มากขึ้น

ปรัชญาศาสนาของเฟอร์เรอชยาดิส

เราพบคำ Chaos (ห้วงมหรณพ) ภาษากรีกที่นับว่าเก่าแก่ที่สุดในงานเขียนของเฮสเสียด และใช้ในความหมายที่เป็นตัวแทนของเผ่าอารยันทั้งหมด คือ ในความหมายว่า เป็นเนื้อสารดั้งเดิม เป็นบ่อเกิดที่มาของสรรพสิ่งที่เป็นคู่และไม่คู่รวมทั้งเทพเทวีทั้งหลายด้วย ส่วนเฟอร์เรอชยาดิส (Pherecydes) ไปเรียนรู้ความหมายของชาวพื้นเมืองเดิมอิหร่านว่า สิ่งดั้งเดิมสุดไม่เป็นเนื้อสาร แต่เป็นการล่วงเวลาซูร์วัน (Zurvan) ซูร์วันหรือห้วงกาละให้กำเนิดแก่น้ำลมไฟ แจกจ่ายไปทั่ว 5 ย่านของเอกภพ คือ สวรรค์ (Heaven), โลกมนุษย์ (Earth), สมุท (Ocean), บาดาล (Hades), อเวจี (Tartarus) ซึ่งการล่วงเวลาได้สร้างพื้นดิน 5 ย่านขึ้นสำหรับรองรับน้ำลมไฟ โลกมนุษย์เป็นเพียง 1 ใน 5 ย่านที่เป็นพื้นดินรองรับพลังน้ำลมไฟ เทพได้สร้างมนุษย์ในฐานะ

เป็นส่วนหนึ่งของโลกมนุษย์ ให้มีวิญญาณอมตะซึ่งเกิดในร่างกายใหม่ได้เรื่อยๆ ไปตราบดีที่ยังมีร่างให้เข้าสู่ติดได้ มิฉะนั้นก็อาจจะเบื่อและจางหายไป

การอภิเษกสมรสระหว่าง Zas กับ Chthonie

Zas คือความสว่าง และ Chthonie คือศักยภาพ ความสว่างและศักยภาพมีมาเองพร้อมกับซัวร์วันการล่วงเวลา เมื่อการล่วงเวลาโดยลำพังให้กำเนิดแก่น้ำลมไฟและกระจายไปอยู่ 5 มุมเอกภพแล้ว ความสว่างกับศักยภาพก็อภิเษกสมรสกันซึ่งน่าจะหมายความว่าศักยภาพซึมแทรกเข้าที่ทุกส่วนของแสงสว่าง โดยความสว่างทำเสื้อคลุมจากดิน น้ำลมไฟและสวมให้ศักยภาพ และมอบแผ่นดินให้เป็นวัง อันเป็นสัญลักษณ์หมายถึงการแต่งตั้งเจ้าแม่ธรณี (Ophion) ของเฟอร์เรอชายดิส เจ้าแม่ธรณีให้กำเนิดแก่บุตรธิดาเรียกว่า Ophionidai (พญานาค)

พญานาคเทพ

เฟอร์เรอชายดิสกล่าวถึงพญานาคเทพนามว่าอพายเออนีเอิส (Ophioneus) ได้เยอรินเนอมิ (Eurynome) เป็นชายา เกิดทายาทมากมายเรียกรวมๆ ว่าอพายเออนาย

ดาย (Ophionidai) ซึ่งล้วนแต่ห้าวหาญ แข็งแรงบึกบึน หลักฐานของเฟอร์เรอชายดิสเหลืออยู่ไม่พอให้กำหนดได้ว่าอพายเออนีเอิสมีกำเนิดมาอย่างไร แต่ชายาเยอรินเนอมิปรากฏในประมวลเทพของเฮสเสียดว่าเป็นนางอสูรธิดาของอสูรมหาสมุทรโอเซียนนิส (Oceanus) อยู่มาพญานาคเทพอพายเออนีเอิสนำทัพทายาทขึ้นไปยึดสวรรค์ของเทวราชห้วงกาละ (Duration) อย่างจู่โจมและอุกอาจ บรรดาเทพเทวีทั้งหลายต้องหนีออกจกสวรรค์อย่างอลหม่าน ไม่นานต่อมาเทวราชห้วงกาละก็รวบรวมนำล้างยึดคืนได้และกั้นเขตแดนให้อยู่เฉพาะในเขตมหาสมุทรชายแดนรอบนอกเท่านั้น แต่พญานาคเทพและนาคจูที่ซุกซนก็อดไม่ได้ที่จะแอบซ่อนเร้นเข้ามายุ่งนอกแดนกักขังอยู่ดี ประมวลเทพของกรีกก็มีเรื่องอสูรยึดแดนสวรรค์อลิมเปียสของเทวราชซุส ต้องช่วงชิงถึง 10 ปีจึงยึดคืนได้ ส่วนคัมภีร์ไบเบิลก็มีงูไม่รู้มาจากไหนแอบเข้าไปหลอกหลวงเอวาถึงในอุทยานสวนตัวของนาง ส่วนเทวราชห้วงกาละก็พระทัยดีเหลือหลาย ลงโทษแค่กักบริเวณซึ่งไม่มีกำแพงกั้น จะล่าแดนเมื่อไรก็จับได้ยาก พระยะโฮวาก็พระทัยดีไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ลงโทษเพียงตัดแขนตัดขา แต่จะเลื้อยพืดๆ ไปทำอะไรที่ไหนและอย่างไรก็ว่ากันไป

ต้นเอกภพ

ต้นเอกภพ (the World Tree) มีอยู่ต้นเดียว เป็นต้นไม้มีปีก (Winged-tree) มีหน้าที่ผลิตอาหารมาให้เจ้าแม่ศกยภาพเพื่อรับตำแหน่งเจ้าแม่ธรณี

เรื่องต้นเอกภพน่าสนใจระดับสากล เพราะในปรัมปราของหลายชนชาติมีกล่าวถึง เช่น ปรัมปราของชมพูทวีปมีกล่าวถึงบ่อยๆ ชาวอัลไตแห่งเอเชียกลางเชื่อว่า ต้นไม้ที่สูงถึงแดนสวรรค์ เฉพาะขามานที่สมาธิถึงจะรู้ว่าอยู่ที่ไหนและอาจจะไปเผ่าเทพบนสวรรค์ได้ โดยเหาะขึ้นไปในความกลวงของต้นไม้สวรรค์ซึ่งมีประตูออกสู่สวรรค์ 9 ชั้น แต่ละชั้นมีประตูเปิดออกจากสวรรค์ซึ่งขามานจะต้องได้ตกลงกับเทพองค์ใดองค์หนึ่งในชั้นนั้นเปิดประตูให้ คัมภีร์ศาสนาของบาบิโลนกลางถึงต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์แห่งเอริดูอันเป็นทางขึ้นทางลงของเทพเทวีภายในต้นไม้ซึ่งมียอดอยู่บนสวรรค์และรากแทงลงถึงบาดาล ชาวฮีบต์กล่าวถึงต้นไม้แห่งชีวิตในอุทยานไม้อ้อสำหรับวิญญาณที่ผ่านเกณฑ์ตัดสิน ต้นไม้นี้ให้ร่มเงาร่มรื่น มีผลให้กิน มีน้ำให้ดื่ม ในสวนเอเดนของเอวามีต้นรู้ดีรู้ชั่วซึ่งแปลว่าเข้าถึงความรู้ของพระยะโฮวาให้ได้

ดวงจันทร์

เพอร์เรอชายดิสกล่าวถึงดวงจันทร์ว่ามีเทวีดูแลรับน้ำทิพย์จากดวงอาทิตย์ในเวลากลางวัน เวลากลางคืนเป็นที่ชุมนุมของเทพเทวีทั้งหลายไปดื่มน้ำอมฤตเพื่อให้วิญญาณเป็นอมตะอย่างถาวร

อภิปรัชญาในศาสนาอิหร่านดั้งเดิม

คัมภีร์ศาสนาโบราณของชาวเปอร์เซียมีอภิปรัชญา 2 ลัทธิอยู่เคียงบ่าเคียงไหล่กันมาอย่างน่าเวียนหัว คือฝ่ายเอกเทวนิยม (Monotheism) ที่เชื่อกันว่ามาจากอภิปรัชญาของชาวอิหร่านดั้งเดิมว่ามีพระผู้ทรงสรรพฤทธิ์เป็นปฐมกร (Creationism) กับฝ่ายสารรวมรูป (Chaosism) ที่เชื่อมาจากความเชื่อร่วมของชาวเผ่าอารยันตั้งแต่ก่อนแยกย้ายกันไปหาที่ตั้งหลักแหล่งใหม่ในสารรวมรูป (Chaos) มีทั้งพลังสร้างสรรค์และพลังทำลายคู่กันมาตลอดเวลา (Dualism) พระแซร์เรอธูสเถรพยายามประนีประนอมและไม่รู้ว่าประนีประนอมอย่างไร เพราะทั้ง 2 ฝ่ายต่อมาพยายามอ้างว่าแซร์เรอธูสเถรออยู่ข้างตน

ฝ่ายเอกเทวนิยมยกย่องพระอฮูเรอแมสเดอ (Ahura Mazda) ว่าเป็นพลังสร้างสรรค์พลังเดียวที่แฝงอยู่ในซุรวัน (Zurvan) ซึ่งแปลว่ากาละหรือเวลา มาแต่ไหนแต่ไรโดยไม่มีจุดเริ่มต้น เวลาไม่ใช่เนื้อสาร แต่เป็นมิติแห่งการมีอยู่ (dimension of existence) ซึ่งอาจมีการล่วงเวลา (elapse จากภาษาละติน elapsus) หรือไม่ก็ได้ หากมีการล่วงเวลาก็เกิดช่วงเวลา (duration) หากไม่มีการล่วงเวลาก็เป็นนิรันดรภาพ (eternity) หรือองค์พระผู้เป็นเจ้าของลัทธิเอกเทวนิยม

ครั้นดำริสร้างก็เป็นผู้สร้าง ทรงดำริสร้างสรรค์สิ่งเพื่อให้มีแต่ความดีและความงาม ความเลวและความน่าชังเป็นเพียงความบกพร่องที่แก้ไขได้ในที่สุด ดังคำยกย่องอฮูเรอผู้สร้างสรรค์สรรพสิ่งตามความเชื่อของศาสนาแซร์เรอธูสเถรที่แสดงออกเป็นคำขอความรู้ชัดที่เชื่ออยู่แล้วดังต่อไปนี้

“ข้าแต่พระอฮูเรอ โปรดยืนยันให้ข้าพระองค์รู้ชัดจะได้นำไปสอนได้ว่า สิ่งดีๆ ทั้งหลายที่มีอยู่ในโลกนี้มาจากไหน

ใครหนอเป็นผู้ให้กำเนิดแก่ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของโลกมาแต่เริ่มกาลเวลา

ใครหนอเป็นผู้ขีดเส้นทางเดินให้แก่ดวงอาทิตย์และดวงดาวทั้งหลายในท้องฟ้า

ใครหนอเป็นผู้กำหนดให้ดวงจันทร์มีข้างขึ้นข้างแรมอย่างน่าฉงน

ใครหนอเป็นผู้สร้างพื้นดินให้ปกหลักแน่น ใครหนอแขวนดาวประดับไว้เต็มท้องฟ้าอย่างแน่นหนาไม่ให้ตกลงดิน

ใครหนอแบ่งเขตให้ท้องน้ำและป่าแยกกันอยู่อย่างเหมาะสม

ใครหนอกำหนดเส้นทางให้ลมและเมฆแบ่งเส้นทางกันในท้องฟ้า ทั้งยังให้มีความสว่างความมืดสลับกันอย่างงดงามทั้งท้องฟ้า

เหล่านี้คือเรื่องที่ข้าพระองค์ยังกังขาอยู่ ข้าแต่องค์แมสเดอแห่งปรัชญาณ ดวงจิตที่โอบอ้อมอารี ผู้ทรงสร้างสรรค์สิ่ง”

พระผู้ทรงสรรพฤทธิ์แด่องค์เดียวตอบแก่แซร์เรอธูสเถรว่า

“เราเองเป็นผู้สร้างเชื่อมกันน้ำมึมหามากันได้ถึงขอบฟ้าไกลโพ้น ตั้งอยู่ได้โดยไม่ต้องมีเสาค้ำ เราเป็นผู้สร้างผืนแผ่นดินใหญ่ เราเป็นผู้สร้างดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และดวงดาวน้อยใหญ่มีแสงส่องทางในตัวเองให้เดินทางไม่ผิดพลาดในท้องฟ้า เราเป็นผู้สร้างพันธุ์ไม้ให้มีเมล็ดตามชนิดของมัน เมล็ดใดตกลงดินก็เกิดเป็นต้นของชนิดนั้นไม่สับสนปนเปกัน” (Yasna 44: 3-5) อ้างอิงใน (Norman Cohn: Cosmos, Chaos and the World to Come, p.82.)

คัมภีร์ของฝ่ายอารยันอ้างว่าศาสนาแซร์เรอธูสเถอเปิดเผยว่า “แท้จริงมีมหาจิตดั้งเดิมอยู่ 2 องค์ (two Primal Spirits) เป็นคู่ต่อสู้กันอย่างดุเดือด ชัดแย้งกันทั้งในพระดำริ ในพระวาจา และพระกิจการ แยกเป็นฝ่ายดีและฝ่ายเลวชัดเจน” (Yasna 30: 3 loc.cit.)

อภิปรายในศาสนากรีก

ผู้บันทึกอภิปรายอารยันของชาวกรีกได้แก่เฮสเสียด แต่เฮสเสียดเกิดภายหลังโฮเมอร์ราว 1-2 ศตวรรษ ดูเหมือนโฮเมอร์จะเอาอภิปรายที่เฮสเสียดบันทึกไว้นั้นมาแต่งเป็นวรรณกรรมมหากาพย์ที่มีคุณค่าทางวรรณกรรมอย่างสูง แต่เนื้อหานั้นกระท่อนกระแท่นจับต้นชนปลายไม่ถูก ก็ต้องสมมุติว่าโฮเมอร์มีฉบับของเฮสเสียดไว้ใช้เป็นหลักฐาน ก็ต้องหวนกลับมาตีความว่าเฮสเสียดไม่ใช่ผู้แต่งคัมภีร์ Theogony แต่เป็นเพียงผู้รวบรวมคัมภีร์ศาสนาอารยันที่มีอยู่ก่อน อาจจะมีบันทึกไว้หลายสำนวน และอาจจะมีสำนวนปากอีกหลายสำนวนซึ่งโฮเมอร์และชาวกรีกก่อนหน้าเฮสเสียดรู้จักกันอยู่และยอมรับเป็นคัมภีร์ศาสนาภาคปฏิบัติ คือสำหรับมีศรัทธาแบบชาวบ้านและใช้ในพิธีกรรม เฮสเสียดเอามาจัดให้เป็นระเบียบก็คงได้ใช้มหากาพย์ของโฮเมอร์เป็นหลักฐานด้วยส่วนหนึ่ง คำสอนที่ถ่ายทอดกันในหมู่

ชาวบ้านกรีกที่สำคัญคือความเชื่อที่เชื่อว่าออร์เฟียส (Orpheus) ได้รับจากเทพ อันมีสาระว่า

“แรกเริ่มเดิมทีมีกาละคู่กับชะตา ครั้นกาละรวมตัวกับชะตาเกิดอากาศ ความมีดีสารรวมรูป (Chaos)

ครั้นอากาศรวมตัวกับสารรวมรูปเกิดแสงสว่าง

ครั้นแสงสว่างรวมตัวกับความมืดเกิดกลางคืน เกิดธรณี เกิดท้องฟ้าและกลางวัน

ครั้นธรณีรวมตัวกับท้องฟ้าเกิดอสุรีและนางอสุรีจำนวนหนึ่ง

จากอสุรีและนางอสุรีเกิดเทพเทวีต่างๆ

เทพหลายองค์สร้างมนุษย์ตามที่ตนต้องการใช้”

ต่อมาชาวบ้านถ่ายทอดกันตามอัยยาคัย คำสอนผิดเพี้ยนกันออกไปเรื่อยๆ เฮสเสียดรับทำหน้าที่บรรณาธิการเรียงเรียงให้เป็นระเบียบน่าเชื่อขึ้นมาบ้าง แต่ก็อดไม่ได้ที่จะอ้างว่าได้รับบัญญัติมาจากเทพธิดามิวส์ (Musae) ว่า

“มีสารรวมรูปไม่รู้ตั้งแต่เมื่อใด จากสารรวมรูปเกิดธรณี จากธรณีเกิดทาร์ทาโรส (Tartaros) ที่เว้งว่างทางตะวันตก เอโรส (Eros) แปลว่าความใคร่คืออยากรวมตัวให้เกิดของใหม่คือเอเรโบส (Erebos) มหรรณพเว้งว่างใต้ธรณี จากการสมสู่ของฟ้ากับธรณี

เกิดอสูรและนางอสูร ซึ่งให้กำเนิดแก่เทพ เทวีทั้งหลาย

ไฮเมอริให้อสูรมหาสมุทร (Okeanos) จับคู่กับนางอสูรเทธิส (Tethys) เกิดเทพ เทวีทั้งหลาย ซึ่งจะสร้างมนุษย์เพื่อให้รับใช้ เทพ

เธลิสผู้คิดต่าง

เธลิสทิ้งผลงานไว้ให้คนรุ่นหลังศึกษารวบรวมได้ไม่ถึง 2 หน้ากระดาษ A4 แต่ก็เป็นปริศนาให้ศึกษาและออกความคิดเห็นกันได้ไม่รู้จบ ส่วนมากก็ลงความเห็นค่อนข้างลงตัวแล้วว่าเธลิสเป็นผู้ปรับความคิดแบบปรัมปรามาเป็นความคิดแบบปรัชญา ก็เลยเข้าลือคอของโอกุส กงต์ (Auguste Comte 1798-1857) ที่พยายามหาช่องทางประณามว่าความคิดแบบปรัมปราเป็นความคิดที่งมงายที่สุด ความคิดระดับปรัชญาก็ยังงมงายอยู่ แต่น้อยลงมาหน่อย ต้องคิดด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์จึงจะหลุดพ้นจากความงมงาย แต่เดวิด ฮูม (David Hume 1711-1776) กลับแย้งว่าวิธีการวิทยาศาสตร์ก็ยังไม่พ้นจากความงมงายอันละเอียดอ่อนไม่ใช่อยังงมงายเชื่อความสม่าเสมอของธรรมชาติ และงมงายอยู่กับความเชื่อว่ามีความเป็นสาเหตุในธรรมชาติ ลงท้ายยกย่องว่าเธลิสเป็นตัวอย่างของความคิดแบบอาร์ยันซึ่งถือว่ามีความคิดยอดเยี่ยมร่วมกันมาตั้งแต่ยัง

รวมกลุ่มกันอยู่แถบทะเลสาบแคสเปียน เมื่อแยกย้ายกันไปเป็นหลายสายต่างก็เอามรดกดั้งเดิมของบรรพบุรุษสร้างความเจริญให้แก่มวลมนุษยชาติ

ได้พบความคิดใหม่ของ H. and H.A. Frankfort ผู้เขียนหนังสือ Before Philosophy, (1967) โดยเสนอความคิดว่ามนุษย์ชาติมีปรัชญาตั้งแต่ก่อนมีวิชาปรัชญา มนุษย์ดึกดำบรรพ์ในฐานะที่เป็นมนุษย์ย่อมมีปัญหา ความคิดคือผลงานของปัญญาเรียกได้ว่าปรัชญาทั้งสิ้น มนุษย์ดึกดำบรรพ์จึงมีปรัชญาดึกดำบรรพ์ตรงกับกระบวนทรรศน์ที่ 1 มนุษย์โบราณใช้ปรัชญาโบราณตรงกับกระบวนทรรศน์ที่ 2 กระบวนทรรศน์ที่ 1 เชื่อตามที่เบื่องบนเปิดเผยให้รู้เท่านั้น กระบวนทรรศน์ที่ 2 เชื่อกฎที่เจ้าสำนักกำหนด เธลิสเป็นเจ้าสำนักคนหนึ่ง สอนอะไรเป็นกฎเป็นเกณฑ์ลูกศิษย์ก็รับฟังสำนักของเธลิสไม่ใช่สำนักเดียวและสำนักแรกที่เกิดขึ้น ความยิ่งใหญ่ของเธลิสจึงไม่น่าจะเป็นเพราะดำนนี้ ถ้าเช่นนั้นแล้วก็ยิ่งใหญ่ตรงไหนกันเล่า

แฟรงค์ฟอ์ทมิความเห็นว่าความยิ่งใหญ่ของเธลิสอยู่ที่ความคิดแหวกแนวออกจากกรอบของความคิดแบบอาร์ยัน บังเอิญเธลิสเป็นชาวอาร์ยัน แต่เป็นชาวอาร์ยันที่แหวกแนวออกจากกรอบ เธลิสทำทุกอย่างนี้ได้เพราะเกิดในอาณานิคมนอกดินแดน

กรีซ คือเกิดในเอเชียไมเนอร์ เป็นพ่อค้าที่ ชอบเดินทางไปต่างประเทศเพื่อหาตลาด การค้า มีทรัพย์สินเงินทองที่ทำให้เป็นผู้มี อิทธิพลทางการเมืองการปกครอง คิดจะทำ อะไรก็มีสิทธิ์จะทดลองทำได้ จึงจับได้ว่า ความคิดเรื่องปฐมธาตุเป็นน้ำและทุกสิ่ง เต็มไปด้วยจิต (daimon) ก็น่าจะมาจาก ความคิดเรื่องน้ำตั้งเดิมูน (Nun) และทุก สิ่งเต็มไปด้วยจิตคา (ka) ของอียิปต์ ความคิด อย่างนี้ไม่ใช่วิสัยของชาวอารยัน แต่แหวก แนวอารยัน แฟรงค์ฟอर्टไม่ได้กล่าวถึง พระพุทธเจ้า แต่น่าจะสรุปได้ในทำนอง เดียวกันว่าพระพุทธเจ้ายิ่งใหญ่ไม่ใช่เพราะ พัฒนาความคิดสายอารยัน แต่ทรงแหวก แนวออกจากกระแสอารยัน และผู้ที่ขยาย ผลความคิดต่างของเฮลิสออกไปจนสุดลูกหูลูกตาก็คือแอร์เรสทาเทิลล์ที่ยกให้องค์ปฐม กร (the First Mover) ผู้ไม่มีขอบเขตเป็น บ่อเกิดแต่ผู้เดียวของสรรพสิ่ง

ปรัชญาศาสนาของเฮลิส

เฮลิสไม่น่าจะได้ชื่อว่าบิดาของปรัชญา เพราะปรัชญามีมานานก่อนเฮลิส ความโดดเด่นของเฮลิสอยู่ที่แยกความคิดแบบปรัชญา บริสุทธิ์ออกจากปรัชญาศาสนา ปรัชญา ศาสนาคือการเอาปรัชญาบริสุทธิ์ไปตีความ เรื่องใดก็ได้ที่เป็นส่วนของวิชาศาสนา ปรัชญา ก่อนเฮลิสหรือที่แฟรงค์ฟอर्ट (Frankfort)

เรียกว่าปรัชญาก่อนปรัชญานั้น มั่วกันมาก ระหว่างปรัชญาบริสุทธิ์กับปรัชญาศาสนา และภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์คือภาษาที่มีความหมายตามปรกติอยู่แล้ว มีความหมาย เพิ่มในมิติของศาสนา ความสับสนที่สำคัญ คือเอาปรัชญาศาสนามาเป็นปรัชญาบริสุทธิ์ ก็เลยตีขลุมเอาเลยว่ามีปรัชญาบริสุทธิ์แล้ว ไม่ต้องสนใจสืบหาเพราะคิดว่ามีแล้วทั้งๆ ที่ ยังไม่มี อันเป็นอุปสรรคสำคัญขัดขวางความ ก้าวหน้าของการค้นคว้าปรัชญา แต่ครั้ง เฮลิสพบประเด็นแยกได้สำเร็จ ก็เริ่มต้นคิด หาปรัชญาบริสุทธิ์เป็นคนแรก มีลูกศิษย์และ ผู้เข้าใจประเด็นพากันเอาอย่างเป็นล่ำเป็น สัน ทำให้การศึกษาปรัชญาเดินหน้าเรื่อยมา จนเป็นอย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

ปรัชญาบริสุทธิ์ของเฮลิส

ปรัชญาบริสุทธิ์ของเฮลิสเป็นตัวอย่าง แรกในประวัติปรัชญาสากลเท่าที่รู้ โดยที่ เฮลิสเองมิได้รู้เป็นหลักการว่ามันคือปรัชญา บริสุทธิ์ เหมือนมนุษย์คนแรกที่ใช้ปัญญา แบบตีการค้าบรพซึ่งยังไม่รู้ว่าตนใช้ปัญญาคิด และที่คิดออกมานั้นคือปรัชญาในความหมาย ว่าเป็นผลงานของปัญญา

เฮลิสตั้งคำถามกับตัวเองว่า อะไรเป็น arche (first principle, first element, first cause, ปฐมธาตุ, ปฐมเหตุ, ปฐมปัจจัย) ของสรรพสิ่ง ไม่ถามว่าอะไรคือ gonia

(origin ต้นกำเนิด ผู้ให้กำเนิดแรก บ่อเกิด) ของสรรพสิ่ง หากถามอย่างหลังก็ไม่เป็นคำถามแปลกใหม่ เพราะมีถามกันมานานแล้วในหลายอารยธรรม และมีคำตอบให้เลือกมามากแล้ว เช่น Chaos ของชาวอารยัน Nun ของชาวอียิปต์ Tiamat ของชาวเมโสโปเตเมีย Jehovah (ความเป็น) ของชาวฮีบรู และเธลิสเองก็เป็นเชื้อสายอารยัน จึงน่าจะยังเชื่อแบบอารยันอยู่ แต่นั่นเป็นคำถามประเภทปรัชญาศาสนา ก็คงได้คำตอบจากภาษาศาสนาของแต่ละคำตอบ ซึ่งสำหรับปรัชญาศาสนาของชาวอารยันก็คือ เชื่อว่าได้รับวิวรรณ์จากเบื้องบนมาว่า แต่เดิมมีสารรวมรูป เทพดีและเทพชั่ว (จะเรียกว่ามาร ปีศาจ หรืออสูร หรือซาตาน หรืออะไรก็ได้) สารแปรสภาพมาจากสารรวมรูปนี้ จิตก็แปรสภาพจากสารรวมรูปเช่นกัน มนุษย์เกิดจากเทพโดยแทรกพลังเทพจางๆ ภายในก้อนสารที่เป็นร่าง เกิดเป็นมนุษย์

ที่กล่าวมาข้างต้นนี้มาจากวิวรรณ์ที่ใช้ภาษาศาสนา จะรู้ได้ก็ต้องได้รับการเปิดเผยจากเบื้องบน ไม่ต้องถามว่าทำไมเป็นอย่างนั้น ให้รับไว้เป็นข้อมูลที่ต้องเชื่อ แล้วหาคำอธิบายได้จากปรัชญาบริสุทธิ์ที่ยอมรับ ซึ่งขณะดังกล่าวยังไม่ปรากฏในความสำนึก แต่ทว่าเป็นความเชื่อที่แฝงอยู่เบื้องหลัง

กระบวนทรรศน์ เพื่อให้อธิบายอะไรก็ได้ คำอธิบายวิวรรณ์คือปรัชญาศาสนา ดูเหมือนไม่มีปรัชญาบริสุทธิ์ที่ยอมรับ แต่ก็มีปรัชญาศาสนา รู้ได้เพียงคลุมเครือว่าเป็นข้อมูลวิวรรณ์ที่ต้องเชื่อและทำตามด้วยพิธีกรรมและการปฏิบัติตามกำหนดของเจ้าสำนักที่จะระบุตามความต้องการของเจ้าสำนักและศิษย์สำนัก เธลิสนับว่าเป็นคนแรกที่ตีบทแตก จึงหาทางออกถูกทางโดยการสร้างปรัชญาบริสุทธิ์ของตนเองตามกระบวนทรรศน์ที่เชื่ออยู่ ทั้งนี้เพื่อขยายความเข้าใจภาษาศาสนาที่รับรู้ เป็นการตีความเสริมจากความเข้าใจตรงๆ ตามภาษาศาสนาที่สอนอยู่เดิม ซึ่งก็เป็นปรัชญาบริสุทธิ์ด้วยภาษาศาสนาที่เธลิสยอมรับอยู่ แต่ก็อยากจะเข้าใจในอีกมิติหนึ่งคือมิติปรัชญาบริสุทธิ์ด้วยภาษาวิชาการโดยตีความมาจากปรัชญาบริสุทธิ์ ภาษาศาสนาที่รู้ด้วยศรัทธา ซึ่งเมื่อตีความออกมาเป็นปรัชญาบริสุทธิ์ภาษาวิชาการด้วยความมั่นใจของปัญญาของตนเองแล้ว อาจจะขัดแย้งหรือไม่ขัดแย้งกับความเชื่อและศรัทธาแบบเดิมก็ได้ และกลายเป็นความนิยมจนเธลิสมีลูกศิษย์ยกย่องเป็นเจ้าสำนักและมีลูกศิษย์ที่แยกไปทำตัวเป็นเจ้าสำนักใหม่หลายสำนักต่อมา

รูปแบบการสร้างปรัชญาบริสุทธิ์ด้วยภาษาวิชาการ

ภาษาวิชาการ (scholarly language) หรือที่เบอร์ทรันด์ รัสเซลล์ (Bertrand Russell 1872-1970) เรียกว่าภาษาอุดมการณ์ (ideal language) ก็คือภาษาที่มาจากกรณินิยามภาษาสามัญที่มีความหมายกำกวม กลายเป็นภาษาไม่กำกวมเพื่อใช้สื่อความหมายที่รัดกุมของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น กำหนดความหมายของสัตว์ให้หมายถึงสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่คนและพืช พระโพธิสัตว์จึงไม่อยู่ในขอบข่ายของนิยามนี้ ภาษาวิชาการอาจจะมาจากการสร้างคำใหม่ถอดด้าม กำหนดให้มีความหมายเดียวและไม่ยอมรับความหมายเพิ่ม เช่น DNA

เฮลิสซุ๊ดีและเชื่อดัวศรัทธาตามศาสนากรีกสมัยของตนว่าต้นกำเนิดของสรรพสิ่งได้แก่สารรวมรูป (Chaos) ซึ่งรวมรูปที่มีพลังตรงกันข้าม คือ เชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งแทรกเพื่อชิงพื้นที่กันในอัตราส่วนต่างๆ กันทั่วเอกภพ แต่นั่นเป็นความเชื่อที่เป็นภาษาศาสนาที่ได้รับการเปิดเผยจากเบื้องบนซึ่งไม่อาจจะตัดสินได้เด็ดขาดว่าจริงหรือเท็จนอกจากจะเอาศรัทธาเข้ามาชี้ขาด เฮลิสได้ท่องไปต่างแดนเพื่อทำธุรกิจและสนใจหาความรู้ในหัวเมืองต่างแดนที่สำคัญๆ ในสมัยนั้นก็พบอภิปรัชญาภาษาศาสตร์ที่ต้องการตอบคำถามเดียวกันด้วย

สำนวนภาษาศาสตร์ต่างๆ กัน และเป็นที่ยอมรับด้วยศรัทธาอย่างเหนียวแน่นโดยชนทุกชั้นในแต่ละสังคมที่เชื่ออภิปรัชญาเดียวกัน ความหลักแหลมในการใช้ความคิดตรรกะของเฮลิส นำเฮลิสไปสู่ความคิดใหม่แหวกแนวสำหรับคนสมัยนั้น หากปัญญามนุษย์ไม่คิดจะฟังวิวรรณ์หรือศรัทธาพยายามตอบปัญหาความอยากรู้ปัญหาเดียวกันนั้น เพื่อให้เป็นอภิปรัชญาที่ใช้ภาษาวิชาการอันปัญญามนุษย์เข้าใจได้และถกเถียงกันได้ โดยไม่ก้าวล่วงเข้าไปสู่วิวรรณ์ใดๆ ที่ว่าโดยไม่ก้าวล่วงนั้นหมายความว่าตามทีฮุสเซอร์ล (Edmund Husserl 1859-1938) จะเรียกต่อมาว่าใส่วงเล็บ (bracketing) คือไม่อ้างหรืออ้างอิงถึงวิวรรณ์หรือศรัทธา ทั้งนี้โดยไม่สนใจว่าผู้ร่วมวงแลกเปลี่ยนความเข้าใจกันนั้นจะรับวิวรรณ์หรือไม่อย่างไร เพราะถือว่าอยู่นอกข่ายของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน วิธีการคิดของเฮลิสเช่นนี้มีหลักฐานยืนยันจากยูเดมัสแห่งโรดส์ (Eudemus of Rhodes ดู Thales หน้า 1) ที่ยกย่องเฮลิสว่าเป็นผู้กรุยทางให้วิชาคณิตศาสตร์และดาราศาสตร์โดยได้ไปเรียนรู้ 2 วิชานี้มาจากอียิปต์และเมโสโปเตเมีย ซึ่งโพรคลุส (Proclus 410?-485?) อรรถาธิบายความหมายของคำว่า “บิดาของ 2 วิชานี้” ด้วยเหตุผลว่า “เขาได้โจมตีบางเรื่องด้วยเกณฑ์ทั่วไปมากขึ้น” (DK 11 A 11) ซึ่งก็จะต้อง

ตีความต่อไปว่าหมายถึงเฮลิสปรับคำอธิบายของ 2 วิชานี้ ซึ่งแต่เดิมไม่เป็นวิชาการ เพราะอ้างความน่าเชื่อถือจากวีรกรรมที่ได้รับจากเบื้องบนเพื่อใช้ในบรรยากาศของศาสนา มาเป็นการอ้างความน่าเชื่อถือจากประสิทธิภาพเชิงปฏิบัติและเหตุผลในขอบข่ายเท่าที่ปัญญา มนุษย์จะเข้าถึงได้เอง ซึ่งทำให้เทคนิคการ พิสูจน์ด้วยภาษาตรรกะกลายเป็นวิชาการไป ด้วย

เราไม่มีหลักฐานที่เหลืออยู่พอให้ พิสูจน์ได้ว่าเฮลิสเลียนับถือศาสนากรีก โบราณหรือไม่ แต่เชื่อได้ว่า ในความสับสน และขัดแย้งตัวเองในภาษาศานากรีกและ พิธีกรรมศานากรีกนั้น เฮลิสคงจะยังมี ศรัทธาเท่าที่เหตุผลของตนจะเลือกมีศรัทธา ได้ มิฉะนั้นคงมิได้รับความนับถือในสังคม กรีกอย่างที่มีบันทึกไว้ว่า ชื่อของเฮลิสเป็น 1 ใน 7 จอมปราชญ์ของทุกคนครรัฐ

ปรัชญาบริสุทธิ์ภาษาวิชาการของเฮลิส

ณ บัดนี้เรามีคำอ้างอิงเป็นคำพูดของ เฮลิสที่เก็บรักษาเป็นเศษนิพนธ์ไม่ถึง 5 บรรทัดดัดนำมาเสนอไว้ข้างล่างนี้ (11B3) นอกนั้นเป็นเพียงชื่องานเขียนอีก 3 ชื่อ รวม เป็นเศษนิพนธ์ทั้งหมด 4 ชื่อ ที่เหลืออีก ประมาณ 1 หน้า นั้นเป็นเพียงคำอ้าง (citation) เท่านั้น ไม่ใช่คำอ้างอิง (quotation)

“เรื่อง 4 ธาตุมีการศึกษากันมานานมาก แต่เราคิดว่าที่เป็นหลักจริงๆ มีอยู่ธาตุเดียว คือน้ำ แต่เมื่อน้ำแปรสภาพเป็น 4 ธาตุแล้ว ก็เกิดการผสมธาตุ การจับตัวระหว่างธาตุจน ถึงการจับแข็งอันเป็นสภาพของเอกภพ ทั้งหมด เป็นเช่นนี้ได้อย่างไรข้าพเจ้าได้ อธิบายไว้แล้วในบทที่ 1” ซึ่งเราไม่รู้ได้ว่าเป็นบทที่ 1 ของหนังสือเล่มใด และแคทเธอลีน ฟรีแมน (Kathleen Freeman (1962: p.19) ก็ยังกังขาว่าเป็นข้อเขียนของ เฮลิสจริงหรือเปล่า หรือว่าลูกศิษย์เขียนแล้ว สวมเขาให้

เราไม่มีตัวบทขั้นต้นของเฮลิสที่เชื่อถือได้ 100% ให้อ้างอิงได้เลยในเรื่องที่สำคัญที่สุด นี้ มีที่นับว่าเชื่อถือได้จากคำอ้างของแอร์เรส ทาทเถลในหนังสือ *Metaphysics* ว่า “เฮลิสซึ่งเป็นผู้นำแนวคิดปรัชญาแบบนี้ กล่าวไว้ว่า ธาตุแท้ได้แก่น้ำ (the principle is water) ซึ่งแสดงว่าเป็นปรัชญาบริสุทธิ์ ด้านอภิปรัชญา นั่นคือน้ำคือความเป็นจริง พื้นฐานของทุกสิ่ง สามารถแปรสภาพเป็น ทุกสิ่ง และทุกสิ่งสามารถแปรสภาพขึ้น สุดท้ายเป็นน้ำ ส่วนปรัชญาบริสุทธิ์ด้าน ญาณปรัชญานั้นไม่ปรากฏว่ามีหลักฐานใด อ้างความคิดของเฮลิสไว้ แต่มีผู้ช่วยเดา แทนเฮลิสเป็นหลายกระแสนอย่างมีเหตุผล เชิงปรัชญา เช่น เศษนิพนธ์ (11A1) อ้างว่า เฮลิสเป็นนักธรรมชาติวิทยา (physicos) ดู

Kathleen Freeman (1966, p.52) แต่ฟรีเมนก็ให้ข้อสังเกตว่าก่อนเฮลีสมีนักธรรมชาติวิทยามากแล้วที่ได้บันทึกผลงานไว้เป็นข้อมูล แต่ไม่มีใครตีความออกมาให้เป็นปรัชญาบริสุทธิ์ และฟรีเมนก็เชื่อคติของแอร์เรสทาเทิลที่ว่าเฮลีสเป็นคนแรกที่ตีความเป็นปรัชญาบริสุทธิ์ด้วยภาษาวิชาการ ดังที่ชี้แจงไว้ใน 11A12 ว่า เฮลีสเป็นคนแรกที่คิดเป็นปรัชญาแบบนี้ คือ มีการตั้งปัญหาว่ามีความเป็นจริงอะไรอยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ และตอบในเชิงว่าเป็นบ่อเกิดหรือวัสดุปัจจัย (material cause) โดยอนุมานจากประสบการณ์ด้วยภาษาวิชาการ ไม่ใช่ตอบในเชิงการแก้ปัญหา (efficient cause) ด้วยภาษาศาสนาที่รับมาในรูปแบบของวิวรรณ์หรือศรัทธา และเฮลีสก็เลือกน้ำจาก 4 ธาตุที่นักธรรมชาติวิทยาได้ให้ข้อมูลไว้ในการเล่นแร่แปรธาตุ เป็นเอกลักษณ์ของสำนักของเฮลีสที่เชื่อว่าธาตุเดียวเป็นปฐมธาตุที่เป็นบ่อเกิดในความหมายของวัสดุปัจจัยของเอกภพ โดยเชื่อว่าการระบุงการแก้ปัญหาอยู่โพ้นขอบเขตของปัญญามนุษย์ที่จะระบุงได้ หากมีวิธีพิเศษ เช่น การเปิดเผยจากสิ่งเหนือธรรมชาติที่เรียกว่าวิวรรณ์หรือศรัทธา (Revelation) หรือโดยการหยั่งรู้พิเศษที่เรียกว่าการตรัสรู้ (Enlightenment) หรืออูตรซ์ฉัตติกญาณ (Transcendental Intuition) ก็ถือว่าเป็นมิตินาไป ใครจะรับรู้คำสอนใดหรือไม่ และอย่างไรให้เป็นเรื่องของศรัทธา ใครรับ

อย่างไรก็ถือได้ว่าเป็นปรัชญาบริสุทธิ์ภาษาศาสนาของผู้ที่แทนหรือเสริมปรัชญาบริสุทธิ์ภาษาวิชาการของตน ผู้ไม่มีศรัทธาต่อภาษาศาสนาใดเลยก็จะมีแต่ปรัชญาบริสุทธิ์ตามภาษาวิชาการเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดหรือไม่ก็ตาม ทุกคนมีสิทธิ์จะใช้ปรัชญาบริสุทธิ์ของตนพิจารณาออกความเห็นเกี่ยวกับศาสนา เรียกว่าปรัชญาศาสนาของแต่ละคนที่มีความคิดเห็น ซึ่งจะเสริมกันหรือแย้งกันอย่างไรก็จะเป็นไปตามคัลลองของประวัติปรัชญา

แจกเกอร์ (Jaeger) คิดว่าเฮลีสเองน่าจะรู้จักแยกประเด็นคิดดังกล่าวข้างต้นนี้ชัดเจนเป็นตัวอย่างได้ ดังมีหลักฐานที่เก็บบันทึกไว้เป็นคำอ้างอิงว่า “Panta plèrè theòn = All is full with gods = ทุกสิ่งเต็มไปด้วยเทพ (11A22) อันเป็นข้อความที่แจกเกอร์คิดว่าเป็นปรัชญาประยุกต์ประเภทปรัชญาศาสนาต้นแบบของแนวคิดปรัชญาศาสนา มาจนถึงปัจจุบัน (ดู Werner Jaeger 1967, pp.20-22)

แจกเกอร์วิเคราะห์ย้อนหลังไปถึงเฮสเสียดที่เป็นผู้รวบรวมและจัดระเบียบเรื่องเล่าเกี่ยวกับเทพตามความเชื่อและศรัทธาของชาวบ้าน รวมเป็นเล่มเรียกว่า Theogonia (The Birth of Gods) และเรียกสำนวนภาษาที่ใช้ว่า Mythos (ปรัมปราที่ใช้ภาษาศาสนาบรรยายทุกอย่างที่อยากจะ

บรรยาย) ต่อมาเฮสเสียดยั้งเขียนอีกเล่มหนึ่งให้ชื่อว่า Erga kai Èmerai (Works and Days) ให้เป็นคู่มือการเกษตร บอกให้รู้ว่าเกษตรกรควรทำอะไรบ้างในรอบปี เรียกสำนวนที่ใช้ว่า Physikos คือใช้ภาษาธรรมชาติ ซึ่งก็ตั้งใจให้เป็นภาษาวิชาการนั่นเอง

แจกเกอร์ชี้ให้เห็นว่าเฮลีสไม่แต่ะ Mythos แต่วิเคราะห์ Physicos จนแยกออกได้ว่า ที่แล้วๆ มานักธรรมชาติวิทยาสนใจปัญหาเดียวกับนักการศาสนา คือปัญหาเรื่องการปกป้องภัยของสรรพสิ่ง ทำให้ดูเหมือนกับว่านักธรรมชาติวิทยาขัดแย้งกับนักการศาสนา ซึ่งเฮลีสคิดว่าไม่จำเป็นเลย หากนักธรรมชาติวิทยาจะหันมาสนใจหาคำตอบให้แก่ปัญหาการปกป้องภัย ก็ไม่จำเป็นต้องขัดแย้งกับนักการศาสนา เพราะคิดในคนละมิติ ดังนั้นเมื่อเฮลีสเสนอปฐมวัสดุปัจจัย (arche) ว่าได้แก่น้ำ ก็ไม่จำเป็นต้องขัดแย้งกับนักการศาสนาที่ถือว่าการปกป้องภัยเป็นอย่างอื่นที่ไม่ใช่น้ำ เช่น เทพที่มาจากรวมรูป หากนักการศาสนาเชื่อว่าการปกป้องภัยเป็นน้ำด้วยก็ยิ่งเป็นปี่เป็นขลุ่ยกันยิ่งขึ้น แต่ก็ไม่จำเป็น ส่วนวัสดุปัจจัยก็ไม่จำเป็นต้องเป็นน้ำ จะเป็นอย่างอื่นก็ไม่ว่ากัน ดังปรากฏว่าลูกศิษย์ของเฮลีสคิดว่าปฐมธาตุเป็นสารไร้กกำหนด เป็นอากาศ และเป็นอะไรก็ยังคงเป็นศิษย์ของสำนักต่อไปได้ และเข้ากับนักการศาสนากรีกโดยทั่วไปได้ต่อไป

แจกเกอร์ชี้แจงว่าประโยคดังกล่าวแสดงถึงปรัชญาศาสนาของเฮลีส “ทุกสิ่งเต็มด้วยเทพ” น่าจะมีความหมายตามปรัชญาศาสนาของเฮลีสว่าหมายถึง “ทุกสิ่งในเอกภพเต็มไปด้วยพลังให้ชีวิตที่ล้าลึก” (Everything is full of mysterious living forces) หรืออย่างที่แอร์ริสทาเทิลตีความว่า “ทุกสิ่งมีวิญญาณ” (Everything has a soul, 11A22, De Anima 405a19) อันแสดงให้เห็นว่า ผู้คิดเชิงปรัชญาอย่างนี้ เข้าใจเรื่องเทพ (god) หรือพระเจ้าผู้สร้าง (God) คนละมิติต่างจากที่นักการศาสนาแต่ละคนเข้าใจ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องขัดแย้งกับคนใดเลย ที่สำคัญก็คือเขาไม่คิดจากศรัทธาซึ่งตัวเขาอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ โดยเขาเอาศรัทธาส่วนตัวใส่วงเล็บเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดกับทุกคนที่เอาศรัทธาใส่วงเล็บเหมือนเขาหรือไม่มีศรัทธาจะใส่วงเล็บก็ไม่ว่ากัน ครั้นเอาวงเล็บออกเมื่อใดเขาจะอยู่ในมิติแห่งศรัทธาเพื่อการปฏิบัติศาสนกิจเฉพาะตัวหรือเฉพาะกลุ่มที่มีศรัทธาเสมอกัน เขาไม่อยู่ในสถานภาพที่จะถกเถียงหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับใครในสภาวะเช่นนั้น เพราะไม่ถูกกาละเทศะ “แน่นอนว่าลำพังความเข้าใจของมนุษย์เราแต่ละคนนั้นยากที่จะพอเพียงให้เห็นแจ้ง (clear evidence) ได้แม้จะมีศรัทธาระดับชาวบ้าน อย่างไรก็ตาม ความรู้ปรัชญาศาสนาเป็นความรู้อีกมิติหนึ่งที่น่าสนใจ” Werner Jaeger (1967: 22)

บรรณานุกรม

Frankfort, H. and H.A. (1967). **Before Philosophy**. University of Chicago Press.

Freeman, Kathleen. (1962). **Ancilla of Pre-Socratic Philosophers**. Basil Blackwell.

Freeman, Kathleen (1966). **The Pre-Socratic Philosophers**. Basil Blackwell.

Jaeger, Werner. (1968). **The Theology of the Early Greek Philosophers**.
Kraus Reprint.

ซีนอดการก้าวเดินไปด้วยกัน คือการสร้างประชาธิปไตยในพระศาสนจักร ?

ธัญภรณ์ สีกำเนิดไทย

นับตั้งแต่พระสันตปาปาฟรานซิสได้กล่าวปราศรัยเนื่องในโอกาสพิธีรำลึกครบรอบ 50 ปี แห่งการสถาปนาสมัชชา (ซีนอด) ของบรรดาบิชอป ในวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 2015 “ซีนอดาลิตี้ - Synodality” (หรือที่แปลเป็นภาษาไทยว่า “การก้าวเดินไปด้วยกัน”) ได้ปรากฏให้เห็นบ่อยครั้ง และได้กลายเป็นคำค้ำชูของคริสตชน เมื่อพระสันตปาปาฟรานซิสได้เปิดการประชุมซีนอดสมัชชาสามัญครั้งที่ 16 ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2021 ภายใต้หัวข้อ “พระศาสนจักรที่จะก้าวเดินไปด้วยกัน” สำหรับพระสันตปาปาฟรานซิส “...การก้าวเดินไปด้วยกันเป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงคาดหวังจากพระศาสนจักรในสหัสวรรษที่สาม”¹

¹ “Ceremony commemorating the 50th Anniversary of the Institution of ...” http://www.vatican.va/content/francesco/en/speeches/2015/october/documents/papa-francesco_20151017_50-anniversario-sinodo.html. สืบค้น 2 เมษายน 2022.

 นักวิเคราะห์เศรษฐกิจและการเงิน นักแปล นักเขียน มหบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศจากมหาวิทยาลัยรัฐศาสตร์ปารีส, อดีตนักเรียนทุนรัฐบาลฝรั่งเศสที่สนใจศึกษาค้นคว้าทางเทววิทยา และพยายามเป็นศิษย์ธรรมทูตตามแบบฉบับฆราวาสในโลกปัจจุบัน

“

ซินอดในครั้งนี้นำผลต่างจากครั้งก่อนๆ
ที่ผ่านมา เนื่องจาก ใช้เวลายาวกว่า 3 ปี
ระหว่างปี 2021 ถึง 2023 มีการแบ่งออก
เป็น 3 ระดับ และไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่
เหล่าบรรดาบิชอป แต่ได้รวมถึง
“ประชากรของพระเจ้า”
ซึ่งได้ผนวกคริสตชนทุกๆ
กระแสรวมอีกด้วย

”

ไม่ว่าใครก็ตามต่างเห็นว่า ซินอดในครั้งนี้นำผลต่างจาก
ครั้งก่อนๆ ที่ผ่านมา เนื่องจากซินอดว่าด้วยการก้าวเดินไปด้วย
กันครั้งนี้ ใช้เวลายาวกว่า 3 ปี ระหว่างปี 2021 ถึง 2023
อีกทั้งยังมีการแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับศาสน
ปกครองท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับสากล ยิ่งไปกว่านั้น
การประชุมซินอดไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่เหล่าบรรดาบิชอป แต่
ได้รวมถึง “ประชากรของพระเจ้า” ซึ่งได้ผนวกคริสตชนทุกๆ
กระแสรวมอีกด้วย

ซินอดการก้าวเดินไปด้วยกัน ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานมิติของ
พระศาสนจักรที่เน้นย้ำถึงสถานภาพ “สมณะแห่งศีลล้างบาป”
ของผู้มีความเชื่อ โดยสมาชิกของพระศาสนจักรทุกๆ คน ใน
ทุกๆ ระดับ จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในชีวิตพระศาสนจักรร่วมกัน
ซึ่งตรงกันข้ามกับทัศนคติ “ชั่วช่างชี ดีช่างสงฆ์” ที่ชี้ให้เห็นว่า
ไม่ควรเอามาเป็นธุระ อย่างสิ้นเชิง ในขณะที่เดียวกันซินอดการ

ก้าวเดินไปด้วยกันนับเป็นความพยายามที่จะลบภาพลักษณ์ของพระศาสนจักรที่แบ่งสมาชิกตามลำดับชั้น ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยาวนานจนกระทั่งศตวรรษที่ 20 อันเห็นได้จากสมณลิขิต *Vehementer nos* ของสันตะปาปาปิอุสที่ 10 เป็นต้น

“พระศาสนจักรนี้โดยเนื้อแท้แล้วเป็นสังคมที่ไม่เท่าเทียม นั่นหมายความว่า เป็นสังคมที่แย่งออกคนออกเป็นสองกลุ่ม : ผู้อภิบาลและผู้ที่มีความเชื่อ และสองกลุ่มนี้แยกกันอย่างชัดเจน โดยกลุ่มผู้อภิบาลเท่านั้นที่มีสิทธิ และอำนาจจำเป็นอย่างต่างๆ สำหรับส่งเสริม และนำสมาชิกทุกๆ คน เพื่อเป้าหมายของสังคม”²

ในขณะที่เดียวกันซินอดการก้าวเดินไปด้วยกัน ยังเป็นการแทนที่ภาพของพระศาสนจักรที่แยกออกเป็นพระศาสนจักรที่สอน (*Ecclesia discens*) และพระศาสนจักรที่ถูกสอน (*Ecclesia docens*) ซึ่งหยั่งรากลึกในวิถีคิดเป็นเวลาหลายศตวรรษและยังคงพบได้อยู่บ่อยครั้งในปัจจุบัน จนกลายเป็นการลดคุณค่าศักดิ์ศรีของศีลล้างบาปไป ด้วยภาพของพระศาสนจักรที่แสดงถึง “ประชากรของพระเจ้า” ซึ่งรวมกันเป็นหนึ่งเดียวท่ามกลางความแตกต่างใน “พระกายของพระคริสตเจ้า”

โดยเป้าหมายของการก้าวเดินไปด้วยกัน เป็นไปเพื่อ “แสวงหาความดีงามส่วนรวมของพระศาสนจักรเสมอ [...] ด้วยจิตสำนึกของพระศาสนจักร หรือที่เรียกว่า *consensus ecclesiae*” (EC 7)³

² “*Vehementer Nos* (February 11, 1906) | PIUS X, http://www.vatican.va/content/pius-x/en/encyclicals/documents/hf_p-x_enc_11021906_vehementer-nos.html. สืบค้น 2 เมษายน 2022.

³ “ธรรมนูญความเป็นเอกภาพของบิชอป (*Episcopalis communio*)” <https://www.cbct.or.th/news/apostolic-constitution-episcopalis-communio/>. สืบค้น 2 เมษายน 2022

การให้ความสำคัญ และสนับสนุนส่วนร่วมของประชากรของพระเจ้า

บ่อยครั้งที่เสียงของฆราวาส ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของพระศาสนจักรถูกลืม มองข้าม และละเลย ถึงแม้ว่าพระธรรมบุญ Lumen gentium ได้กำหนดว่า “ฆราวาสจะต้องเผยความต้องการและความปรารถนาของพวกเขาออกมาโดยอิสระเสรี และด้วยความไว้วางใจประสาธุๆ ของพระเจ้าและพี่ๆ น้องๆ ของพระคริสตเจ้า อันว่าความรู้ ความสามารถ หรือความโดดเด่นที่พวกเขามีฆราวาสควรใช้สิทธิ์และที่จริงเป็นหน้าที่ด้วยที่จะต้องแสดงความคิดเห็นออกมาในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับความดีของพระศาสนจักร ถ้ามีโอกาสให้พวกเขากระทำการนี้ผ่านทางสถาบันต่างๆ ที่พระศาสนจักรได้ตั้งขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์นั้นๆ และควรกระทำการไปตามความจริงด้วยความกล้าหาญและรอบคอบเสมอๆ และด้วยความเคารพและความรักต่อบุคคลที่เป็นตัวแทนของพระคริสตเจ้าตามตำแหน่งของพวกเขา”⁴

การจัดประชุมซีโนดภายใต้หัวข้อ “พระศาสนจักรที่จะก้าวเดินไปด้วยกัน” ไม่ได้เป็นเพียงแค่การนำการสังคายนาวาติกันที่ 2 สู่ภาคปฏิบัติเท่านั้น แต่นับว่ายังเป็นคำเชิญชวนของพระสันตะปาปาฟรานซิสที่อยากให้คริสตชนแต่ละคน “ฝัน” ถึงพระศาสนจักรในอนาคตผ่านการแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งฆราวาส ซึ่งเป็นตัวละครหลักในชีวิตพระศาสนจักร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความศรัทธาที่ประชานิยม (Piety popular) การศึกษา งานอภิบาลในพื้นที่ห่างไกลต่างๆ อันเห็นได้จากการ

⁴ Lumen gentium 37

“

พระสันตะปาปาฟรานซิส
อยากให้คริสตชนแต่ละคน
“ฝัน” ถึงพระศาสนจักรในอนาคต
ผ่านการแสดงความคิดเห็น
โดยเฉพาะอย่างยิ่งฆราวาส
ที่ได้รับเชิญให้พูดสิ่งที่อยู่ในใจ
อย่าง “ตรงไปตรงมา”
และ “กล้าหาญ”

”

กล่าวถึงบทบาทของฆราวาส ในสมณสาส์นเตือนใจความชื่นชม
ยินดีแห่งพระวรสาร (Evangelii Gaudium) ซึ่งในการประชุม
ชีโนตระดับภูมิภาคนั้น คริสตชนต่างๆ ได้รับเชิญให้พูดสิ่งที่อยู่ใน
ใจอย่าง “ตรงไปตรงมา” และ “กล้าหาญ”

การให้ความสำคัญ รวมถึงเน้นย้ำถึงคุณค่าของประชากร
ของพระเจ้า มีพื้นฐานมาจากแนวคิดคริสตศาสนจักรวิทยาที่ได้รับ
อิทธิพลจากการสังคายนาวาติกันที่ 2 พระศาสนจักรไม่ใช่
เป็นเพียงแค่สถาบัน หรือศูนย์บัญชาการ แต่เป็นผู้คน เป็น
ประชากรของพระเจ้า ซึ่งผนวกรวมเป็นหนึ่งในพระกายของพระ
เยซูคริสต์

สำนึกแห่งความเชื่อ (Sensus fidei) ซึ่งคุณสมบัตินี้สำคัญ ของประชากรของพระเจ้า และจัดเป็นหนึ่งในต้นกำเนิดของ อำนาจของพระศาสนจักร ช่วยให้ “สัตบุรุษผู้ได้รับการเจิมจาก องค์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ (เทียบ 1 ยน. 2:20 และ 27) เมื่อนำมารวมกัน เข้าทั้งหมด ไม่หลงผิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อได้”⁵ โดย ความรู้สึกนึกคิดร่วมของสัตบุรุษที่มาจาก “สัญชาตญาณ” มี ส่วนขับเคลื่อนพระศาสนจักร และสำนึกแห่งความเชื่อเป็น กุญแจสำคัญที่จะนำพาพระศาสนจักรก้าวเดินไปด้วยกัน

ซึ่งสอดคล้องกับการก้าวเดินไปด้วยกัน ชี้ให้เห็นว่าพระศาสนจักร เป็นของทุกๆ คน ไม่ใช่ คนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ชีวิตพระศาสนจักรสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคริสตชนทุกคน สมาชิกแต่ละคนเท่าเทียม หรือกล่าวคือ “ในเหล่าคริสตชนด้วยกันนั้น [...] มีความเท่าเทียมกันอย่างแท้จริง และด้วยความเท่าเทียมนี้ ทุกๆ คนช่วยกันในการก่อสร้างพระกายพระคริสต์ ตาม สภาพและหน้าที่ของแต่ละคน”⁶ และ “ในพระศาสนจักร ทุกๆ ทำทุกอย่าง แต่ไม่ได้ตำแหน่งเหมือนกัน และไม่ได้ทำแบบ เดียวกัน”⁷

⁵ Lumen gentium 12

⁶ “Canon N° 208 Code de Droit Canonique CIC/1983.” <https://www.droitcanonique.fr/codes/cic-1983-1/c-208-cic-1983-208>. Date de consultation : สืบค้น 2 เมษายน 2022

⁷ Yves Congar (1984) *Le Concile de Vatican II: son église : peuple de Dieu et corps du Christ*

ประชาธิปไตย:

ทุกคนเท่ากัน ทุกคนเกี่ยวข้อง ทุกคนมีสิทธิมีเสียง

อันที่จริง ดูเหมือนว่าซีโนดการก้าวเดินไปด้วยกันมีความเป็นประชาธิปไตยอย่างมากในตัวเอง ซึ่งยึดถือมติมหาชน เห็นคุณค่าเสียงของมหาชน โดย “[พระศาสนจักร] เป็นกายที่มีชีวิตและอะไรบางอย่างจะขาดไปในชีวิตของพระศาสนจักร ถ้าหากมติมหาชนขาดหายไป ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียแก่ผู้อภิบาล และผู้ที่มีความเชื่อ”

“

การเปลี่ยนจาก “ฉัน” เป็น “พวกเรา”
ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อกล่าวถึง “พวกเรา”
ในศาสนจักรแล้ว
คือ พวกเราคริสตชนทุกคน

”

อีกทั้ง “อะไรก็ตามที่ส่งผลกระทบต่อทุกคน ควรมีการอภิปรายหารือและได้รับความเห็นชอบจากทุกคน”⁸ สำนวนโบราณซึ่งมีพื้นฐานจากกฎหมายโรมัน ได้สะท้อนอยู่ในกระบวนการของซีโนดการก้าวเดินไปด้วยกัน การรับฟังเสียงประชากรของพระเจ้าทั่วโลกเผยให้เห็นถึงพระศาสนจักรที่กำลังปรึกษาหารือกับสัตบุรุษทุกคน ถึงแม้ว่าสำนวนโบราณดังกล่าวเป็นพื้นฐานของพระศาสนจักรในช่วงปลายของยุคกลางตอนต้น (Early

⁸ “Aux journalistes catholiques réunis à Rome pour leur IVe Congrès”
http://www.vatican.va/content/pius-xii/fr/speeches/1950/documents/hf_p-xii_spe_19500217_la-presse.html. Date de consultation : 4 avr.. 2022.

Middle Age) แต่ทว่ากลับค่อยๆ หายไป ในโครงสร้างศาสนา
จักรที่เป็นลำดับชั้น หรือที่อีฟ คองการ์ (Yves Congar) เรียก
“Ecclesiology” แบบติดตลกว่า “Hierachiology”

หากย้อนกลับไปมองต้นกำเนิดคำว่าพระศาสนจักร จะพบว่าความหมายของ Ecclesia ซึ่งมาจากคำภาษากรีก Ekklesia หมายถึง การชุมนุมสมาชิกของประชาชน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรวมกลุ่มของเหล่าสัตบุรุษ ทั้งนี้พระศาสนจักรในยุคแรกใช้คำที่เชื่อมโยงกับการเมืองมากกว่าศัพท์เฉพาะทางศาสนา

การเน้นย้ำถึงศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมกันของผู้ได้รับศีลล้างบาป การรับฟังหรือกันกับทุกภาคส่วนในพระศาสนจักร การให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องับพระศาสนจักร แสดงให้เห็นกระบวนการที่เดิมตามโมเดลแห่งประชาธิปไตย

อย่างไรก็ตาม การยกย่องว่าประชาธิปไตยนั้นเป็นสิ่งที่ดีสุด หรือแย่น้อยที่สุดนั้น หรือการมองว่า การก้าวเดินไปด้วยกัน เป็นกระบวนการนำแนวคิดประชาธิปไตยในพระศาสนจักรถือว่าเป็นกับดัก เพราะนั่นจะเป็นการลดพระศาสนจักรให้อยู่เพียงแค่มิติทางการเมือง และเสียงที่จะตกอยู่ในการแบ่งแยกทางการเมือง (Political clivage) ระหว่างประชาธิปไตย และเผด็จการ ยิ่งไปกว่านั้นพระศาสนจักรไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบรัฐสภา ที่ซึ่งสมาชิกรัฐสภาได้ถูกเลือกมาจากประชาชน และมีผู้แทนที่ได้รับการเห็นชอบจวมหาชน

สิ่งที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดของซีนอดการก้าวเดินไปด้วยกัน คือ การเปลี่ยนจาก “ฉัน” เป็น “พวกเรา” ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อกล่าวถึง “พวกเรา” ในพระศาสนจักรแล้ว คือ พวกเราคริสตชนทุกคน

* ขอขอบคุณ คุณพ่อ แอนดรูว์ วิษณุ ธีญญอนันต์ ที่ได้แปลเอกสารพระศาสนจักรต่างๆ เป็นภาษาไทย

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

คำปราศรัยของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ประธานแต่ที่ประชุมสมัชชาเทววิทยาสากล เกี่ยวกับชีวิตพระสงฆ์

Address of His Holiness Pope Francis
International Theological Symposium on The Priesthood
ณ ห้องประชุมเปาโลที่ 6 นครรัฐวาติกัน วันพฤหัสบดีที่ 17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร (แปล)

สวัสดีพี่น้องที่รักทุกคน

พ่อรู้สึกปลื้มปิติที่มีโอกาสมาแบ่งปันผลการไตร่ตรองบางสิ่งที่พระเจ้าทรงช่วยเหลือพ่อ
ทีละเล็กทีละน้อย ให้ตระหนักรู้ในช่วงเวลามากกว่า 50 ปี ของชีวิตสงฆ์ของพ่อ ในความทรง
จำ ด้วยความกตัญญูนี้ พ่อปรารถนาที่จะรวมพระสงฆ์ทุกๆ องค์ที่ดำเนินชีวิตสงฆ์เป็นประจักษ์
พยาน ให้พ่อได้เห็นว่าการดำเนินชีวิตอย่างไรจึงสะท้อนพระพักตร์ของผู้เลี้ยงแกะที่ดี ตั้งแต่
ช่วงแรกๆ ของชีวิตของพ่อแล้ว ในการคิดคำนึงว่าจะนำสิ่งใดมาแบ่งปันเกี่ยวกับชีวิตของ

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์ประจำสาขาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

พระสงฆ์ในสมัยปัจจุบันนี้ พ่อได้สรุปว่าสิ่งที่ ดีที่สุดที่จะนำมาพูดคือ ประจักษ์พยานชีวิต ที่พ่อได้รับจากชีวิตของพระสงฆ์จำนวนมาก ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สิ่งที่พ่อจะนำเสนอ ในวันนี้เป็นผลของความคิดเกี่ยวกับพวกท่าน เหล่านี้ พ่อยอมรับและขอยกย่องชมเชยสิ่ง ที่ทำให้พวกท่านเหล่านี้โดดเด่น และทำให้ พวกท่านมีพลังพิเศษ มีความชื่นชมยินดี และมีความหวังในพันธกิจของงานอภิบาล ของพวกท่าน

ในเวลาเดียวกันพ่อควรที่จะพูดถึง บรรดาพี่น้องสงฆ์ด้วย ผู้ซึ่งพ่อจำเป็นต้อง เดินเคียงข้างกับพวกเขา เพราะพวกเขาได้ สูญเสียไฟแห่งความรักแรก และพันธกิจ ของพวกเขาไม่เกิดผล ข้าซากจำเจและแทบ จะไร้ความหมาย มีเวลาและสถานการณ์ ต่างๆ ที่แตกต่างกันในชีวิตของพระสงฆ์ ทุกคน โดยส่วนตัวแล้วพ่อก็ผ่านเวลาและ สถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายแตกต่างกัน มาแล้ว และในการ “ไตร่ตรอง” เรื่องการ ขับเคลื่อนของพระจิตเจ้า (the movements of the Spirit) พ่อได้ตระหนักรับรู้ ว่าในบางสถานการณ์เหล่านั้น ซึ่งรวมถึง เวลาแห่งการถูกทดลอง เวลาแห่งความยาก ลำบาก และ เวลาแห่งความหดหู่ใจ อย่างไร ก็ตามแม้อยู่ในภวะนั้น ความรู้สึกสันติสุข

ยังคงอยู่ในชีวิตของพ่อเสมอ พ่อตระหนักว่า เราสามารถพูดและคาดการณ์อย่างยืดยาว ไม่รู้จักเรื่องชีวิตสงฆ์ แต่วันนี้พ่อต้องการ แบ่งปันกับพวกท่านด้วย “สมุดเก็บภาพเล่ม เล็กๆ” นี้ เพื่อบรรดาพระสงฆ์ในปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด สามารถมีประสบการณ์กับ สันติสุข การมีชีวิตที่เกิดผลดี ซึ่งพระจิตทรง พรารณาที่จะประทานให้เรา อาจจะเป็นไป ได้ว่า นี่เป็นการสะท้อนเพลง “บทสุดท้าย ก่อนตาย (Swan song)” ของชีวิตสงฆ์ของ พ่อ แต่พ่อสามารถยืนยันกับท่านว่า การ แบ่งปันนี้เป็นผลของประสบการณ์ของพ่อ พ่อกำลังพูดจากประสบการณ์ ไม่ใช่จาก ทฤษฎีใดๆ

ช่วงเวลาที่เราดำรงชีวิตอยู่เรียกว่า ร่อง เรา ไม่เพียงแต่มีประสบการณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง แต่ให้เราต้องยอมรับสถานการณ์การ เปลี่ยนแปลงโดยตระหนักรู้ว่า ในยุคสมัย ของพวกเราเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง พ่อ ได้เคยพูดเรื่องนี้มาหลายครั้งแล้ว หากพวก เรายังมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับประเด็น นี้ เช่น โครonavirus-19 ทำให้เราเห็น อย่างชัดเจนว่า อันที่จริงการระบาดของเชื้อ ไวรัสไม่อาจที่จะจำกัดอยู่เฉพาะเพียงเรื่องยา รักษาโรคและการดูแลสุขภาพอนามัย มัน เป็นอะไรที่มากกว่าโรคหัดธรรมดาๆ

พวกเราสามารถจะตอบโต้กับการทำลายของการเปลี่ยนแปลงในหลายหนทางด้วยกัน ปัญหาอยู่ที่ว่าในขณะที่การกระทำและทัศนคติอาจช่วยได้และเป็นสิ่งที่ดี แต่ไม่ใช่ทุกอย่างจะมีแก่นสารของพระวรสาร ประเด็นสำคัญคือ การวินิจฉัย (discerning) **ดูว่าการเปลี่ยนแปลงและการกระทำมีแก่นสารของพระวรสารหรือไม่** ตัวอย่างคือ การแสวงหาวิธีการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งบ่อยครั้งจะยึดติดกับอดีต ซึ่ง “ประกัน” การป้องกันจากการเสี่ยง เป็นที่กำบังหรือที่หลบภัยในโลกหรือสังคมที่ไม่มีอยู่อีกต่อไปแล้ว (ถ้ามันเคยทำได้) เหมือนกับว่าระเบียบที่กำหนดล่วงหน้าไว้สามารถระงับความขัดแย้งที่ประวัติศาสตร์วางไว้ต่อหน้าพวกเรานั้นคือ **วิกฤตของการก้าวถอยหลังเพื่อแสวงหาที่กำบังหรือที่หลบภัย**

ทัศนคติอีกประการหนึ่งอาจเป็นเรื่อง **การมองโลกในแง่ดีเกินจริง** – “ทุกอย่างจะเรียบร้อยเป็นไปได้อีกต้องทั้งหมด” – ก้าวไกลจนเกินไปโดยไม่มี **การวินิจฉัย (discernment) อย่างรอบคอบและไม่มี การตัดสินใจเมื่อมีความจำเป็น** การมองโลกในแง่ดีเกินจริงจะลงเอยด้วยการไม่คำนึงถึงความเจ็บปวดของการเปลี่ยนแปลงและความล้มเหลวที่จะต้องยอมรับความตึงเครียด

ความยุ่งยากซับซ้อน และความคลุมเครือไม่ชัดเจนของสมัยปัจจุบัน หันไป “อุทิศตัว” ให้ความคิดใหม่ล่าสุด ถือว่าเป็นความจริงสูงสุด และด้วยเหตุนี้ จึงยกเลิกละทิ้งปรัชญาอันของอดีตหลายปีที่ผ่านมา

ทั้งสองวิธีเป็นการหลบหนีอย่างหนึ่ง เป็นเหมือนการตอบสนองของลูกจ้างที่เห็นสุนัขปากกำลังมาแล้วเขาก็วิ่งหนี ไม่ว่าจะวิ่งไปหาอดีตหรือสู่ออนาคต ทั้งสองอย่างไม่สามารถที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาแบบมีวุฒิภาวะได้ ความจริงที่เป็นรูปธรรมในปัจจุบันคือ จุดที่พวกเราต้องเผชิญ ในที่มีความเป็นจริงที่เป็นรูปธรรมในปัจจุบัน

พอชอบมากกว่าที่จะตอบโต้ที่เกิดจากการยอมรับความเป็นจริงด้วยความมั่นใจที่ยึดเหนี่ยวในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ชาญฉลาด และการดำเนินชีวิตของพระศาสนจักร ซึ่งสามารถทำให้เราแล่นเรือไปในที่ลึก “โดยปราศจากความหวาดกลัว” ในประวัติศาสตร์ช่วงเวลานี้ พอรู้สึกว่ พระเยซูเจ้าทรงเชื่อเชิญเราอีกครั้งหนึ่งให้ “ออกเรือไปในที่ลึก” (เทียบ ลก. 5: 4) โดยไว้วางใจว่าพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแห่งประวัติศาสตร์ และโดยอาศัยการนำของพระองค์ เราจะวินิจฉัยเลือกทิศทางได้อย่างถูกต้อง ความรอดของเรามีใช้เป็น “การปลอดภัยจาก

เชื้อโรค” เป็นผลิตภัณฑ์จากห้องทดลองหรือ เป็นจิตที่ไม่มีตัวตน นี่จะเป็นการล่องลอยของ ลัทธิญาณนิยมหรือลัทธิโณยนิยม¹ (gnosticism) เสมอ เป็นลัทธิที่ยังกำลังระบอบอยู่ในปัจจุบัน (คำสอนเล่มครบข้อ285) การ วินิจฉัยพระประสงค์ของพระเจ้า (Discerning the will of God) หมายถึงการเรียนรู้ที่มอง ความจริงด้วยสายพระเนตรของพระเจ้ามั่นหมายความว่าพวกเราจะไม่หลบหนีความจริงที่ประชากรของเรากำลังมีประสบการณ์อยู่หรือการแสวงหาอย่างกังวลใจหาทางออกที่รวดเร็วและอย่างเจียบๆ ที่ได้มาจากอุดมการณ์ในปัจจุบันหรือคำตอบที่จัดทำขึ้นมาล่วงหน้า การกระทำเช่นนี้ไม่มีทางที่จะสามารถจัดการกับความยุ่งยากลำบากที่มีมากขึ้น และแม้กระทั่งความมืดมนแห่งประวัติศาสตร์ของเราได้ หนทางทั้งสองนี้จะนำพวกเราไปสู่การปฏิเสธ “ประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักรที่รุ่งโรจน์ขึ้น ในฐานะที่เป็นประวัติศาสตร์แห่งการเสียดสี ความหวัง การต่อสู้ประจำวัน ชีวิตที่ไร้ใช้ ความสม่ำเสมอในการทำงานหนัก และมีความสัตย์ซื่อต่อการทำงาน” (Evangelii Gaudium, ข้อ 96)

การทำทนายเหล่านี้ยังมีผลกระทบต่อชีวิตของบรรดาพระสงฆ์ด้วย อาการที่ชี้ให้เห็นคือ**วิกฤตของกระแสเรียก**ที่หลายชุมชนในหลายท้องที่กำลังประสบอยู่ แม้ว่าบ่อยครั้งเป็นเพราะการขาดความร้อนรนในการแพร่ธรรมของชุมชนที่แพร่ไปเหมือนโรคติดต่อ ผลที่ตามมาทำให้พวกเขาขาดความกระตือรือร้นและขาดความน่าดึงดูดใจ ตัวอย่างเช่น ชุมชนมีการจัดระเบียบและดำเนินไปด้วยดีแต่ขาดความกระตือรือร้นทุกสิ่งดูเหมือนว่าเข้าที่เข้าทางดี แต่ขาดไฟของพระจิต ที่ใดมีชีวิต ความร้อนรน และมีความปรารถนาที่จะนำพระคริสต์ไปสู่ผู้อื่นที่นั่นกระแสเรียกที่แท้จริงก็จะบังเกิดขึ้น แม้กระทั่งในชุมชนวัดที่พระสงฆ์ไม่ค่อยใส่ใจและไม่ค่อยมีความชื่นชมยินดี แต่**ชีวิตร่วมกันฉันพี่น้องที่เข้มข้นของชุมชน**ก็สามารถที่จะปลุกความปรารถนาที่จะมอบชีวิตทั้งสิ้นของตนให้กับพระเจ้าและให้กับการประกาศพระวรสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ชุมชนนั้นอธิษฐานภาวนาอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระแสเรียก อีกทั้งมีการสนับสนุนเสนอหนทางแห่งการถวายตนเป็นพิเศษให้กับ

¹ ลัทธิโณยนิยม (gnosticism) ถือว่าความรู้แท้ (gnosis) มาจากการเปิดเผยที่พระเจ้าประทานให้เป็นส่วนบุคคลเพื่อช่วยให้รอดพ้น โดยหนทางแห่งการมุ่งมั่นแสวงหา การภาวนา การเข้าญาณ และมีทัศนคติว่าในโลกมีพระเจ้าผู้ทรงความดีสูงสุดและก็มีสิ่งชั่วร้ายลักษณะเดียวกัน ความทุกข์และความชั่วร้ายมาจากการครอบงำความความเลวร้ายนิรันดร์นี้ จึงเป็นต้องมีการปลดปล่อย การไถ่บาปของพระเยซูคือมาปลดปล่อยมนุษย์จากความมืดไปสู่ความสว่าง และมีทัศนคติว่าวัตถุเป็นสิ่งไม่มีดี จิตเป็นสิ่งดี พระศาสนจักรสอนว่าคำสอนเหล่านี้ผิด ”จงหลีกเลี่ยงความขัดแย้งกันใน “ความรู้” ที่ไม่ใช่ความรู้” (1ทธ6:20-21) ต่อมานักบุญอีเรเนอัส ปิตาจารย์ได้กล่าวหมายถึง ลัทธิโณยนิยม (Gnosticism)

เยวชน เมื่อเรากลายเป็นบุคคลประเภททำหน้าทีประจำวันหรืองานอภิบาลที่เขียนไว้ตามตัวอักษร และหากนี่เป็นสิ่งที่เรากระทำ นั่นจะไม่ต้องดูดีใจผู้ใดเลย ตรงกันข้ามเมื่อพระสงฆ์หรือชุมชนคริสตชนมีความร้อนรนที่มาจากศีลล้างบาป นี้จะช่วยดึงดูดกระแสเรียกใหม่ๆ

เหนือสิ่งอื่นใดชีวิตของพระสงฆ์คือประวัติศาสตร์แห่งความรอดของคนคนหนึ่งที่ได้รับศีลล้างบาป พระคาร์ดินัลโอเล็ท (Ouellet) ได้อธิบายถึงความแตกต่างระหว่างสงฆ์แห่งศาสนบริการและสงฆ์แห่งศีลล้างบาป บางครั้งเราลืมนิยามศีลล้างบาป ต่อจากนั้นสงฆ์แห่งศาสนบริการก็กลายเป็นเพียงคนเดียวที่ทำงาน แล้วอันตรายของการทำแต่งงานก็จะแทรกเข้ามาในชีวิต เราไม่ควรที่จะลืมนิยามกระแสเรียกแต่ละประเภทรวมถึงการบวชเป็นพระสงฆ์คือ การทำให้ศีลล้างบาปมีความสมบูรณ์ เป็นการประจัญที่ใหญ่มากที่จะดำเนินชีวิตพระสงฆ์โดยปราศจากการคำนึงถึงศีลล้างบาป - มีพระสงฆ์บางคนดำเนินชีวิตแบบ “ปราศจากศีลล้างบาป” - หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่า ลืมไปว่ากระแสเรียกอันดับแรกของเราคือความศักดิ์สิทธิ์ การเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์หมายถึงการปฏิบัติตนเหมือนกับพระเยซูเจ้า ยอมทำให้หัวใจของเราเต็มไปด้วยความรู้สึกเดียวกันกับพระองค์

(เทียบ พป. 2:15) มีเพียงแค่เราต้องพยายามรักผู้อื่นเหมือนพระเยซูเจ้าทรงรัก เราจึงจะสามารถทำให้พระเจ้าถูกแลเห็นได้และเดินตามกระแสเรียกสู่ความศักดิ์สิทธิ์ได้ เป็นการถูกต้องที่นักบุญ ยอห์น พอล ที่ 2 พระสันตะปาปาเตือนใจเราว่า “พระสงฆ์ก็เช่นเดียวกับสมาชิกอื่นๆ ของพระศาสนจักรควรที่จะรับรู้ว่าคุณเอง ก็จำเป็นต้องได้รับการประกาศพระวรสารอยู่เสมอเช่นเดียวกัน” (Pastores Dabo Vobis) [25 มีนาคม 1992], 26) และเมื่อพระสันตะปาปากล่าวกับพระสังฆราชหรือพระสงฆ์บางองค์ว่า พวกเขาต้องได้รับการประกาศพระวรสาร พวกเขาจะไม่เข้าใจ นี่เป็นสิ่งเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องเศร้าของในปัจจุบันนี้

กระแสเรียกเฉพาะแต่ละประเภทต้องยอมให้มีการวินิจฉัย (discernment) ก่อนสิ่งอื่นใดกระแสเรียกของเราเป็นการตอบสนองต่อพระเจ้าผู้ที่ทรงรักเราก่อน (เทียบ 1 ยน. 4:19) นี่คือการบังเกิดแห่งความหวังแม้จะอยู่ท่ามกลางวิกฤต พระเจ้าไม่เคยหยุดที่จะรักพวกเราและเรียกหาเรา เราแต่ละคนสามารถเป็นพยานในเรื่องนี้ได้ วันหนึ่งพระเจ้าทรงพบเรา ณ ที่เราอยู่และอย่างที่เรากลับ ในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน หรือในสถานการณ์ครอบครัวที่ซับซ้อน พ่อชอบอ่านซ้ำๆ เรื่องประกาศกเอเชเซียล บทที่ 16

และบางครั้งเห็นตนเอง พระเจ้าทรงพบพ่อนั้น พระองค์พบพ่อในสภาพนั้น และพระองค์ทรงนำพ่อไปข้างหน้า กระนั้นนี่ไม่ใช่เป็นการทำให้ท้อใจ พระองค์ทรงใช้เราแต่ละคนให้เขียนประวัติศาสตร์แห่งความรอด ดังนั้นมันจึงเป็นมาแบบนี้ตั้งแต่ต้น – เราอาจคิดถึงนักบุญเปโตร นักบุญเปาโล และนักบุญมัทธิว ขอเอ๋ยเพียงไม่กี่ชื่อเท่านั้น พระเยซูเจ้าไม่ได้เลือกพวกเขาเพราะพวกเขาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบครบครัน แต่เพราะพระองค์ทรงตั้งใจเลือกเขาแต่ละคนอย่างเป็นรูปธรรม ในการมองไปยังความเป็นมนุษย์ ประวัติศาสตร์ และบุคลิกภาพของพระองค์ เราแต่ละคนควรถามว่า ถ้าไม่ตอบสนองกระแสเรียกเป็นสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่ ทั้งต้องถามโนธรรมของเราว่า กระแสเรียกได้นำแสงสว่างภายในตัวเรา และศักยภาพแห่งความรักที่เราได้รับในวันรับศีลล้างบาปหรือไม่

ในเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้เราต้องเผชิญหน้ากับหลายคำถาม และการประจัญล่อลวงหลายอย่างเกิดขึ้น ในข้อสังเกตนี้ พ่อจะขอพูดเฉพาะสิ่งที่พ่อเห็นว่าเป็นเรื่องชี้ขาดสำหรับชีวิตของบรรดาสงฆ์ในปัจจุบันนี้ นักบุญเปาโลบอกพวกเราว่า “พระคริสตเจ้าทรงทำให้อาการทุกส่วนต่อกันสนิทเจริญขึ้นเป็นพระวิหารศักดิ์สิทธิ์เพื่อองค์พระผู้

เป็นเจ้า” (อฟ. 2:21) การเจริญเติบโตที่มีระเบียบแบบแผนหมายถึงการเจริญเติบโตในความสมานฉันท์ และการเติบโตในความสมานฉันท์เป็นสิ่งที่พระจิตเท่านั้นที่จะสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ ดังที่นักบุญบาซิลกล่าวไว้ อย่างงดงามว่า “พระองค์เองคือองค์แห่งความสมานฉันท์” (“Ipse harmonia est”) [Treatise on the Holy Spirit, No.38] ทุกโครงสร้างหากจะให้ยืนหยัดอยู่ได้ จำเป็นต้องมีรากฐานที่มั่นคง ด้วยเหตุนี้พ่ออยากจะพูดถึงทัศนคติที่สนับสนุนคำจูนเราในฐานะสงฆ์ พวกท่านเคยได้ยินทัศนคติเหล่านี้มาแล้ว แต่พ่อจะขอพูดเน้นย้ำอีกครั้งหนึ่ง พ่อจะพูดถึงเสาหลักสี่ต้นของชีวิตสงฆ์ของเรา เป็นเหมือน “สี่รูปแบบของความใกล้ชิด” เพราะว่าเป็นการเลียนแบบฉบับของพระเจ้าเอง ซึ่งโดยแก่นแล้วคือความใกล้ชิด (เทียบ ฉธบ. 4:7) พระเจ้าทรงกล่าวเกี่ยวกับพระองค์เองกับประชากรว่า “เพราะไม่มีชนชาติใดแม้ยิ่งใหญ่เพียงใดก็ตามจะมีพระเจ้าอยู่ใกล้ชิด ดังที่พระเจ้าของเราสถิตใกล้ชิดเรา?” ลักษณะของพระเจ้าคือความใกล้ชิด ยังมีสามคำที่เป็นคำจำกัดความในชีวิตของพระสงฆ์รวมถึงคริสตชนด้วย เพราะว่ามันนำมาจากคุณลักษณะของพระเจ้ากล่าวคือ **ความใกล้ชิด ความเมตตา และความอ่อนโยน**

พ่อเคยพูดเรื่องนี้มาแล้วในอดีต แต่วันนี้พ่ออยากจะอธิบายเรื่องนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะวันนี้มากกว่าเป็นสูตรหรือทฤษฎี บรรดาพระสงฆ์ต้องการเครื่องมือที่เป็นรูปธรรมสำหรับการปฏิบัติศาสนบริการพันธกิจ และกระทำกิจวัตรประจำวัน นักบุญเปาโลเตือนใจนักบุญทิโมธี ทำให้พระพรพิเศษของพระเจ้าเป็นไฟที่รุ่งโรจน์ขึ้นอีก ท่านได้รับพระพรนี้โดยการปกมือ ไม่ใช่จิตที่บันดาลความฉลาดกลัว แต่จิตที่บันดาลความเข้มแข็ง ความรัก และการควบคุมตนเอง” (เทียบ 2 ทธ. 1:6-7) พ่อมั่นใจว่าเสาหลักทั้งสี่ต้นนี้เป็นเหมือน “สี่รูปแบบของความใกล้ชิด” ที่พ่อจะกล่าวถึงในขณะนี้จะสามารถช่วยพวกเราในทางปฏิบัติเป็นรูปธรรม และเปี่ยมด้วยความหวังในการทำให้พระพรพิเศษเป็นไฟรุ่งโรจน์ขึ้นอีก และทำให้เกิดผลตามคำมั่นสัญญาที่ครั้งหนึ่งเราเคยรับ เพื่อทำให้พระพรพิเศษที่รับไว้มีชีวิตชีวา

ก่อนอื่น ความใกล้ชิดกับพระเจ้า ในรูปแบบ 4 ประการของความใกล้ชิด

1. ความใกล้ชิดกับพระเจ้า

ประการแรกคือความใกล้ชิดกับพระเจ้า ความใกล้ชิดกับพระเจ้าคือกับพระเจ้าแห่งความใกล้ชิด “เราเป็นเถาอรุ่น ท่านเป็นกิ่งก้าน” พระวาจาเหล่านั้นบันทึกไว้ในพระวรสารของนักบุญยอห์น ท่านพูดเกี่ยวกับ “การคงอยู่” “ผู้ที่ดำรงอยู่ในเราและเราดำรงอยู่ใน

เขา ก็ย่อมเกิดผลมาก เพราะถ้าไม่มีเราท่านก็จะทำอะไรไม่ได้เลย ถ้าผู้ใดไม่ดำรงอยู่ในเราก็จะถูกโยนทิ้งไปข้างนอกเหมือนกิ่งก้านแล้วจะเหี่ยวแห้งไป กิ่งก้านเหล่านั้นจะถูกเก็บไปทิ้งในไฟและถูกเผา ถ้าท่านทั้งหลายดำรงอยู่ในเราและวาจาของเราดำรงอยู่ในท่าน ท่านอยากได้สิ่งใด ก็จงขอเถิดแล้วท่านจะได้รับ” (ยน. 15:5-7)

พระสงฆ์คนหนึ่งที่ได้รับกระแสเรียกเหนือสิ่งใดเพื่อที่จะฝึกฝนปลูกฝังพัฒนาความใกล้ชิดสนิทสนมพันธุกับพระเจ้า และจากความสัมพันธ์กับพระเจ้านี้ เขาจะสามารถได้รับพลังทุกอย่างที่จำเป็นในการทำพันธกิจของตน อาจกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ของตัวเรากับพระเจ้าเป็นเหมือน “ต่อหรือทาบกิ่ง” ของเราไว้กับพระองค์ และทำให้เราบังเกิดผล ความใกล้ชิดกับพระเยซูเจ้า และการติดต่อสัมผัสกับพระวาจาของพระองค์ทุกวัน จะช่วยปรับเปลี่ยนชีวิตของเราให้ละม้ายคล้ายกับพระองค์ ทำให้เราเรียนรู้ที่จะไม่เป็นที่สะดุดด้วยพฤติกรรมที่พลาดพลั้งของเรา และจะช่วยป้องกันไม่ให้เรากลายเป็น “ตัวอย่างหรืออุปสรรคขัดขวางให้พี่น้องสะดุดล้ม” (ลก 17:1-2; มธ 18:6-7; มก 9:42; 1 คร 8:12) เหมือนพระอาจารย์ ท่านจะมีประสบการณ์ความชื่นชมยินดี ในงานเลี้ยงสมรส อัจฉริยะ การเยียวยารักษา การทิวขนมปัง การพักผ่อนอย่างสงบสุข และมี

ช่วงเวลาแห่งการสรรเสริญพระเจ้า ในขณะที่เดียวกันท่านจะมีประสบการณ์กับความอกตัญญู การถูกปฏิเสธ ความสงสัย และความความโดดเดี่ยวอ้างว้าง อาจถึงขั้นที่ต้องร้องออกมาว่า “ข้าแต่พระเจ้าของข้าพเจ้า เหตุใดพระองค์จึงทรงทอดทิ้งข้าพเจ้าเล่า?” (มธ 27:46)

ความใกล้ชิดกับพระเยซูเจ้าจะทำให้เราไม่กลัวกับเวลาเหล่านั้น – ไม่ใช่เพราะเราวางใจในพลังกำลังของตนเอง แต่เพราะว่าเรามองไปที่พระองค์ ยึดมั่นในพระองค์พลางร้องว่า “ข้าแต่พระเจ้า โปรดช่วยอย่าให้ข้าพเจ้าแพ้การประจญ โปรดช่วยข้าพเจ้าให้ตระหนักรู้ว่าข้าพเจ้ากำลังประสบช่วงเวลาวิกฤตในชีวิต และในเวลานั้นพระองค์ทรงประทับอยู่กับข้าพเจ้า เพื่อตรวจสอบความเชื่อและความรักของข้าพเจ้า” (C.M. MARTINI Perseverance in Trials, Reflections on Job, Collegeville, 1996) ความใกล้ชิดกับพระเจ้านี้บางครั้งสามารถเกิดขึ้นในรูปแบบของการดิ้นรนต่อสู้เป็นการต่อสู้กับพระเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาที่เราารู้สึกมากที่สุดว่าพระองค์มิได้ประทับอยู่ในชีวิตของเรา และในชีวิตของบุคคลที่ถูกมอบให้เราเป็นผู้ดูแล การต่อสู้ที่ยืดเยื้อจนตลอดคืน และท่ามกลางความมืดนั้นเรายังขอพระพรจากพระองค์ (เทียบปฐม 32:25-7) ซึ่งจะเป็นบ่อเกิดแห่งชีวิต

สำหรับหลายคน ในช่วงเวลาแห่งการดิ้นรนต่อสู้นี้ พระสงฆ์คนหนึ่งทำงานอยู่ที่นั่นในโรมันคูเรีย – เขาเป็นคนหนุ่มและมีงานที่ยุ่งยากต้องติดตามเรื่องต่างๆ - เขาพูดกับพ่อว่า เขากลับถึงที่พักรู้สึกเหนื่อย แต่เขาจะพักครู่หนึ่งอยู่ต่อหน้าพระรูปของพระแม่มาเรียพร้อมกับสายประคำในมือก่อนที่จะไปนอนเจ้าหน้าที่ในโรมันคูเรียของวาติกันคนนี้ต้องการความใกล้ชิดกับพระเจ้า แน่แน่นอนว่าผู้คนในคูเรียบางครั้งจะถูกวิพากษ์วิจารณ์มาก แต่พ่อสามารถพูดและเป็นพยานได้ว่า มีบรรดานักบุญที่แท้จริงๆ ในโรมันคูเรียด้วย

วิกฤตมากมายในชีวิตของพระสงฆ์มีสาเหตุเริ่มก่อเกิดขึ้นอย่างแน่นอนจากชีวิตภาวนาที่ย่ำแย่ การขาดความใกล้ชิดสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้า การด้อยค่าชีวิตจิตให้เหลือเป็นเพียงการปฏิบัติศาสนกิจ พ่อต้องการชี้ถึงประเด็นนี้ แม้ในช่วงของการอบรมผู้เตรียมตัวบวชว่า ชีวิตจิตเป็นเรื่องหนึ่ง และการปฏิบัติศาสนกิจเป็นอีกเรื่องหนึ่ง “ชีวิตจิตของคุณเป็นอย่างไรบ้าง?” “ดีครับ ดีครับ ผมรำพึงภาวนาในตอนเช้า ผมสวดสายประคำ ผมทำวัตร และทำที่เหลือทั้งหมด ผมทำทุกอย่าง” ไม่ใช่ นี่เป็นการปฏิบัติศาสนกิจ แต่ชีวิตจิตของคุณเป็นอย่างไร? พ่อสามารถคิดถึงช่วงชีวิตสำคัญหลายช่วงในชีวิตของพ่อเอง ซึ่งความใกล้ชิดกับพระเจ้าได้พิสูจน์อย่างเด็ดขาดในการ

สนับสนุนคำจูงช่วยเหลือพ่อในช่วงเวลาชีวิตที่มีมิติ ความใกล้ชิดสนิทสนมพันธ์เกิดจากการภาวนา การดำเนินชีวิตจิต ความใกล้ชิดที่เป็นรูปธรรมกับพระเจ้าโดยอาศัยการฟังพระวาจาของพระองค์ การถวายบูชาขอบพระคุณ การนมัสการองค์พระผู้เป็นเจ้าในศีลมหาสนิทในความเงียบ การมอบความไว้วางใจกับพระแม่มาเรีย การร่วมเป็นเพื่อนเดินเคียงข้างอย่างมีสติกับผู้นำชีวิตจิต และการรับศีลอภัยบาปหรือศีลแห่งการคืนดี หากปราศจากซึ่ง “รูปแบบแห่งความใกล้ชิด” ที่เป็นรูปธรรมเหล่านี้ พระสงฆ์คนหนึ่งจะเป็นเพียงเหมือนลูกจ้างที่เหน็ดเหนื่อยอ่อนล้า ผู้ไม่ได้รับประโยชน์จากการเป็นมิตรสหายของพระเยซูคริสต์ ในสังฆมณฑลของพ่อในอดีต พ่อชอบถามบรรดาพระสงฆ์ว่า “ช่วยบอกเล่าชีวิตหน่อยสิ” - พวกเขาจะเล่าเรื่องการทำงานทั้งหมดของเขา - “ช่วยบอกหน่อยสิ คุณพ่อเข้านอนอย่างไร?” พวกเขาไม่เข้าใจคำถาม “ใช่..ใช่.. เวลากลางคืนคุณพ่อเข้านอนอย่างไร?” “ผมกลับถึงบ้านพักก็เหนื่อยแล้ว ผมรับประทานอาหารเช้าหน่อยแล้วก็เข้านอน แต่ก่อนจะนอนผมดูโทรทัศน์เล็กน้อย” “ดีมาก! แต่คุณพ่อไม่ได้หยุดอยู่ต่อหน้าพระเจ้า อย่างน้อยก็กล่าวราตรีสวัสดิ์กับพระองค์?” นี่คือปัญหา การขาดความใกล้ชิด การเหน็ดเหนื่อยจากงานเป็นเรื่องปกติ การนอนและการดูโทรทัศน์

ทำได้ถูกต้องชอบธรรม แต่หากปราศจากพระเจ้า ปราศจากความใกล้ชิด? มีการสวดสายประคำ การทำวัตร แต่ไม่มีความใกล้ชิดกับพระเจ้า ความรู้สึกที่ไม่จำเป็นต้องกล่าวราตรีสวัสดิ์กับพระเจ้าจนถึงพรุ่งนี้เช้า ขอบคุณพระองค์! นี่เป็นสิ่งเล็กน้อยที่แสดงให้เห็นถึงทัศนคติแห่งจิตวิญญาณของพระสงฆ์ มั่นบ่อยครั้งมากเกินไป สำหรับตัวอย่างในชีวิตของพระสงฆ์ที่ภาวนาเพราะเป็นเพียงการทำหน้าที่ เราลืมน่ามิตรภาพและความรักไม่ได้มาจากการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ แต่เป็นการเลือกพื้นฐานสำคัญที่จะเชื่อมชีวิตกับพระเจ้าผู้สูงสุดที่มาจากหัวใจของเรา (a fundamental choice of the heart) ที่สุดพระสงฆ์ผู้ภาวนาเป็นคริสตชนที่ชื่นชมยินดีเห็นคุณค่าพระพรพิเศษที่ได้รับจากศีลล้างบาปอย่างเต็มเปี่ยม พระสงฆ์ผู้ภาวนาเป็นบุตรผู้ระลึกเสมอว่าตนมีพระบิดาเจ้าซึ่งรักเขาอย่างลึกซึ้ง **พระสงฆ์ผู้ภาวนาเป็นบุตรที่รักษาความใกล้ชิดกับพระเจ้า**

อย่างไรก็ตาม ไม่มีอะไรง่าย ๆ นอกจากเราต้องทำเป็นประจำทุกวันจนเกิดเป็นความคุ้นเคยเพื่อการหาเวลาเงียบๆ สักครู่หนึ่งตลอดวันหยุดกิจกรรมที่เป็นของมาร์ธาไว้ก่อน **เพื่อเรียนรู้การเพ่งพิศภาวนาอย่างเงียบๆ ของพระแม่มาเรีย** เราพบว่ามันยากลำบากที่จะหยุดกิจกรรมต่างๆ และบ่อยครั้งการทำกิจกรรมอาจเป็นหนทางหลบเลี่ยง

เพราะเมื่อเราหยุดวิ่งพล่าน สิ่งที่เราารู้สึกไม่ใช่สันติสุข แต่เป็นความว่างเปล่าชนิดหนึ่งและเพื่อที่จะหลบหนีความรู้สึกดังกล่าวนั้น เราจึงไม่เต็มใจที่จะชะลอหรือหยุดจากกิจกรรมการทำงานเบียดเบียนเบนความสนใจทำให้เราไม่คิดมาก เพื่อเราจะไม่รู้สึกหดหู่อ้างว้าง ถึงอย่างนั้นความหดหู่ว่าเหว่เป็นจุดเล็กๆ ที่จะทำให้เราได้พบกับพระเจ้า เมื่อเรายอมรับความหดหู่ว่าเหว่ที่เกิดจากความเสียบ เราลดและหยุดกิจกรรมและการพูด เราจะพบกับความกล้าหาญที่จะมองตนเองอย่างจริงจัง ทุกสิ่งได้รับแสงสว่างและสันติสุขไม่ได้มาจากพลังหรือความสามารถของเรา เราจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะให้พระเจ้าทำงานของพระองค์ให้สำเร็จลุล่วงในตัวเราแต่ละคน และต้อง “ตัดกิ่ง” กล่าวคือ ตัดทุกสิ่งที่ไม่เกิดผล ที่ไม่อุดม หรือไม่คู่ควรกับกระแสเรียกของเราออกไป การมุ่งมั่นบากบั่นพากเพียรในการภาวนาเป็นมากกว่าการซื้อสัตย์ต่อการปฏิบัติภาวนา มันหมายถึงการไม่วิ่งหนีเมื่อการภาวนานำเราเข้าสู่ทะเลทราย หนทางของทะเลทรายคือหนทางที่นำไปสู่ความใกล้ชิดกับพระเจ้า โดยมีเงื่อนไขว่าเราจะไม่หนีหรือหาทางหลบเลี่ยงการพบปะนี้ ในทะเลทราย “เราจะพูดอย่างอ่อนโยนกับเธอ” พระเจ้าตรัสกับประชากรของพระองค์โดยทางคำพูดของประกาศกโฮเซอา (ฮซย 2:16) นี่เป็นบางสิ่งบางอย่างที่บรรดาพระสงฆ์ต้อง

ถามตนเองว่า เขาสามารถที่จะยอมให้ตนถูกนำไปยังทะเลทรายหรือไม่? ผู้นำชีวิตจิตผู้เดินเคียงข้างบรรดาพระสงฆ์ต้องเข้าใจและช่วยพวกเขาให้ตั้งคำถามนี้ “ท่านสามารถที่จะยอมให้ตนเองถูกดึงดูดสู่ทะเลทรายหรือไม่? หรือว่าท่านจะเดินตรงไปยังโอเอซิสแห่งโทรทัศน์หรือสิ่งอื่นๆ อีกนอกจากนั้น?”

ความใกล้ชิดกับพระเจ้าสามารถทำให้บรรดาพระสงฆ์สัมผัสสภาวะในใจของเรา ซึ่งหากเรายอมรับโอบกอด ปลดเปลื้องการป้องกันตัวของเรา จนถึงจุดนั้นก็เป็นไปได้ที่จะพบกับพระเจ้า คำภาวนาที่เป็นเหมือนไฟที่กระตุ้นเตือนชีวิตสงฆ์ของเราเป็นคำวิงวอนขอให้เรามีใจที่เป็นทุกข์และมีใจถ่อมตน ดังที่พระคัมภีร์บอกเราว่า “พระเจ้าจะไม่ทรงรังเกียจใจที่เป็นทุกข์และถ่อมตน” (เทียบ สดต 51:17) “พวกเขาร้องขอความช่วยเหลือ พระเจ้าก็ทรงรับฟัง ทรงช่วยเขาให้รอดพ้นจากความคับแค้นทั้งหลาย พระเจ้าทรงอยู่ใกล้ผู้ที่มีใจเป็นทุกข์ ทรงกอบกู้ผู้ที่มีจิตใจสำนึกผิด” (สดต 34:17-18)

พระสงฆ์ต้องมีใจ “ขยายใหญ่ขึ้น” เพียงพอที่จะโอบกอดรับความเจ็บปวดยากลำบากของประชาชนที่ได้รับมอบให้อยู่ในการดูแลของตน ขณะเดียวกันพระสงฆ์ก็เป็นเหมือนผู้พิทักษ์ผู้สามารถประกาศถึงการเริ่มต้นของพระหรรษทานของพระเจ้าที่เปิดเผยในความเจ็บปวดมากนั้น การโอบกอด การ

ยอมรับ และการแสดงให้เห็นถึงความยาก
จนของตนในความใกล้ชิดกับพระเจ้า เป็น
หนทางที่ดีที่สุดที่จะเรียนรู้ที่ละเล็กทีละน้อย
ว่า จะต้องยอมรับความขาดแคลนและความ
เจ็บปวดยากลำบากที่ตนพบประจำวันในการ
ทำพันธกิจของตนอย่างไร เช่นนี้เพื่อให้ใจ
ของเราสอดคล้องเหมือนกับดวงพระทัยของ
พระเยซูคริสต์มากยิ่งขึ้น เพราะการปรับให้

(deacons) นักบุญเปโตรอธิบายบทบาทของ
พวกท่านว่า “ส่วนเรา” – พระสังฆราชใน
ฐานะประมุขพระศาสนจักร – “จะอุทิศตน
อธิษฐานภาวนาและประกาศพระวาจา”
(เทียบ กจ 6:4) พุคอีกอย่างหนึ่งคือ หน้าที
แรกของพระสังฆราชคือการอธิษฐานภาวนา
และพระสงฆ์ก็ต้องทำหน้าที่นี้ด้วยคือ การ
ภาวนา

“

พอรู้สึกว่
พระเยซูเจ้าทรงเชื่อเชิญเราอีกครั้งหนึ่งให้
“ออกเรือไปในที่ลึก”

โดยไว้วางใจว่าพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแห่งประวัติศาสตร์
และโดยอาศัยการนำของพระองค์
เราจะวินิจฉัยเลือกทิศทางได้อย่างถูกต้อง

”

สอดคล้องจะเตรียมพระสงฆ์สำหรับความ
ใกล้ชิดอีกอย่างหนึ่งคือ ความใกล้ชิดกับ
ประชากรของพระเจ้า ในความใกล้ชิดกับ
พระเจ้าพระสงฆ์จะเติบโตในความใกล้ชิดกับ
ประชาชนของตน ตรงกันข้ามในความใกล้
ชิดกับประชาชน เขาจะมีประสบการณ์ความ
ใกล้ชิดกับพระเจ้า และความใกล้ชิดกับ
พระเจ้านี้ พอมีความสนใจนี่คืองานแรกของ
พระสังฆราช เมื่ออัครสาวกแต่งตั้งสังฆานุกร

ในคำพูดของนักบุญยอห์น แบปติสต์
“พระองค์จะต้องทรงยิ่งใหญ่ขึ้น ส่วนข้าพเจ้า
จะต้องด้อยลง” (ยน 3:30) ความใกล้ชิดกับ
พระเจ้าทำให้สิ่งเหล่านี้เป็นไปได้ทั้งหมด
เพราะในการภาวนาเราตระหนักรู้ดีว่า เรา
เป็นผู้ยิ่งใหญ่ในสายพระเนตรของพระองค์
ดังนั้นสำหรับพระสงฆ์ที่ใกล้ชิดกับพระเจ้า
เป็นการง่ายที่จะเป็นคนต่ำต้อยในสายตา
ของชาวโลก ในความใกล้ชิดนั้นเราจะไม่

หวาดกลัวอีกต่อไปที่จะปรับเปลี่ยนตนให้ ละม้ายคล้ายกับพระเยซูผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขน ดังการเรียกร้องจากเราในพิธีบวชพระสงฆ์ นี่เป็นสิ่งที่สวยงาม แต่น่าเสียดายที่เรามักจะลืมสิ่งสำคัญนี้

บัดนี้ขอให้เราหันไปพิจารณากันถึงรูปแบบแห่งความใกล้ชิดที่สอง ซึ่งจะสั้นกว่ารูปแบบแรก

2. ความใกล้ชิดกับพระสังฆราช

รูปแบบความใกล้ชิดที่สองนี้ถูกอธิบายชี้แจงมานานเป็นไปทางเดียว บ่อยเหลือเกิน แม้กระทั่งทุกวันนี้ มุมมองเรื่องความบงาบของเราในพระศาสนจักรห่างไกลจากความหมายของพระวรสาร ความบงาบไม่ใช่เป็นเรื่องระเบียบวินัย แต่เป็นเครื่องหมายล้ำลึกที่สุดของสายสัมพันธ์ที่เชื่อมให้เราเป็นหนึ่งเดียวกัน ในการบงาบต่อพระสังฆราชหมายถึงการเรียนรู้ที่จะฟังอย่างไร ระลึกได้ว่าไม่มีผู้ใด “เป็นเจ้าของ” พระประสงค์ของพระเจ้าซึ่งจะต้องเข้าใจโดยการวินิจฉัยเท่านั้น การบงาบจึงเป็นการฟังอย่างตั้งใจต่อพระประสงค์ของพระเจ้า ซึ่งวินิจฉัยได้ถูกต้องในการผูกมัดและในสายสัมพันธ์กับผู้อื่น ทศนคติการฟังอย่างตั้งใจเช่นนี้ ทำให้เราตระหนักว่าไม่มีใครเป็นจุดเริ่มต้นหรือจุดจบของชีวิต แต่เราแต่ละคนจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้อื่น “ตรรกะ

ภายใน” แห่งความใกล้ชิด ในกรณีกับพระสังฆราช แม้กับผู้อื่นก็เช่นเดียวกันสามารถทำให้เราเอาชนะต่อการล่อลวงทุกอย่างที่จะปิดกั้นจิตใจของเราเอง การสร้างความชอบธรรมให้กับตนเอง และการดำเนินชีวิตของเราดูจ “ชายโสด” เมื่อพระสงฆ์ปิดกั้นตนเอง พวกเขาจะจบลงกลายเป็น “ชายโสด” ด้วยนิสัยใจคอทุกอย่างของ “ชายโสด” และนี่เป็นสิ่งที่ไม่ดีเลย ตรงกันข้ามความใกล้ชิดนี้เชื้อเชิญให้เราฟังผู้อื่นเพื่อหาหนทางที่นำไปสู่ความจริงและชีวิต

พระสังฆราชมิใช่ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้บริหารควบคุม แต่ท่านเป็นบิดาและต้องแสดงความใกล้ชิดของท่าน พระสังฆราชต้องพยายามปฏิบัติตนในแนวทางนี้ มิฉะนั้นท่านจะผลึกใสพระสงฆ์ผู้ร่วมงานให้ออกไปอยู่ห่างไกล หรือท่านจะอยู่ใกล้กับผู้ที่มีความทะเยอทะยานเท่านั้น พระสังฆราชไม่ว่าท่านจะเป็นใคร สำหรับพระสงฆ์แต่ละองค์ และสำหรับพระศาสนจักรแต่ละแห่ง ท่านต้องเป็นสายสัมพันธ์ที่ช่วยให้มีการวินิจฉัยพระประสงค์ของพระเจ้า เราไม่ควรลืมว่าพระสังฆราชยังคงจะสามารถเป็นเครื่องมือสำหรับการวินิจฉัยได้อย่างดี ก็ต่อเมื่อท่านใส่ใจชีวิตพระสงฆ์ของท่าน และของชีวิตประชากรของพระเจ้าที่มอบให้อยู่ในการดูแลของท่าน ดังที่พอได้เขียนไว้ในสมณสาส์นเตือนใจความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร

(Evangelii Gaudium) “เราจำเป็นต้องฝึกปฏิบัติศิลปะแห่งการรับฟัง ซึ่งมากกว่าการได้ยิน การฟังในการสื่อสารกับผู้อื่น คือความสามารถเปิดใจกว้างที่ก่อให้เกิดความใกล้ชิด ซึ่งหากปราศจากสิ่งนี้ ก็ไม่มีการพบปะฝ่ายจิตที่แท้จริง การฟังช่วยให้เราพบท่าทีที่เหมาะสมที่ช่วยให้เราหลุดพ้นจากสภาพการเป็นผู้ชมที่อยู่นิ่งๆ อาศัยการรับฟังด้วยความเคารพ และการร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเขาเท่านั้น เราจะพบหนทางการเติบโตที่แท้จริงและกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาในอุดมคติแบบคริสตชน การตอบสนองความรักของพระเจ้า และความกระหายที่จะพัฒนาสิ่งดีๆ ที่พระเจ้าทรงหว่านในชีวิตของเรา” (ข้อ 171)

นี่ไม่ใช่เหตุบังเอิญที่ความชั่วร้ายพยายามที่จะบ่อนทำลายข้อผูกมัดในสัญญาที่บัญญัติไว้และการปกป้องรักษาเราไว้ในความเป็นหนึ่งเดียว เพื่อจะทำลายการเกิดผลดีของงานของพระศาสนจักร เพื่อปกป้องรักษาพันธะความสัมพันธ์ของพระสงฆ์กับพระศาสนจักรท้องถิ่น กับสถาบันที่สังกัด และกับพระสังฆราชของเขา ทำให้ชีวิตพระสงฆ์มีความวางใจเชื่อถือได้และแน่นอน เพื่อปกป้องรักษาพันธะความสัมพันธ์ **ความ** **นบ** **น** **อ** **บ** **เป็น** **การ** **ตัด** **สิน** **ใจ** **ขั้น** **พื้นฐาน** **ใน** **การ** **ยอมรับ** **สิ่ง** **ที่** **ร้อง** **จาก** **พวกเขา** **และ** **เพื่อ** **ปฏิบัติ** **ตาม** **ต้อง** **มี** **เครื่อง** **หมาย** **ที่** **เป็น** **รูป** **ธรรม**

คือพระศาสนจักร ซึ่งเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์สากลแห่งความรอด **ความ** **น** **บ** **น** **อ** **บ** **า** **จ** **มี** **ร** **ู** **บ** **แ** **บ** **ข** **อ** **ง** **การ** **อภิ** **ปร** **าย** **การ** **ฟัง** **กัน** **อย่าง** **ตั้งใจ** **และ** **ใน** **บาง** **กรณี** **ก็** **มี** **ความ** **ตึง** **เครียด** **ด้วย** **แต่** **ก็** **ไม่** **แตก** **แยก** **บาด** **หมา** **ง** **กัน** **นี่** **เป็น** **การ** **เรีย** **ก** **ร** **้อง** **ที่** **จำ** **เป็น** **คือ** **พระ** **สง** **ฆ์** **ต้อง** **ภา** **ว** **นา** **สำ** **ห** **า** **ร** **ับ** **พระ** **สัง** **ฆ** **ร** **า** **ช** **และ** **รู้** **ส** **ึก** **เป็น** **อ** **ิ** **ส** **ระ** **ที่** **จะ** **แสดง** **ความ** **คิด** **เห็น** **ของ** **ตน** **ด้วย** **ความ** **เคารพ** **กล้า** **หา** **ญ** **และ** **จริง** **ใจ** **ก็** **เช่น** **กัน** **เป็น** **การ** **เรีย** **ก** **ร** **้อง** **ให้** **พระ** **สัง** **ฆ** **ร** **า** **ช** **ต้อง** **แสดง** **ความ** **ถ่อม** **ตน** **ความ** **สามารถ** **ที่** **จะ** **รับ** **ฟัง** **พร้อม** **ที่** **จะ** **วิ** **จ** **าร** **ณ์** **ตน** **เอง** **และ** **ยิน** **ยอม** **ที่** **จะ** **ได้** **รับ** **ความ** **ช่วย** **เหลือ** **หาก** **เรา** **สามารถ** **รักษา** **พันธ** **ะ** **ความสัมพันธ์** **นี้** **ไว้** **ได้** **เรา** **จะ** **ก้าว** **หน้า** **ใน** **ชีวิต** **สง** **ฆ์** **ต่อ** **ไป** **อย่าง** **ปลอด** **ด** **ม** **ภัย** **พ** **้อ** **ค** **ิด** **ว่า** **นี่** **เป็น** **การ** **เพียง** **พอ** **แล้ว** **สำ** **ห** **า** **ร** **ับ** **เรื่อง** **ความ** **ใกล้ชิด** **กับ** **พระ** **สัง** **ฆ** **ร** **า** **ช**

3. ความใกล้ชิดกับพี่น้องพระสงฆ์

รูปแบบที่สามของความใกล้ชิด ความใกล้ชิดกับพระเจ้า กับพระสังฆราช และกับพี่น้องสงฆ์ บนพื้นฐานแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกับพระสังฆราช รูปแบบที่สามแห่งความใกล้ชิดจึงเกิดขึ้นอย่างแน่นอน นั่นคือความใกล้ชิดแห่งการเป็นพี่น้องกัน พระเยซูเจ้าจะทรงประทับอยู่ที่ใดก็ตามที่มีพี่น้องชายหญิงรักกันและกัน “เพราะว่า ที่ใดมีสองหรือสามชุมนุมกัน^๑ในพระนามของเรา เราอยู่ที่นั่นในหมู่พวกเขา” (มธ 18:20) การเป็นพี่น้องกัน

ก็เหมือนกับความบอบบอบไม่สามารถวางข้อกำหนดหลักปฏิบัติจากภายนอก การเป็นพี่น้องกันหมายถึงการเลือกอย่างตั้งใจที่ดำเนินชีวิตก้าวสู่ความศักดิ์สิทธิ์พร้อมกับผู้อื่นและไม่ไขก้าวไปคนเดียว ดังที่ภาคิตแอฟริกันบทหนึ่งซึ่งท่านทราบตีแล้วกล่าวว่า “หากท่านต้องการไปเร็ว ให้ไปคนเดียว หากต้องการไปไกล ให้ไปกับผู้อื่น” บางครั้งดูเหมือนว่าพระศาสนจักรเคลื่อนช้า ซึ่งก็เป็นความจริง กระนั้นก็ดีพอชอบที่จะคิดว่าความช้าของผู้เลือกเดินในความเป็นพี่น้องกัน เป็นการเดินเคียงข้างพร้อมกับผู้ต่ำต้อยที่สุดด้วย แต่เป็นเดินในความเป็นพี่น้องกันเสมอ

เครื่องหมายของการเป็นพี่น้องกันคือความรัก นักบุญเปาโลในจดหมายฉบับที่หนึ่งถึงชาวโครินธ์ (บทที่ 13) ทำให้เราเห็น “แผนที่นำทาง” (roadmap) ของความรักอย่างชัดเจน และในแง่หนึ่งได้ชี้ให้เห็นเป้าหมายแห่งการเป็นพี่น้องกัน ก่อนสิ่งหมดคือการเรียนรู้ความอดทน (patience) ความสามารถรู้สึกรับผิดชอบต่อผู้อื่น รู้จักช่วยแบกภาระของผู้อื่น รู้ที่จะร่วมทุกข์ในทางใดทางหนึ่งกับพวกเขา สิ่งที่ต้องกันข้ามกับความอดทนคือ การเพิกเฉยเย็นชา (indifference) การสร้างระยะห่างกับผู้อื่น เพื่อเราจะไม่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับชีวิตของพวกเขา พระสงฆ์หลายองค์มีประสบการณ์กับ

เรื่องน่าทึ่งของความสันโดษ ความว่าแห้วเราอาจรู้สึกไม่ควรจะอดทนหรือว่าไม่น่าเห็นใจ ที่จริงอาจเป็นไปได้ว่าเราเพียงคาดหวังการตัดสินใจจากผู้อื่น มิใช่ความดีหรือความเมตตาคนอื่นดูเหมือนไม่สามารถจะชื่นชมยินดีในสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเรา หรือเราเองก็ไม่สามารถที่จะชื่นชมยินดีเมื่อเห็นสิ่งดีๆ ในชีวิตของผู้อื่น ความไม่สามารถที่จะชื่นชมยินดีในความดีของผู้อื่นนี้ – พอต้องการจะบอกเน้นว่า – นี่คือการอดใจที่มิอยู่ในหมู่พวกเรา นี่เป็นอุปสรรคต่อศิลปะการสอนความรัก นี่ไม่เป็นเพียงบาปที่เราต้องไปสารภาพเท่านั้น บาปเป็นผลสุดท้าย ซึ่งเกิดจากทัศนคติของความอดใจ ความอดใจมีอยู่ในชีวิตหมู่คณะสงฆ์ด้วย พระวาจาของพระเจ้าบอกเราว่า มันเป็นทัศนคติที่เป็นภัยที่จะทำลายผู้อื่น “เพราะความอดใจของปีศาจ ความตายจึงเข้ามาสู่โลก” (เทียบปชญ 2:24) ความอดใจเป็นประตูสู่ความพิณาศ เราต้องพูดกันให้ชัดๆ เกี่ยวกับประเด็นนี้ ความอดใจมีอยู่ในหมู่คณะสงฆ์ด้วย ไม่ใช่ทุกคนมีความอดใจ แต่การล่อลวงให้เกิดความอดใจอยู่ใกล้ตัวเรา เราต้องมีสติตระหนักรู้ เพราะมีความอดใจการนินทา ก็ตามมา

เพื่อจะรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งชีวิตหมู่คณะหรือ “กลุ่ม” ไม่จำเป็นต้องใส่หน้ากากเพื่อทำตนให้น่าสนใจมากกว่าผู้อื่น กล่าวคือเรา

ไม่จำเป็นต้อง ชอบบอ้อวด วางภูมिन้อยที่สุด หรือแยกว่านั้นอีก ทำตัวหยิ่งโง่หรือหยาบ คาย ขาดความเคารพต่อเพื่อนบ้าน มีรูปแบบ ของพระสงฆ์ที่ชอบกลั่นแกล้งรังแกผู้อื่นด้วย ถ้ามีสิ่งหนึ่งที่พระสงฆ์จะอ้อวดได้คือ**พระ เมตตาของพระเจ้า** เพราะเมื่อมีสติตระหนักรู้ถึงความบาป ความอ่อนแอ และข้อจำกัด ของตน เขารู้จากประสบการณ์ว่าที่ใดบาป ทวีขึ้น ที่นั่นพระพรชทานก็ยิ่งทวีขึ้นมากกว่า (เทียบ รม. 5: 20) นี่คือการขำดีแรกๆ ที่ให้กำลังใจมากที่สุดที่พระองค์ทรงนำมาให้ พระสงฆ์ที่เก็บรักษาสิ่งนี้ไว้ในใจจะไม่สามารถ อิจฉาผู้อื่นได้

ความรักฉันพี่น้องไม่ยื่นกรานเฉพะ ในทางของตน หรือยอมให้โกรธ หรือความ ไม่พอใจ เหมือนกับว่าพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน หลอกหลวงหรือคดโกงเรา เมื่อฉันพบความ เลวร้ายของผู้อื่น ฉันเลือกจะไม่เก็บความขุ่น แค้นนั้นไว้ในใจ หรือทำให้มันเป็นพื้นฐาน การตัดสินใจของฉัน หรือบางทีอาจถึงขั้น ชื่นชมยินดีในความชั่วร้ายในกรณีของผู้ที่ ทำให้เราทุกข์ ความรักแท้จริงจะชื่นชมใน ความจริง และถือว่าเป็นบาปหนักในการลวง ละเมิดต่อความจริง และศักดิ์ศรีของพี่น้อง ชายหญิงของเราด้วยการพูดให้ร้าย หรือการ ด้อยค่าทำให้เสื่อมเสีย และการนิินทาว่าร้าย สิ่งนี้เกิดมาจากความอิจฉา ถึงขั้นใส่ร้ายเพื่อ จะได้ตำแหน่ง นี่เป็นเรื่องน่าเศร้า เมื่อเรามี

การขอข้อมูลเพื่อที่จะแต่งตั้งใครบางคนเป็น พระสังฆราช บ่อยครั้งเราได้รับข้อมูลที่ว่า ยาพิษด้วยความอิจฉา นี่คือการความเจ็บป่วย ของวงการสงฆ์ ท่านหลายคนเป็นผู้อบรมใน บ้านแฉกร พวกท่านผู้ให้การอบรมควรที่จะ จดจำประเด็นนี้ไว้

ในอีกแง่หนึ่งเราไม่ควรยอมให้ความ รักฉันพี่น้องถูกคิดว่าเป็นโลกในอุดมคติ (utopian) มีประโยชน์น้อยมาก เพื่อปลุก ความรู้สึกที่อบอุ่นหรือความเห็นที่ไม่เห็น ด้วย ไม่นะ เราทุกคนรู้ดีว่าเป็นเรื่องยากแค้น ไหนที่จะดำเนินชีวิตในชีวิตหมู่คณะ หรือใน ชีวิตหมู่คณะสงฆ์ – ครั้งหนึ่งนักบุญองค์หนึ่ง กล่าวว่าการดำเนินชีวิตหมู่คณะเป็นการใช้ โทษบาปสำหรับท่าน ยิ่งคงยากแค้นที่ต้อง ดำเนินชีวิตร่วมกับผู้ที่เราเลือกและเรียกว่า พี่น้องชายหญิงของเรา ความรักฉันพี่น้อง หากเราไม่ทำให้รู้สึกว่ายาวนานเกินไป ให้นิยาม ใหม่หรือด้อยค่าลง หรือเป็น “การพยากรณ์ ที่ยิ่งใหญ่” ที่เราถูกเรียกร้องให้ปฏิบัติเป็น รูปร่างขึ้นท่ามกลางสังคมที่ใช้แล้วทิ้งของทุก วันนี้ พ่อชอบคิดถึงความรักฉันพี่น้องเป็น เหมือน “โรงยิมแห่งจิตวิญญาณ” ที่ซึ่งเรา สามารถตรวจสอบความเจริญก้าวหน้าและ อุดมภูมิของชีวิตจิตของเราทุกวัน ปัจจุบันนี้ คำพยากรณ์แห่งการเป็นพี่น้องกันยังไม่เลื่อน หายไป เราต้องการผู้ประกาศทั้งชายและ หญิงผู้รับรู้อถึงข้อจำกัดและการทำทนายของ

ตน ขอให้พวกเขาได้รับการสัมผัส การทำ
ทนาย ละถูกขับเคลื่อนด้วยพระวาจาของพระ
เยซูคริสต์ “ถ้าท่านมีความรักต่อกัน ทุกคน
จะรู้ว่า ท่านเป็นศิษย์ของเรา” (ยน 13:35)

ความรักฉันพี่น้องสำหรับบรรดาพระ
สงฆ์ไม่อาจจำกัดอยู่กับกลุ่มเล็กๆ แต่ต้อง
แสดงออกในความรักของผู้อภิบาล (pas-
toral charity) (เทียบ Pastores Dabo
Vobis, ข้อ 23) ซึ่งสร้างแรงบันดาลใจให้เรา
ดำเนินชีวิตความรักนั้นอย่างเป็นทางการ
เหมือนเป็นพันธกิจของเรา เราอาจกล่าวได้
ว่า เรารักได้ก็ต่อเมื่อเราเรียนรู้ที่จะแสดง
ความรักในวิถีที่นักบุญเปาโลอธิบายไว้ มีแต่
ผู้ที่แสวงหาความรักเท่านั้นที่จะดำรงอยู่ใน
ความปลอดภัย ผู้ที่ดำเนินชีวิตอยู่ในลักษณะ
พฤติกรรมของกาอิน ทำให้เชื่อมั่นว่าพวกเขา
ไม่สามารถรักผู้อื่น เพราะตนเองรู้สึกไม่ได้รับ
ความรักและการยอมรับอย่างชื่นชม ที่สุดคง
จบลงด้วยการดำเนินชีวิตแบบคนเร่ร่อนกระ
สับกระส่าย ไม่เคยรู้สึกเหมือนอยู่บ้าน และ
เพราะเหตุนี้ทำให้สัมผัสกับความชั่วร้ายมาก
ยิ่งขึ้น เขาทำร้ายตนเองและเขาทำร้ายผู้อื่น
นี่คือเหตุผลที่ความรักฉันพี่น้องระหว่างหมู่
คณะสงฆ์ จึงมีบทบาทการปกป้องคุ้มครอง
คือ ช่วยปกป้องคุ้มครองรักษาซึ่งกันและกัน

พ่อจะพูดเพิ่มเติมอีกว่า เมื่อมีความ
เป็นพี่น้องกันในชีวิตหมู่คณะสงฆ์ ความใกล้ชิด
ชิดกันในหมู่คณะสงฆ์จะเจริญเติบโตและเกิด

สายใยแห่งมิตรภาพที่แท้จริง ก็เช่นเดียวกัน
เป็นไปได้ที่จะมีประสบการณ์กับสันติสุขของ
การถือโสดเพื่ออาณาจักรพระเจ้ามากขึ้น
การถือโสดเพื่ออาณาจักรพระเจ้า (มธ 19:
11-12) เป็นพระพรพิเศษที่พระศาสนจักร
ลาตินดำรงรักษาไว้ นี่เป็นพระพรพิเศษ
เพื่อดำเนินชีวิตสู่ความศักดิ์สิทธิ์มอบตน
อย่างสมบูรณ์แก่พระเจ้า จึงเรียกร้องให้มีความ
สัมพันธ์ที่ดี มีความโปร่งใส น่ายกย่อง
มีความดีงามอย่างแท้จริง ซึ่งหยั่งรากลึกอยู่ใน
พระคริสตเจ้า หากปราศจากชีวิตหมู่พี่
น้องสงฆ์และการภาวนา การถือโสดอาจ
กลายเป็นภาวะที่ทนไม่ได้ และกลายเป็น
พยานโต้แย้งต่อความดีงามของชีวิตสงฆ์

บัดนี้พวกเรามาถึงรูปแบบที่สี่ ซึ่งเป็น
แบบสุดท้ายของความใกล้ชิด เป็นความใกล้
ชิดกับประชากรศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า เราจะ
เรียนรู้ได้อย่างไร ถ้าเราได้อ่านธรรมนูญของ
สภาสังคายนาวาติกันที่ 2 “Lumen Gen-
tium” ข้อ 8 และข้อ 12

4. ความใกล้ชิดกับประชาชน

พ่อเคยเน้นย้ำบ่อยครั้งว่าความสัมพันธ์
ของเรากับประชากรศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
เป็นสิ่งสำคัญมาก สำหรับเราแต่ละคน มัน
ไม่ใช่เป็นหน้าที่ แต่เป็นพระพรที่ “การ
รักผู้อื่นคือพลังฝ่ายจิตวิญญาณที่ช่วยให้เรา
ได้พบความเป็นหนึ่งเดียวกันกับพระเจ้า”

(Evangelii Gaudium, ข้อ 272) ด้วยเหตุผลนี้ สถานที่ที่เหมาะสมของบรรดาพระสงฆ์คือการอยู่ท่ามกลางประชาชนในความใกล้ชิดกับพวกเขา ในสมณสาส์นเตือนใจความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร (Evangelii Gaudium) พ่อขอเน้นย้ำว่า “เพื่อที่จะเป็น ผู้ประกาศพระวรสารที่แท้จริง เราจำเป็นต้องพัฒนารสชาติทางจิตวิญญาณที่ใกล้ชิดกับชีวิตของประชาชน จนกระทั่งค้นพบว่า เป็นต้นธารแห่งความชื่นชมยินดีที่เหนือกว่า พันธกิจกลายเป็นความรักต่อพระเยซูเจ้า และต่อประชาชนของพระองค์ในทันที เมื่อเราหยุดอยู่ต่อหน้าพระเยซูผู้ถูกตรึงกางเขน เรามองดูความกล้าหาญแห่งความรักของพระองค์ ซึ่งยกระดับจิตใจให้สูงและคำจูงเรา หากเราไม่ตาบอด เราย่อมเริ่มต้นตระหนักได้ว่าสายพระเนตรของพระเยซูเจ้าที่เผาไหม้ด้วยความรัก ขยายโอบกอดประชากรผู้ศรัทธาทุกคนของพระองค์ เราตระหนักอีกครั้งหนึ่งว่า พระองค์ทรงใช้เราเพื่อพระองค์จะได้ใกล้ชิดกับประชากรผู้ศักดิ์สิทธิ์และชื่อสัตย์ของพระเจ้า พระองค์ทรงนำเรามาจากท่ามกลางประชากร และทรงส่งเราไปยังประชากรของพระองค์ หากปราศจากการเป็นสมาชิกในประชากรนี้ เราจะไม่สามารถเข้าใจอัตลักษณ์ที่กล้าหาญของเรา (ข้อ 268) อัตลักษณ์ของความเป็นสงฆ์ไม่สามารถเข้าใจได้ หากปราศจากการเป็นสมาชิกของประชากรผู้ศักดิ์สิทธิ์ และชื่อสัตย์ของพระเจ้า

พ่อมั่นใจว่า เพื่อการเข้าใจที่จะฟื้นฟูอัตลักษณ์ของสงฆ์ เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้คนในปัจจุบันอย่างใกล้ชิด ดำเนินชีวิตเคียงข้างกับพวกเขา ไม่หลบหนี “บางครั้งเราถูกประณามให้เป็นคริสตชนที่ยังอยู่ห่างไกลจากบาดแผลของพระเยซูคริสต์ อย่างไรก็ตามพระเยซูเจ้าทรงปรารถนาให้เราสัมผัสกับความทุกข์ยากของมนุษย์ ในร่างกายที่ทุกข์ทรมานของผู้อื่น พระองค์หวังว่าเราจะหยุดแสวงหาที่ลี้ภัยส่วนตัวหรือส่วนรวม ซึ่งทำให้เรามองดูความทุกข์ของมนุษย์อยู่ห่างๆ เมื่อเรายอมเข้าสู่ความสัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้อื่น และเรียนรู้ถึงพลังแห่งความรักอ่อนโยน เมื่อเรากระทำดั่งนั้นชีวิตของเราจะกลายเป็นสิ่งมหัศจรรย์เสมอ เป็นประสบการณ์ของการเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มประชากร” (ibid., ข้อ 270) “ประชาชนคนหนึ่ง” มิใช่เป็นการแบ่งประเภทตามตรรกะ แต่เป็นแบ่งประเภทตามตำนานธรรม เพื่อที่จะเข้าใจสิ่งนี้เราต้องเข้าหาประชาชนอย่างที่เราเข้าหาสิ่งที่เป็นตำนานธรรม (mythic category)

ความใกล้ชิดกับประชากรของพระเจ้าเป็นความใกล้ชิดที่ทำให้สมบูรณ์ขึ้นจากความใกล้ชิดของอีกสามรูปแบบ จึงเชิญชวนและเรียกร้องอย่างยิ่งให้เราเลียนแบบ “ลักษณะรูปแบบ” ของพระเยซูคริสต์ คือ **ความใกล้ชิด (closeness) ความเมตตา**

(compassion) และ**ความอ่อนโยน** (tenderness) ซึ่งเราปฏิบัติหน้าที่ไม่ใช่เป็นผู้พิพากษา แต่เป็นชาวสะมาเรียผู้ใจดีที่ยอมรับบาดแผลของประชากรของเรา ความทุกข์ เจ็บปวดของพวกเขา คุณพ่อคุณแม่จำนวนมาก ปฏิเสธความต้องการตนเอง และเสียสละตนเองเพื่อสนับสนุนคำจูนครอบครัวของตน เรายอมรับเช่นกันถึงผลของความรุนแรง ความไม่ซื่อสัตย์ฉ้อโกง และความเพิกเฉย เย็นชา หลังจากได้บดขยี้ความหวังทั้งหมด ลักษณะรูปแบบของความใกล้ชิดแบบหนึ่ง ทำให้เราใส่ยาลงบนบาดแผล และประกาศปีแห่งการโปรดปรานจากพระเจ้า (เทียบ อสย 61:2) เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะระลึกว่า ประชากรของพระเจ้ากำลังหวังที่จะพบ**ผู้เลี้ยงแกะในลักษณะรูปแบบของพระเยซูเจ้า** ไม่ใช่เป็น “พระสงฆ์ที่เป็นเหมือนเจ้าหน้าที่” หรือไม่เป็น “ผู้เชี่ยวชาญของสิ่งศักดิ์สิทธิ์” ขอให้เราระลึกถึงสมัยของนักบุญยอห์น มารีย์เวียนเนย์ ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งในสมัยนั้นท่านเป็นคุณพ่อเจ้าอาวาสหมู่บ้านอาร์ส และสมัยนั้นก็มีพระสงฆ์ที่เรียกว่า “เมอซิเออร์ ลาบเบ - monsieur l'abbe” เป็นพระสงฆ์ที่เป็นเหมือนเจ้าหน้าที่ ปัจจุบันนี้ก็เป็นเช่นเดียวกันประชาชนกำลังขอร้องเรา ให้เป็นผู้เลี้ยงแกะหรือผู้อภิบาลของประชาชน และไม่เป็น “ผู้เชี่ยวชาญของสิ่งศักดิ์สิทธิ์” เป็นผู้เลี้ยงดูแกะหรือผู้อภิบาล

ที่เปี่ยมด้วยความเมตตาและความห่วงใย เป็นคนกล้าหาญ พร้อมทั้งจะอยู่ใกล้ผู้ที่มีความเจ็บปวดและให้ความช่วยเหลือ ผู้มีชีวิตแบบเพ่งพิศภาวนาผู้ใกล้ชิดกับประชาชน จะช่วยให้พวกเขาสามารถประกาศต่อหน้าบาดแผลของโลกของเรา ถึงพลังอำนาจของการเสด็จกลับคืนพระชนม์ชีพของพระคริสต์ที่กำลังทำงานอยู่ในปัจจุบันนี้

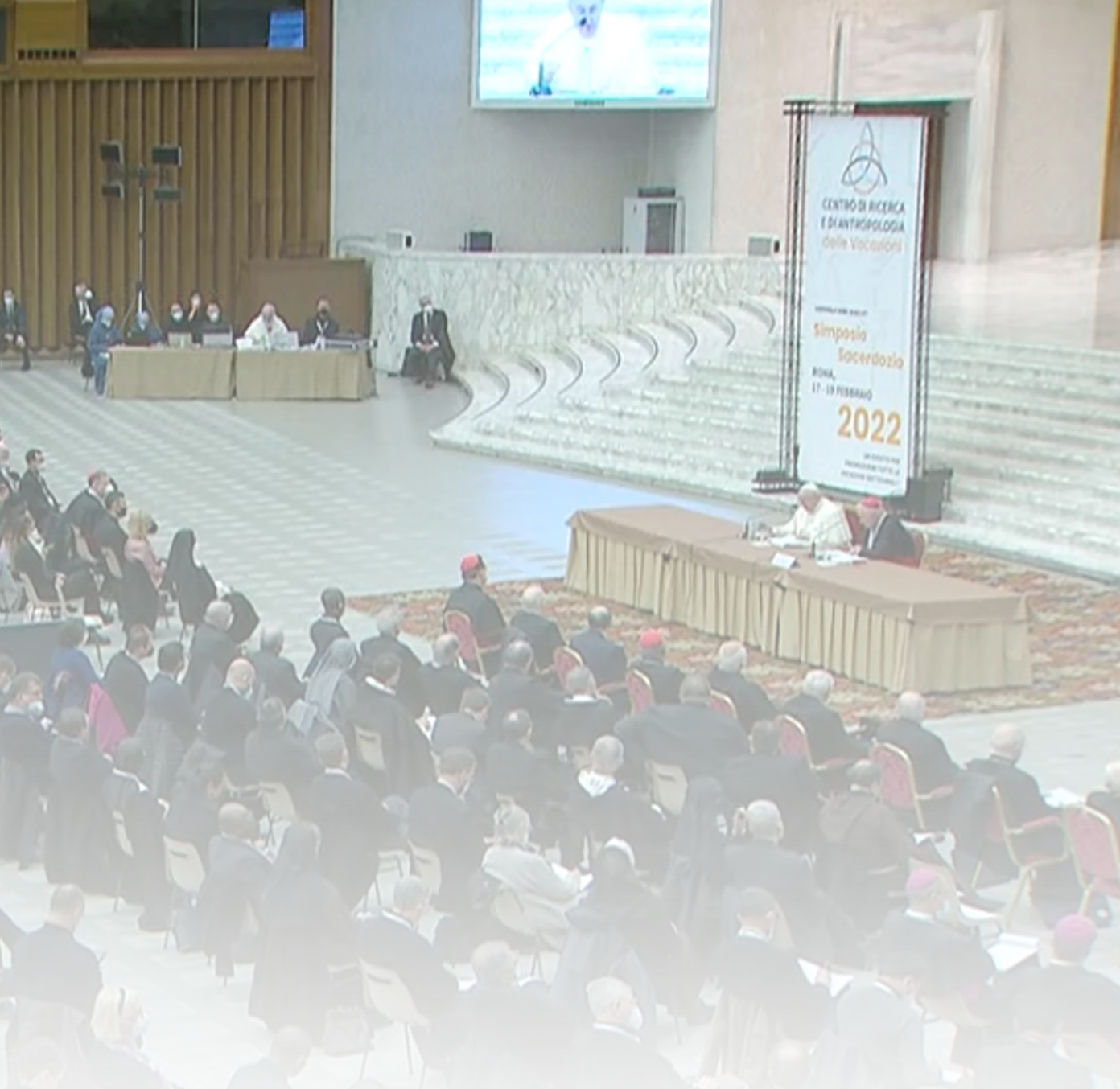
เครื่องหมายที่ชัดเจนอีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับประเด็นนี้คือ สังคมของเราเป็นสังคม “เครือข่าย” ที่ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณเป็น “กำพร้า” กำลังเป็นปรากฏการณ์อยู่ในปัจจุบัน แม้จะมีการติดต่อกันกับทุกคนในทุกเรื่อง แต่เราก็มารู้สึกขาดความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งเป็นมากกว่าการติดต่อกัน ความใกล้ชิดของผู้อภิบาลจะทำให้เป็นไปได้ที่จะรวบรวมชุมชน และส่งเสริมให้เจริญเติบโตในความรู้สึกเป็นเจ้าของ เพราะเราเข้าสังกัดเป็นประชากรที่ศักดิ์สิทธิ์และซื่อสัตย์ของพระเจ้า ซึ่งถูกเรียกให้เป็นเครื่องหมายของปรากฏการณ์ใหม่ของพระอาณาจักรสวรรค์ในประวัติศาสตร์ของโลกปัจจุบัน หากผู้อภิบาลหลงทางหรือถอยตัว แกะก็จะกระจัดกระจาย และตกเป็นเหยื่อของสุนัขป่า

จิตสำนึกของการเป็นเจ้าของหรือการมีสังกัดนี้ในทางกลับกันพิสูจน์ว่า เป็นการถอนพิษจากทัศนคติที่เบี่ยงเบนจากกระแส

เรียกที่เกิดขึ้น เมื่อเราลืมน่าชีวิตสงฆ์นั้นเป็น
ของคนอื่น – เป็นของพระคริสตเจ้าและ
บุคคลที่พระองค์ทรงมอบให้อยู่ภายใต้การ
ดูแลของเรา การลืมนี่เป็นรากเหง้า
ของการเป็น “สงฆ์นิยม”(clericalism) - สิ่ง
พระคาร์ดินัลโอเล็ท (Ouellet) กล่าวถึง -
ผลที่จะตามมา สงฆ์นิยม (clericalism) เป็น
การบิดเบือนชีวิตสงฆ์ และมีเครื่องหมาย

ประการหนึ่งคือ ความเข้มงวดไม่ยืดหยุ่น
(rigidity) สงฆ์นิยมเป็นการบิดเบือนชีวิตสงฆ์
เพราะว่ามันไม่มีพื้นฐานอยู่บนความใกล้ชิด
แต่อยู่บนความห่างเหิน นี่เป็นเรื่องแปลก
ไม่มีความใกล้ชิด แต่มีสิ่งตรงข้ามคือความ
ห่างเหิน เมื่อพ่อก็คิดถึง “สงฆ์นิยม” ของ
ฆราวาส การสร้างกลุ่มอภิสิทธิ์เล็กๆ รอบๆ
พระสงฆ์ ซึ่งมักจะลงเอยด้วยการทรยศต่อ

การทำพันธกิจที่สำคัญของตนคือ **พันธกิจของฆราวาส** (เทียบ Gaudium et Spes, ข้อ 44) ฆราวาสหลายคนปฏิบัติตนแบบสงฆ์นิยม “ฉันเป็นสมาชิกสมาคมนั้น ฉันอยู่ที่นั่น ในชุมชนวัดนั้น...” ฆราวาสปฏิบัติตนแบบสงฆ์นิยม “ที่ถูกคัดเลือกมา” ให้เป็น ให้ทำหน้าที่ เป็นการประจัญที่ยิ่งใหญ่ ขอให้เราระลึกว่า “พันธกิจของพ่อในหัวใจของประชาชน

มิใช่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของชีวิตของพ่อ หรือเป็นเครื่องประดับที่พ่อจะถอดออกได้ และมิใช่เป็น “ส่วนพิเศษ” หรือเป็นช่วงเวลาหนึ่งของชีวิต พันธกิจเป็นสิ่งที่พ่อไม่สามารถดึงออกไปจากชีวิตสงฆ์ของพ่อได้ โดยที่ไม่ทำร้ายตัวพ่อเอง **พ่อเองเป็นพันธกิจในโลกนี้ และเพื่อสิ่งนี้พ่อจึงอยู่ในโลกนี้** เราต้องถือว่าตัวเรานั้นได้รับการประทับตราแล้ว

ตราของพันธกิจแห่งการนำแสงสว่าง การ
อวยพร ทำให้มีชีวิตชีวา ทำให้ฟื้นคืนชีพใหม่
การเยียวยา และการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ”
(Evangelii Gaudium, ข้อ 273)

พ่อต้องการเชื่อมสัมพันธ์ความใกล้ชิด
นี้ กับประชาชนของพระเจ้าด้วยความใกล้
ชิดกับพระเจ้า เนื่องจากการภาวนาของผู้
อภิบาลหล่อเลี้ยง และก่อกำเนิดในหัวใจแห่ง
ประชากรของพระเจ้า เมื่อพระสงฆ์ผู้อภิบาล
ภาวนา เขาจะแบกรับความทุกข์และความ
ชื่นชมยินดีของประชากรของตน ซึ่งเขาจะ
มอบถวายแด่พระเจ้าอย่างเจียบๆ เพื่อจะได้
รับเจิมด้วยพระพรพิเศษของพระจิตเจ้า นี้
คือความหวังของผู้อภิบาลทุกคน ผู้ทำงาน
ด้วยความไว้วางใจและไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย
เพื่อว่าพระเจ้าจะได้อวยพรประชากรของ
ตนเอง

นักบุญอิกญาซีโอสอนว่า “นี่มิใช่อยู่
ที่การมีความรู้มากมาย แต่อยู่ที่เกิดปัญญารู้
แจ้งและความรู้สึกภายในที่ตีตมดำ ซึ่งสร้าง
ความอัมเมมเปรมปรีดีให้แก่ดวงวิญญาณ”
(Spititual Exercoses, Annotations, ข้อ
2, 4) พระสังฆราชและพระสงฆ์จะก้าวเดิน
ไปด้วยกันได้อย่างงดงาม หากจะถามว่า
“พ่อจะปฏิบัติรูปแบบแห่งความใกล้ชิดนี้
อย่างไร? พ่อจะดำเนินชีวิตในสัมมิตที่กายสับ
กันอยู่และหล่อหลอมหัวใจในการเป็นสงฆ์
ของพ่ออย่างไร และการปฏิบัติตามนี้ทำให้

พ่อสามารถจัดการกับความเครียด และ
ความไม่สมดุลที่เราแต่ละคนมีประสบการณ์
ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร?” ทั้งสี่รูปแบบ
ของความใกล้ชิดเหล่านั้นเป็นการฝึกอบรมที่
ดีเพื่อ “บทบาทจริงในภาคสนาม” ซึ่งบรรดา
พระสงฆ์ถูกเรียกร้องให้ไปอยู่ในที่ใดก็ตาม
โดยไม่มีความหวาดกลัว และไม่มี ความเข้ม
งวดไม่ยืดหยุ่น ไม่มีการลดทอนหรือทำให้
พันธกิจไร้ผล

หัวใจของพระสงฆ์รู้เกี่ยวกับความใกล้
ชิด เพราะรูปแบบความใกล้ชิดแรกของเขา
คือ ความใกล้ชิดกับพระเจ้า ขอให้พระคริสต
เจ้าเสด็จมาเยี่ยมพระสงฆ์ของพระองค์ใน
การภาวนาของเขา ในพระสังฆราช ในพี่น้อง
สงฆ์ และในท่ามกลางประชาสัตบุรุษของ
พวกเขา ขอให้พระองค์ทรงเปลี่ยนแปลง
กิจวัตรประจำวัน ของเขาอย่างสิ้นเชิง กิจวัตร
ที่ทำให้ชีวิตสับสนและกังวลไม่สงบ และขอ
ให้วันนี้เป็นเหมือนวันแรกรักของเรา - ขอ
พระคริสตเจ้า นำเราให้ได้ใช้สติปัญญาและ
ความสามารถทุกอย่างของเรา ทำให้มั่นใจว่า
ประชากรของพวกเราจะมีชีวิตและมีชีวิต
อย่างสมบูรณ์ (เทียบ ยน. 10: 10) รูปแบบ
ต่างๆ ของความใกล้ชิดที่พระเจ้าทรงต้อง
การคือ - ความใกล้ชิดกับพระเจ้า ความใกล้
ชิดกับพระสังฆราช ความใกล้ชิดกับพี่น้อง
หมู่คณะสงฆ์ และความใกล้ชิดกับประชากร
ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า - นี่ไม่ใช่เป็นภาระที่

เพิ่มขึ้น แต่เป็นพระพรพิเศษที่พระองค์ทรง
ประทานให้เรา เพื่อให้กระแสเรียกของ
เรามีชีวิตชีวาและบังเกิดผล ถ้าเราถูกประจัญ
ให้ติดอยู่กับสุนทรพจน์ที่ไม่รู้จักจบสิ้น การ
อภิปรายเกี่ยวกับเทววิทยาของชีวิตสงฆ์ หรือ
ทฤษฎีว่าด้วยชีวิตสงฆ์ควรเป็นอย่างไร พระ
คริสตเจ้าทรงเพ่งพิศมายังเราด้วยความอ่อน
โยนและความเมตตา พระองค์จะทรงแสดง
ป้ายชี้หนทาง เพื่อเราจะได้ชื่นชมยินดีและ
จุดไฟความร้อนรนในงานธรรมทูตของเราขึ้น
ใหม่ ความใกล้ชิดคือความเมตตาและความ

อ่อนโยน เป็นความใกล้ชิดกับพระเจ้า กับ
พระสังฆราช กับพี่น้องในหมู่คณะสงฆ์ และ
กับประชากรที่พระองค์มอบให้อยู่ภายใต้
การดูแลของเรา นี่เป็นความใกล้ชิดของ
คุณลักษณะของพระเจ้าเอง ที่ทรงประทับ
อยู่อย่างใกล้ชิดกับเราเสมอด้วยความรักที่
เมตตาและอ่อนโยน

พ่อขอขอบคุณสำหรับความใกล้ชิด
และความอดทนของพวกท่าน ขอขอบคุณมาก
ขอให้ทุกคนทำงานอย่างดีและมีความสุข

[หมวดพิธีกรรม]

ปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025

“การจาริกแสวงบุญแห่งความหวัง”

บาทหลวง เซซุรา ไชยเดช

ตามที่พระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงมอบหมายให้สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารยุคใหม่ (Pontifical Council for Promoting the New Evangelization) เป็นผู้ประสานงานเพื่อเตรียมการฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 (ข่าววาติกันเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม ค.ศ. 2021) และคำขวัญของปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 คือ “การจาริกแสวงบุญแห่งความหวัง” (Pilgrims of Hope)

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022 พระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงเขียนจดหมายถึงพระอัครสังฆราชรีโน ฟิสิเซลลา (Rino Fisicella) สมณมนตรีแห่งสมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารยุคใหม่ เรื่องการเตรียมปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 โดยมีเนื้อหาสรุปได้ ดังนี้

บาทหลวงสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, อาจารย์ประจำสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงให้ข้อสังเกตว่า ปีศักดิ์สิทธิ์ เป็นเหตุการณ์สำคัญยิ่งในด้านฝ่ายจิต พระศาสนจักร และ สังคม ในชีวิตของพระศาสนจักรเสมอ พระองค์ทรงกล่าวถึง ปีศักดิ์สิทธิ์ครั้งแรก (ค.ศ. 1300) โดยพระสันตะปาปาบอนิฟาซ ที่ 8 เริ่มแรกปีศักดิ์สิทธิ์ฉลองทุก 100 ปี จากนั้นก็เป็นทุก 50 ปี ตามที่มีเขียนไว้ในพระคัมภีร์ และฉลองทุก 25 ปี ในที่สุด ประสพการณ์ของการฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ทำให้ “ประชากรศักดิ์สิทธิ์และเชื้อสายของพระเจ้าได้มีประสพการณ์การเฉลิมฉลองนี้ในฐานะเป็นของขวัญพิเศษแห่งพระหรรษทาน ที่มีลักษณะ เฉพาะโดยการให้อภัยบาป เฉพาะอย่างยิ่งการประทานพระคุณ การุณย์ ซึ่งเป็นการแสดงออกอย่างสมบูรณ์ถึงพระเมตตาของพระเจ้า”

ปี “ปีติมหากาฐณ” ค.ศ. 2000 ได้นำพระศาสนจักรเข้าสู่สหัสวรรษที่สามของประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น นักบุญยอห์น ปอลที่ 2 ทรงรอคอยเป็นเวลานานและทรงมองลวงหน้าไปยังเหตุการณ์นี้ ทรงหวังว่าคริสตชนทุกคนจะละทิ้งประวัติศาสตร์แห่งการแตกแยกของพวกเขาไว้เบื้องหลัง โดยสามารถเฉลิมฉลองครบรอบสองพันปีแห่งการบังเกิดของพระเยซูคริสต์เจ้าร่วมกัน พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นว่า “ขณะนี้ 25 ปีแรกของศตวรรษใหม่ใกล้จะสิ้นสุดลง พวกเราได้รับเรียกให้เข้าสู่เทศกาลแห่งการเตรียมตัว ซึ่งสามารถทำให้คริสตชนมีประสบการณ์ปีศักดิ์สิทธิ์ในความอุดมสมบูรณ์ของการอภิบาลทุกประการ” ก้าวสำคัญในการเดินทางนี้ได้เกิดขึ้นแล้วด้วยการเฉลิมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษ คือ ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งทุกประเทศได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดนี้ พระสันตะปาปาฟรังซิสจึงได้ทรงเลือกข้อความ “การจาริกแสวงบุญแห่งความหวัง” เป็นคำขวัญของปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 พระองค์ทรงอธิบายว่า “นี่เป็นสิ่งที่จะทำให้พวกเราฟื้นความสำนึกแห่งภราดรภาพสากลและปฏิเสธรที่จะทำตาบอดต่อความทุกข์เศร้าของความยากจนที่ขัดขวางมิให้ชาย หญิงเยาวชน และเด็ก ดำเนินชีวิตที่คู่ควรกับศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของพวกเขา” พระองค์ทรงเสริมต่อไปว่า “ข้าพเจ้าคิดถึงผู้อพยพจำนวนมากที่ถูกบังคับให้ต้องละทิ้งมาตุภูมิของตน” ขอให้เสียงของคนยากจน จงเป็นที่ได้ยินในช่วงเวลาแห่งการเตรียมตัวสำหรับปีศักดิ์สิทธิ์ที่พระองค์ตั้งใจจะฟื้นฟูให้ทุกคนเข้าถึงผลผลิตแห่งโลก

พระสันตะปาปายังได้ทรงเน้นถึงมิติฝ่ายจิตของปีศักดิ์สิทธิ์ซึ่งเรียกร้องการกลับใจ ควรรวมถึงมิติพื้นฐานแห่งชีวิตของพวกเราในสังคมด้วย โดยตระหนักถึงความจริงว่าพวกเราทุกคนเป็นผู้จาริกแสวงบุญในโลกนี้ ซึ่งพระเจ้าทรงมอบหน้าที่ให้พวกเราเป็นผู้อุปถัมภ์และเก็บรักษา (เทียบ ปฐม 2:15) ขอให้พวกเราจงอย่าได้ทำผิดพลาดในช่วงที่พวกเรากำลังเดินทางในการที่จะเพ่งพิศความงดงามของสิ่งสร้างและเอาใจใส่ดูแลบ้านส่วนรวมของพวกเรา ดังที่ “จำนวนที่เพิ่มขึ้นของพี่น้องชายหญิง รวมทั้งเยาวชนและเด็กจำนวนมาก ได้ตระหนักอย่างแท้จริงว่า การเอาใจใส่ดูแลสิ่งสร้างเป็นการแสดงออกถึงแก่นแท้ของความเชื่อในพระเจ้า และความนบนอบเชื่อฟังต่อพระประสงค์ของพระองค์”

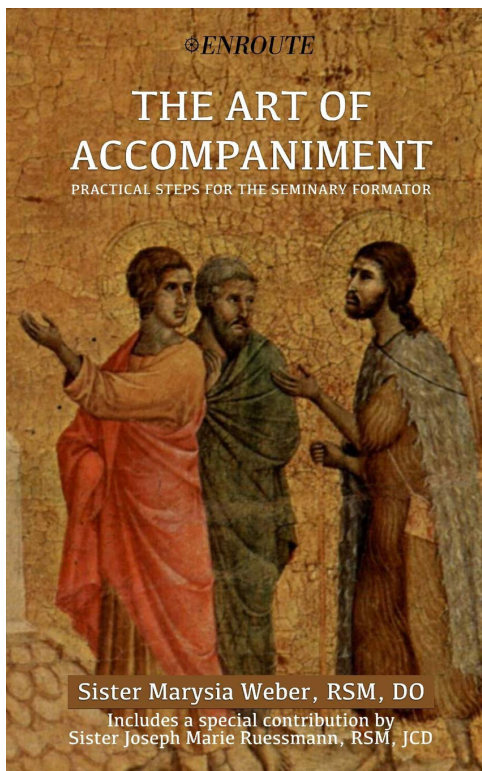
พระสันตะปาปาทรงขอให้สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารยุคใหม่ ค้นหาวิธีการที่เหมาะสมในการวางแผนสำหรับปีศักดิ์สิทธิ์ และทำการเฉลิมฉลองด้วยความเชื่อที่ลึกซึ้ง ความหวังอันมีชีวิตชีวา และความรักอย่างเป็นรูปธรรม การจาริกแสวงบุญของพวกเราสู่ปีศักดิ์สิทธิ์จะเป็นการแสดงออกและเป็นการยืนยันถึงการเดินทางร่วมกันที่พระศาสนจักรถูกเรียกให้ปฏิบัติ เพื่อที่จะได้เป็นเครื่องหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันในความหลากหลายที่ประสานกลมกลืนกัน

ที่สุด พระสันตะปาปาทรงหวังว่า ในเวลาแห่งการเตรียมตัวนี้ พระองค์ทรงปรารถนาที่จะอุทิศปี ค.ศ. 2024 ซึ่งเป็นปีก่อนที่จะถึงปีศักดิ์สิทธิ์ให้กับ “ชิมโฟนี” แห่งการสวดภาวนาเป็นคำภาวนาที่จะรื้อฟื้นความปรารถนาของเราให้อยู่กับการประทับของพระเจ้าที่จะฟังพระองค์ และที่จะนมัสการพระองค์

ศิลปะแห่งการเป็นเพื่อนร่วมทาง: ขั้นตอนภาคปฏิบัติของผู้ให้การอบรม

The Art of Accompaniment: Practical Steps for Seminary Formators

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

ชื่อหนังสือ :

ศิลปะแห่งการเป็นเพื่อนร่วมทาง:
ขั้นตอนภาคปฏิบัติของผู้ให้การอบรม

The Art Of Accompaniment:
Practical Steps For Seminary Formators

ผู้เขียน :

ซิสเตอร์แมรี่เซีย เวเบอร์

Sr.Marysia Weber, RSM,DO

ผู้จัดพิมพ์ :

EnRoute Books and Media, LLC St.Louis.

พิมพ์ครั้งแรก :

2018/2561

จำนวนหน้า :

169 หน้า

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้กล่าวว่า “พระศาสนจักรต้องแนะนำสมาชิกของตน อันได้แก่ พระสงฆ์ นักบวช และฆราวาสให้รู้จัก **“ศิลปะแห่งการเป็นเพื่อนร่วมทาง”** เพื่อให้ทุกคนเรียนรู้เสมอที่จะถอดรองเท้าของตน เพื่ออยู่เบื้องหน้าแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ของผู้อื่น (เทียบ อพย 3:5) บนหนทางของเรา เราต้องเคารพหวัหะความสัมพันธ์ที่ช่วยให้รอด ด้วยสายตาที่เคารพและเปี่ยมด้วยความเห็นอกเห็นใจ และในเวลาเดียวกันก็เป็น การรักษา การปลดปล่อยให้เป็นอิสระ และการส่งเสริมให้บรรลุวุฒิภาวะในชีวิตคริสตชน” (พระสมณสาส์นเตือนใจ ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร EG.ข้อ 169) **“การเป็นเพื่อนร่วมเดินทางฝ่ายจิตต้องนำไปสู่พระเจ้าเสมอ** เราสามารถบรรลุถึงอิสราเอลที่แท้จริงได้ในพระองค์ การเพื่อนร่วมเดินทางจะไม่บังเกิดผล หากเป็นเพียงการเยียวยารักษาที่ส่งเสริมการปิดตนเองอยู่ภายใน และหยุดการเดินทางจาริกพร้อมกับพระคริสตเจ้าไปสู่พระบิดา” (EG ข้อ 170) **“ยิ่งกว่ายุคใดเราต้องการบุรุษและสตรีที่มีประสบการณ์การเป็นเพื่อนร่วมทาง** รู้จักวิถีจัดการที่แสดงออกถึงความสุขุมรอบคอบ ความสามารถที่จะฟัง ศิลปะแห่งการรอคอย การอ่อนน้อมต่อพระจิตเจ้า เพื่อปกป้องบรรดาแกะที่ได้รับมอบหมายให้ดูแล เพื่อให้พ้นจาก

พวกสุนัขป่าที่พยายามทำให้ฝูงแกะกระจัดกระจายไป เราจำเป็นต้องฝึกปฏิบัติ**ศิลปะแห่งการรับฟัง** ซึ่งมากกว่าการได้ยิน การฟังในการสื่อสารกับผู้อื่น คือความสามารถเปิดใจกว้างที่ก่อให้เกิดความใกล้ชิด ซึ่งหากปราศสิ่งนี้ ก็ไม่มีการพบปะฝ่ายจิตที่แท้จริง การฟังช่วยให้เราพบท่าทีที่เหมาะสมที่ช่วยให้เราหลุดพ้นจากสภาพการเป็นผู้ชมที่อยู่นิ่งๆ อาศัยการรับฟังด้วยความเคารพ และการร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเขาเท่านั้น เราจะพบหนทางการเติบโตที่แท้จริง และกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาในอุดมคติแบบคริสตชน การตอบสนองความรักของพระเจ้า และความกระหายที่จะพัฒนาสิ่งดีๆ ที่พระเจ้าทรงหว่านในชีวิตของเรา จำเป็นต้องมีวิธีการสอนที่ค่อยๆ แนะนำบุคคลทีละก้าวให้ไปสู่ความเข้าใจธรรมล้ำลึกอย่างสมบูรณ์ ในการบรรลุถึงจุดความมีวุฒิภาวะคือ สามารถตัดสินใจอย่างอิสระและรับผิดชอบอย่างแท้จริง จำเป็นต้องใช้เวลาและมีความพากเพียรอย่างมาก” (EG.ข้อ 171) **“ผู้ที่เป็เพื่อนร่วมทางย่อมรู้จักยอมรับสถานการณ์ของบุคคลต่อหน้าพระเจ้าและชีวิตพระพรทานเป็นธรรมล้ำลึกที่ไม่อาจรู้ได้อย่างเต็มที่** จากภายนอก พระวรสารบอกให้เราตั้งเตือนและช่วยให้เติบโตบนพื้นฐานของการยอมรับการกระทำชั่วร้ายของพวกเขา (มธ 18:15) โดยไม่ตัดสินกล่าวโทษเขา (มธ 7:1; ลก

6:37) เพื่อนร่วมทางที่ดียอมไม่แพ้ต่อความผิดหวังหรือความกลัว เชิญชวนให้ผู้อื่นให้รับการรักษา รู้จักลุกขึ้น โอบรับไม้กางเขน รู้จักละวางทุกอย่างและออกไปประกาศพระวรสารครั้งใหม่” (EG.ข้อ 172) “การเป็นเพื่อนร่วมทางฝ่ายจิตที่แท้ เริ่มต้นและเติบโตก้าวหน้าเสมอในบริบทของการรับใช้พันธกิจการประกาศข่าวดี เหมือนนักบุญเปาโลกับทิโมธีและทิทัส (ทต 1:5; 1 ทธ 1:3-5) นักบุญเปาโลได้ให้กฎเกณฑ์สำหรับชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานอภิบาลแก่พวกเขา เป็นลักษณะศิษย์ธรรมทูตเป็นเพื่อนร่วมทางกับศิษย์ธรรมทูต” (EG.ข้อ 173)

ในหนังสือ “พระพรแห่งกระแสเรียกพระสงฆ์” (The Gift of Priestly Vocation) เป็นเอกสาร “ระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์” (Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis) ฉบับใหม่ ค.ศ. 2016 ได้กล่าวถึง เครื่องมือในการอบรมสามเณร คือ 1.การเดินเคียงข้างเป็นรายบุคคล (Personal Accompaniment) (ข้อ 44-49) และการเดินเคียงข้างเป็นหมู่คณะ (Community Accompaniment) (ข้อ 50-52)

หนังสือ “ศิลปะแห่งการเป็นเพื่อนร่วมทางขั้นตอนภาคปฏิบัติของผู้ให้การอบรม” (The Art Of Accompaniment Practical Steps For Seminary Formators)

ได้ช่วยอธิบายเพิ่มเติมและให้ “แนวทางการอบรมจากการเดินเคียงข้างสามเณรอย่างเหมาะสม” (Ratio 49) เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้เป็นวิชาหน่วยหนึ่งของแผนการอบรมประกาศนียบัตรของผู้ให้การอบรม เนื้อหามี 4 บท ดังนี้

คำนำ ผู้ให้การอบรมสามเณร จำเป็นต้องเดินเคียงข้างสามเณร ในระยะต่างๆ สอดคล้องกับ บทบาทและความสามารถของแต่ละคน **จุดประสงค์คือ** เพื่อวินิจฉัยกระแสเรียกและอบรมเขาให้กลายเป็นศิษย์ธรรมทูต (Ratio.44) ในบ้านเณรผู้แนะนำชีวิตจิตหรือจิตตภาบาลและพระสงฆ์ผู้โปรดศีลอภัยบาปจะมีบทบาทเดินเคียงข้างสามเณรในขอบเขตภายใน (internal forum) (Ratio.136) ส่วนผู้ให้การอบรมมีบทบาทเดินเคียงข้างสามเณรในขอบเขตภายนอก (external forum) ผู้ให้การอบรมจึงจำเป็นต้องมีทักษะจัดตามลำดับความสำคัญจำนวนมาก ที่ช่วยให้รู้จักการฟัง การเข้าใจ การให้กำลังใจ การท้าทาย การประเมินอย่างเพียงพอโดยวิธีการโปร่งใสและซื่อสัตย์

บทที่ 1 การอบรมผู้ให้การอบรม เรื่องศิลปะของการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน (Forming Seminary Formators in the Art of Accompaniment)

ผู้ให้การอบรมได้รับเรียกให้ดูแลชีวิต
ของสามเณรอย่างความรอบคอบ จึงควรมี
 ความสามารถและศักยภาพในด้านความเป็น
 มนุษย์ ชีวิตจิต การอภิบาล และความเชี่ยวชาญ
 ชาญ เพื่อจะเดินเคียงข้างสามเณรอย่าง
 เหมาะสม สมดุล เคารพเสรีภาพและมโน
 ธรรมของเขา ช่วยให้เขาเติบโตในความเป็น
 มนุษย์และชีวิตจิต ผู้ให้การอบรมจำเป็นต้อง
 ได้รับการเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะ และ
 ต้องอุทิศตนด้วยความใจกว้างให้กับงานที่
 สำคัญนี้ พร้อมจะอุทิศเวลาทั้งหมด ด้วยการ
 มอบตนเองอย่างเต็มที่ให้แก่พระศาสนจักร
 (Ratio.49)

หนทางของการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียง
ข้างไปด้วยกัน (The Road to Accom-
paniment) 5 ประการ มีดังนี้

1. มีข้อมูลภูมิหลังเพื่อเป็นพื้นฐาน
การทำงานการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียง
ข้างไปด้วยกัน กระบวนการวินิจฉัยกระแส
 เรียกพระสงฆ์ที่แท้จริงต้องการให้ผู้ให้การ
 อบรมเข้าใจสามเณรอย่างลึกซึ้ง ผู้ให้การ
 อบรมต้องรู้จัก ค้นเคย สิ่งที่เขาพูดถึงตนเอง
 การดำเนินชีวิตของเขา สิ่งที่คนอื่นพูดเกี่ยว
 กับเขา รวมทั้ง อัตชีวประวัติ การเขียน
 แนะนำความตั้งใจของตน จดหมายรับรอง
 ควรเรียนรู้ก่อนพบปะและในการพบปะครั้ง
 แรก ขอเสนอให้มีรูปแบบที่อนุญาตยินยอม

(a consent form) บันทึกผลการประเมิน
 ด้านจิตวิทยาและจิตเวชเพื่อใช้ในช่วยให้
 เติบโตและพัฒนาและการวินิจฉัยกระแส
 เรียก “สามเณรต้องพบพูดคุยกับผู้ให้การ
 อบรมเป็นประจำและบ่อยครั้ง จะทำให้
 สามเณรสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้
 เหมือนกับพระคริสตเจ้าที่ละน้อย ให้เขา
 อ่อนน้อมต่อการทำงานของพระจิตเจ้า การ
 เดินเคียงข้างต้องรวมทุกมิติของมนุษย์ ต้อง
 ฟังสามเณรให้ฟัง ให้เสวนา ให้รู้ความหมาย
 แท้จริงของความนบนอบ ให้มีอิสรภาพ
 ภายใน ตระหนักถึงสภาพ ความสามารถ
 พิเศษ และความอ่อนแอของเขา เพื่อให้เขา
 น้อมรับการทำงานของพระพรหมทาน
 (Ratio. 46) การรับรู้ความอ่อนแอของตน
 เช่น ความสัมพันธ์กับผู้อื่น การมีขอบเขต
 หรืออุปสรรคในความสัมพันธ์ การตัดสินใจที่
 บกพร่อง ความขัดแย้งกับผู้ที่มีอำนาจ การ
 เสพติดอินเทอร์เน็ต เกมส์ สื่อลามก การ
 พนัน สุราและสิ่งเสพติดต่างๆ ฯลฯ เป็นต้น
 และผู้ให้การอบรมต้องมีการบันทึกเก็บรักษา
 ไว้ทุกครั้งเพื่อช่วยเหลือสามเณรให้เกิดการ
 เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

2. การชี้แจงความคาดหวังของการ
เป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน
 มีการกำหนดเวลาประจำในการพบปะ
 ความถี่ที่จะพบปะ สถานที่ วัตถุประสงค์ วิธี
 การนัดหมาย เพื่อการวินิจฉัยกระแสเรียก

หล่อหลอมหัวใจพระสงฆ์ และสร้างศิษย์
ธรรมทูตของพระคริสต์ เป็นงานของพระจิต
เจ้าและการมุ่งมั่นอุทิศตนของเราด้วยใจ
อิสระ “องค์ประกอบที่จำเป็นประการหนึ่ง
ในการเดินเคียงข้างคือ**ความไวใจซึ่งกันและ**
กัน มีโครงสร้างวิธีการที่เป็นรูปธรรมที่จะ
สนับสนุนและปกป้องความไวใจนี้ ควร
แสวงหาและส่งเสริมสถานะเหล่านี้คือ ความ
เป็นพี่น้อง ความเห็นใจ ความเข้าใจกัน การ
รับฟังและแบ่งปัน และการเป็นประจักษ์
พยานชีวิตที่สอดคล้องกัน” (Ratio. 47)
ทั้งในยามสุขหรือยามทุกข์ ผู้ให้การอบรม
เชิญชวนให้ฟังเสียงของพระเจ้าอย่างตั้งใจ
ร่วมกันถึงสิ่งที่พระเจ้าทรงต้องการจะบอก
เรา พระจิตเจ้าเป็นผู้ให้การอบรมองค์แรก
เสมอ มีความคาดหวังให้สามเณรมีส่วนร่วม
ในกระบวนการอบรม ให้สามเณรได้พูด
ความในใจ ผู้ให้การอบรมก็ต้องบอกด้วย
ความหวังดีถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เช่น การมา
ภาวนาเวลาเช้าช้าบ่อยๆ เป็นต้น

3. การค้นหาแผนการของพระเจ้า
ผ่านทางบททบทวนชีวิตในการเป็นเพื่อน
ร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน การรู้จัก
ตนเองมีความสำคัญ “เพื่อให้การอบรมนี้
บังเกิดผล สามเณรทุกคนจำเป็นต้องรับรู้
ประวัติชีวิตของตนเอง และพร้อมจะบอก
เล่าให้ผู้ให้การอบรมของตนทราบ ซึ่งรวมถึง
ประสบการณ์ในวัยเด็กและวัยรุ่นของเขา

อิทธิพลของครอบครัวและญาติๆ ที่มีต่อตัว
เขา ความสามารถของเขาในการสร้างความ
สัมพันธ์ที่มีวุฒิภาวะและความสมดุลกับผู้อื่น
หรือการขาดความสามารถนี้ และความ
สามารถในการรับมือกับช่วงเวลาเดียวอย่าง
สร้างสรรค์ ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้เลือกวิธี
การอบรมอย่างเหมาะสมที่สุด ทั้งสำหรับ
การประเมินผลการเดินทางที่ผ่านมา และ
เพื่อให้เขาเข้าใจมากขึ้นในเวลาที่เขาท้อถอย
หรือประสบปัญหา” (Ratio. 94) การทบท
ทวนชีวิตช่วยให้เรามิมองใหม่ในการมอง
ชีวิตด้วยสายตาแห่งความเชื่อในประวัติ
ศาสตร์แห่งความรอดในการเป็นเพื่อนร่วม
ทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน ควรมีการแนะนำ
ให้รู้จักการเขียนบันทึกฝ่ายจิต (spiritual
journal) ด้วย

4. การส่งเสริมการเจริญเติบโตและ
การพัฒนาทางอารมณ์ในการเป็นเพื่อน
ร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน การเป็น
เพื่อนร่วมทางด้านกระแสเรียกเป็นวิธีช่วยให้
สามเณรเติบโตในความรู้จักตนเองตามลำดับ
การพบปะกับผู้ให้การอบรมช่วยให้สามเณร
เข้าใจตนเองและเติบโตอย่างอิสระ โดยเฉพาะ
การเปิดตนเองให้กับผู้อื่น “สามเณร
ทุกคนจำเป็นต้องรับรู้ประวัติชีวิตของตนเอง
และพร้อมจะบอกเล่าให้ผู้ให้การอบรมของ
ตนทราบ ซึ่งรวมถึงประสบการณ์ในวัยเด็ก
และวัยรุ่นของเขา อิทธิพลของครอบครัว

และญาติๆ ที่มีต่อตัวเขา” (Ratio. 94) ตัวอย่าง สามเณรที่มีปัญหาความสัมพันธ์กับบิดามักจะมีปัญหากับบุคคลที่มีอำนาจ ผู้ให้การอบรมหรืออธิการ ถ้าผู้ให้การอบรมช่วยนำเขาให้เข้าใจและเปิดตนสู่การเปลี่ยนแปลงในประวัติชีวิตส่วนตัวของตน ผู้ให้การอบรมสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นและช่วยสามเณรให้เติบโต โดยการป้อนข้อมูลกลับ (feedback) เกี่ยวกับท่าทาง ความสามารถ ลักษณะในการสร้างความสัมพันธ์ วุฒิภาวะ บทบาทการเป็นผู้นำในสังคม คุณธรรมของ “บุรุษแห่งความสนิทสัมพันธ์” สอนหนทางการพัฒนาบุคลิกภาพ ให้กำลังใจ สนับสนุน ทำท่าย อยู่ในกระบวนการอบรม ช่วยให้พวกเขาเข้าใจตนเองและเกิดการเปลี่ยนแปลงตน ช่วยให้สามเณรมีวินัยในตนเอง เพราะเป็นความคาดหวังพื้นฐานสำหรับผู้มีกระเสเรียกพระสงฆ์ การเติบโตด้านอารมณ์ตามแบบพระคริสต์ จะเป็นไปได้ด้วยการฟัง พิศภาวนาต่อดวงพระทัยของพระคริสต์ การฟังพิศภาวนาหรือจิตภาวนาจึงมีความสำคัญมากในการเปิดโอกาสให้พระเจ้าได้ช่วยเปลี่ยนแปลงชีวิตของเรา

5. การวินิจฉัยว่าสามเณรยอมรับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของพระคริสต์เจ้า ซึ่งเรียกร้องจากสงฆ์ศาสนบริการหรือไม่ “การอบรมที่ดีต้องเห็นความสำคัญของชีวิตหมู่คณะ ช่วยสมาชิกแต่ละคนชำระเจตนารมณ์ให้บริสุทธิ์ ปรับเปลี่ยนตนเองให้

เหมือนพระคริสต์เจ้า การอบรมต้องดำเนินทุกวันผ่านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิด การปรึกษาหารือ ซึ่งจะช่วยพัฒนากระเสเรียกให้เติบโตอย่างเป็นรูปธรรม (50) ประสบการณ์ชีวิตหมู่คณะจะมีประโยชน์ต่อความสัมพันธ์ในอนาคตกับพระสังฆราช กับพี่น้องสงฆ์ และกับฆราวาส ผู้มีความเชื่อ เขาจะเป็นบิดาฝ่ายจิตอย่างแท้จริงในหมู่คณะที่ได้รับมอบให้ดูแล คริสตชนเป็นประชากรที่พระคริสต์เจ้าทรงรวบรวมไว้ให้มีประสบการณ์ของชีวิตหมู่คณะที่เข้มแข็ง เหมือนกลุ่มคริสตชนยุคแรกเริ่ม (กจ 2:42) อาศัยศีลวาขพระสงฆ์กลายเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวซึ่งมีพระสังฆราชเป็นบิดา (51) พระศาสนจักรเป็น “บ้านและโรงเรียนสอนความสนิทสัมพันธ์” แห่งพระตรีเอกภาพ พระสงฆ์ได้รับเรียกให้เป็น “บุรุษแห่งความสนิทสัมพันธ์” ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การอบรมกับสามเณร และระหว่างสามเณรด้วยกัน ต้องมีจิตสำนึกของความ เป็นบิดาและพี่น้อง ซึ่งจะส่งเสริมการเติบโตฝ่ายจิต และพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะเอาชนะปัจเจกนิยม ความสัมพันธ์ฉันพี่น้องนี้ “ไม่สามารถปล่อยให้เป็นไปตามยถากรรมหรือตามสถานการณ์” แต่ต้องเลือกด้วยจิตสำนึกและการทำท่ายอย่างต่อเนื่อง สามเณรลัยควรเป็นครอบครัวแท้จริงที่มีบรรยากาศสนับสนุนมิตรภาพและภราดร

ภาพ ประสบการณ์นี้จะช่วยให้สามเณร เข้าใจปัญหาของครอบครัวที่เขาจะได้รับ มอบให้อภิบาลดูแลในอนาคต สามเณรอาจ ควรเปิดใจต้อนรับกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่ม ครอบครัว กลุ่มผู้ถวายตัว บรรดาเยาวชน นักเรียน และคนยากจน เป็นต้น” (52) ถ้า ผู้ให้การอบรมพบว่าสามเณรมีบาดแผลด้าน จิตวิทยาจำเป็นการบำบัดรักษาโดยเฉพาะใน เรื่องที่สำคัญ และผู้ให้การอบรมไม่สามารถ ช่วยได้เพราะอยู่นอกความสามารถของตน ผู้ให้การอบรมควรส่งต่อให้ผู้ที่จะสามารถ ช่วยเขาได้ ในกรณียังไม่สามารถช่วยได้ทันที ควรรีบช่วยตั้งแต่ปีแรกๆ ถ้าอยู่หลายปี แล้วไม่สามารถช่วยได้ควรแนะนำให้เปลี่ยน หนทางกระแสเรียกออกจากบ้านเณรเพื่อ ตนเองและพระศาสนจักร **เครื่องหมายที่ แสดงว่าสามเณรก้าวหน้าในการเป็นเหมือน พระคริสตเจ้าคือ** เขาได้รับแรงจูงใจจาก พระคริสตเจ้าและความรักต่อพระศาสนจักร มีเครื่องหมายว่าเขาเต็มใจอุทิศตนเพื่อคนอื่น หรือไม่ เขาปฏิบัติต่อคนอื่นด้วยความเคารพ และมีศักดิ์ศรีหรือไม่ เขาแสดงความรัก เมตตาต่อคนจน ผู้สูงอายุ ผู้มีความยาก ลำบากอย่างไร เขารู้จักอดทนในความยาก ลำบากหรือไม่ เขารู้จักให้อภัยหรือไม่ เขารู้จักอภิบาลคนที่มีความทุกข์หรือมีความ ยินดีอย่างไร เขาถ่อมตนในการทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ เขามีชีวิตสมณะหรือไม่

เขายอมรับความทุกข์ยากเป็นการร่วมงาน ไถ่กู้ของพระคริสตเจ้าหรือไม่ ความรักต่อ พระคริสตเจ้าและพระศาสนจักรเป็นแรง บันดาลใจให้รักทุกคนหรือไม่ มีการวินิจฉัย ว่าสามเณรยอมรับและได้รับประโยชน์จาก การอบรมหรือไม่

สรุปการอบรมผู้ให้การอบรมเรื่อง ศิลปะของการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียง ข้างไปด้วยกัน จากพระวรสารนักบุญยอห์น 4:5-42 พระเยซูเจ้าพบกับชาวสะมาเรียที่ บ่อน้ำของยาโคบ พระเยซูเจ้าทรงเป็นเพื่อน ร่วมเดินทางเดินเคียงข้างกับหญิงชาวสะมา เรียทรงสนทนาด้วยความจริงใจ มีความหวัง ดี มีความเคารพต่อศักดิ์ศรีของเธอ แต่ทรง ตรีศความจริงในชีวิตของเธอด้วยความรัก ไม่ได้ตำหนิเธอ หญิงชาวสะมาเรียยอมรับ เป็นความจริงของชีวิต เพราะเธอสัมผัสส ความรัก ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ การยอมรับความอ่อนแอของมนุษย์ของพระ เยซูเจ้า เธอสามารถพูดความจริงเกี่ยวกับ ตนเองได้อย่างเป็นอิสระ เธอรู้จักตัวตนแท้ ของเธอผ่านประสบการณ์ความรักความ เมตตาของพระเยซูเจ้า เธอได้รับความเป็น อิสระ และมีความยินดี เธอได้กลายเป็นผู้ ประกาศข่าวดีเรื่องพระเยซูเจ้าเป็นพระ คริสตให้กับประชาชนชาวสะมาเรียในเมือง นั้น พระเยซูเจ้าทรงเป็นแบบอย่างสำหรับ เราทุกคนโดยเฉพาะสำหรับผู้ให้การอบรม

บทที่ 2 ข้อบ่งชี้ของวุฒิภาวะของมนุษย์ในการอบรมในบ้านเณรเพื่อจะกลายเป็นของขวัญสำหรับผู้อื่น (Markers of Human Maturation in Seminary Formation: Becoming a Gift for Others)

สามเณรไม่ได้มีคุณธรรมและความสามารถอย่างอัตโนมัติที่จะทำให้เห็นว่ามีวุฒิภาวะ วุฒิภาวะเกิดขึ้นทีละเล็กทีละน้อยผ่านการบูรณาการการอบรมด้านความเป็นมนุษย์ ด้านชีวิตจิต ด้านสติปัญญา และด้านอภิบาล ด้วยความร่วมมือกับพระพรหมคุณาภรณ์ และ การตอบสนองด้วยใจอิสระของมนุษย์ การประเมินวุฒิภาวะของสามเณรต้องใช้คำถามที่เหมาะสม การสังเกตที่รอบคอบ ภาพองค์ประกอบรวมมีความจำเป็นสำหรับการวินิจฉัยวุฒิภาวะของสามเณร การเติบโตและพัฒนาไม่ได้เป็นไปมีขอบเขตเป็นเส้นตรง บางครั้งก็มีการแยกส่วนกัน มีการทับซ้อนกัน

ข้อบ่งชี้ของวุฒิภาวะมนุษย์สะท้อน ลักษณะการพัฒนาในขั้นต่างๆ ข้อบ่งชี้เหล่านี้ นำมาจากการจัดลักษณะของมนุษย์ตามทัศนะของนักบุญสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 (The Acting Person)

ข้อบ่งชี้ 6 ประการ

1. การรู้จักตนเอง (Self-Knowledge)

ข้อบ่งชี้ของวุฒิภาวะแรกคือ การรู้จัก

ตนเอง ซึ่งนำมาถึงความสามารถที่จะเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และรู้ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอย่างไร ความรู้นี้เป็นความสามารถพื้นฐานที่จะให้หรือรับความรู้จากผู้อื่นโดยไม่มีการพึ่งพาหรือป้องกันตนมากเกินไป ให้เราไว้วางใจผู้อื่น ความรู้สึกพึ่งพายอมเข้าใจความคิด ความรู้สึก และรู้ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอย่างไร เป็นคนพึ่งตนเองได้ และพึ่งพาวางใจผู้อื่นได้ด้วย **ผู้ที่ไม่เข้าใจตนเองหรือเข้าใจตนเองน้อย** มักมีอารมณ์สับสนหรือกังวล รู้สึกแปลกแยกจากคนอื่น บางครั้งประจบประแจง ทำตนให้ที่ขึ้นชอบมากเกินไป ชอบโทษคนอื่นโดยไม่มองตน ด้อยค่าความรู้สึก เน้นตัวกูของกู ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง ไม่ยอมรับความผิดของตน ให้คนอื่นตัดสินใจแทนตนเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ

2. การนำตนเอง (Self-Direction)

ข้อบ่งชี้ที่สองนี้เป็นพื้นฐานสำหรับการค่อยๆ พัฒนาให้เป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่เปลี่ยนไปสู่การสงสัยในตนเองหรือความสับสน รู้จักร่วมมือโดยไม่ยอมจำนนเกินไปหรือการดิ้อร์ันเอาแต่ใจตน การนำตนเองช่วยป้องกันสามเณรไม่ให้ผิดหวังเมื่อมีขัดแย้งทางอารมณ์ เขาไม่เน้นหนทางของตนเพื่อสู่ความสำเร็จ รู้จักพึ่งพาอาศัยผู้อื่น แม้ผู้อยู่ในอำนาจหน้าที่ ทำงานเก่งดึงดูดความร่วมมือจากคนอื่น มั่นใจตนเองแต่ไม่

ทำให้คนกลัว แตกต่างจากคนอื่นโดยไม่ได้
แย้งกับผู้ที่ไม่เห็น เห็นอกเห็นใจและก็ไม่
เสแสร้ง ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยความ
ถ่อมตน คิตรีเริ่มอย่างเหมาะสม รับผิดชอบ
การณืที่ยากลำบากและและทำหน้าที่ภายใน
สถานการณ์นั้น **สามเณรที่ไม่มีการนำ
ตนเองหรือมีน้อย** มักจะหุนหันพลันแล่น
และเข้มงวด ตัดสินใจในชีวิตประจำวันยาก
เพราะมีความสงสัยในตนเอง มักสับสนมี
ท่าทีระวังระไวต่อการจะถูกผู้อื่นทำร้าย มัก
จะยอมรับมากกว่าขาดความเป็นตัวของตัวเอง
ขาดความคิดริเริ่ม ภายในตัวเต็มด้วยการ
กบฏ มีการตัดสินใจที่อันตราย เขาชอบให้คน
อื่นตัดสินแทน ยอมตามผู้อื่นมากเกินไป เข้ม
งวดขาดการยืดหยุ่น ขาดความสามารถใน
การร่วมมือกับคนอื่น

3. การควบคุมตนเอง (Self-Control)

ช่วยสร้างแรงจูงใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็น มีการกำหนดเป้าหมายที่
ชัดเจนเพื่อดูแลควบคุมพฤติกรรมให้นำสู่
เป้าหมาย ความสามารถนี้เป็นรากฐานแห่ง
ความสำเร็จ การควบคุมตนเองได้ทำให้เกิด
ความภาคภูมิใจในความสามารถของตน
สามเณรที่มีการควบคุมตนเองสามารถสละ
ความพึงพอใจเพื่อความดีในอนาคต สามารถ
ที่จะคาดหวังอย่างที่เป็นจริงได้ และวางแผน
อนาคตที่อาจมีความยากลำบาก ภาคภูมิใจ
ในความสามารถของตนที่มาจากการทำงาน

ของเขา ควบคุมตนเองอย่างเหมาะสม ชอบ
ทำงานกับคนอื่นเป็นคนหนึ่ง “ในกลุ่ม” เปิด
รับความคิดของคนอื่น แสวงหาความประสาน
กลมกลืน แต่เห็นคุณค่าของความหลากหลาย
หลายด้วย **สามเณรที่ไม่มีการควบคุม
ตนเองหรือมีน้อย** เขาจะไม่รู้สึกถึงความ
สามารถหรือคุณค่าของความพยายาม
ของเขา ชอบวิพากษ์วิจารณ์ตนเองและผู้อื่น
ขาดความชื่นชมยินดีในการอุทิศตนอย่าง
แท้จริง เขาต้องการพิสูจน์ความพอเพียงของ
เขา นี่อาจจะนำไปสู่สถานะ “หมดแรงเหนื่อย
หน่าย” การทำงานมากขึ้นไม่ได้ช่วยทดแทน
การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เขาต้องการ
การตอกย้ำยืนยัน (affirmation) ปล่อยๆ

4. การมีวินัยในตนเอง (Self-Discipline)

เป็นคนมีแรงจูงใจสูงเพื่อที่จะบรรลุค่านิยมหรือสร้างนิสัยที่ดี ความจำเป็นที่จะทำให้เกิดผล จึงทำให้มีการจัดความคิดและพฤติกรรมให้นำสู่การกระทำเพื่อให้บรรลุค่านิยมหรือนิสัยที่ดีนี้ เป็นกระบวนการการปรับตัวการเปลี่ยนแปลงที่ละเอียดที่ละน้อยในการที่เรามองตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในสิ่งแวดล้อมต่างๆ มุ่งมั่นตั้งใจที่จะดำเนินชีวิตของตนที่จะยกระดับความมั่นใจในตนเอง ผ่านประสบการณ์การมีวินัยในตนเองมากขึ้นเพื่อดำเนินการสู่เป้าหมายพิเศษ **สามเณรที่มีวินัยในตนเอง** สามารถ

รับรู้ถึงความแข็งแกร่งและความอ่อนแอของตน และสามารถแสดงทักษะการแก้ปัญหาที่เป็นจริง สามารถจะสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีวุฒิภาวะ เขาจะไม่กังวลกับความ ต้องการของตน **สามเนตรที่ขาดมีวินัยในตนเองหรือมีน้อย** อาจจะไม่แสวงหาพฤติกรรมที่สร้างความพอใจให้กับตนเอง เช่น กินมากเกินไป เสพสุรามากเกินไป มีกิจกรรมทางเพศเพื่อปลดปล่อยความเครียด ความว้าเหวหรือ ความผิดหวัง เขาไม่แน่ใจในตนเองและดำเนินชีวิตขึ้นกับบทบาทที่กำหนดคุณค่าหรือความรู้สึกปลอดภัย ต่อสิ่งที่เขาหาตัวตนของตน เขาอาจอิจฉาคนอื่น ความอิจฉาของเขาสามารถกลายเป็นแรงกระตุ้นเชิงรุกที่ก้าวร้าว หรืออาการแยกตนอยู่โดดเดี่ยว

5. การปกครองตนเอง (Self-Governance)

เป็นคนที่มีความสำเร็จที่มีบูรณาการ และมีความเข้มแข็งมั่นคงมาก่อนแล้ว สร้างแบบแผนที่แน่นอนสำหรับการทำงานแบบปรับตัวในอนาคต เขาไม่เพียงรับผิดชอบต่อการกระทำของเขา แต่รับผิดชอบต่อคุณภาพของการกระทำของเขาด้วย เขาสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่รับผิดชอบ ที่น่าเคารพ และมีมาตรฐานที่มีบูรณาการ สามารถแก้ปัญหาที่ยุ่งยากออกมาในด้านบวก ในสถานการณ์ที่ตึงเครียดเขาไตร่ตรองความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเพื่อเข้าใจตนเองและผู้อื่น เขาสามารถรักษาความ

ซื่อสัตย์ท่ามกลางความขัดแย้งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ มีมิตรภาพที่โปร่งใสตอบสนองการทำทนายของความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของความผูกพันของมนุษย์ ขณะเดียวกันก็มีความสุขใจกับความสันโดษ เขาปกครองตนเองเป็นลักษณะให้พระเจ้าอยู่ในธรรมชาติของมนุษย์ ดำเนินชีวิตตามภาพลักษณ์ของพระเจ้ายอมรับความทุกข์ยากในชีวิตของตนเองเห็นอกเห็นใจผู้มีความทุกข์ ซื่อสัตย์ต่อความจริงสูงสุดคือพระเจ้า และซื่อสัตย์ต่อความเชื่อและกล้าหาญตัดสินใจตามความเชื่อของเขา **สามเนตรที่ไม่มีการปกครองตนเองหรือมีน้อย** มีความยุ่งยากที่จะควบคุมการกระทำและการตอบสนองของเขา การตัดสินใจเลือกของเขาไม่เชื่อมโยงกับคุณค่าสูงสุด เขามีอารมณ์แค่ชอบหรือไม่ชอบซึ่งควบคุมการกระทำของเขา เขาชอบกล่าวอ้างเพื่อหนีจากความรับผิดชอบเมื่อสถานการณ์ทำให้เขาอึดอัดคับข้องใจ เขามีภาพลักษณ์ของตนต่ำ เขา รู้สึกยากที่จะปล่อยวางความต้องการของตน เขาไม่เห็นความต้องการของผู้อื่น มุ่งสู่ความดีงามมากกว่ามุ่งสู่การเติบโตในคุณธรรม เขาเลือกข้างเทิดทูนผู้ตอบสนองความต้องการของเขา และไม่ชอบผู้ที่ไม่ตอบสนองความต้องการของเขา เมื่อเกิดความขัดแย้งในคุณค่าหรือด้านศีลธรรม เขาขาดความซื่อสัตย์และความกล้าหาญที่จะตัดสินใจตามคำสอนหรือคุณค่าของพระศาสนจักรคาทอลิกที่เขาเป็นพยาน

6. การเป็นบิดาฝ่ายจิต (Spiritual Fatherhood)

สมเด็จพระสันตะปาปา นักบุญยอห์น ปอลที่ 2 กล่าวถึงพระสงฆ์ที่มอบตนเองตามแบบอย่างของพระคริสตเจ้า “การมอบตนเองไม่มีขีดจำกัด เห็นได้ชัดเจนจากวาระต้อหรือรันในงานประกาศข่าวดีและการเป็นธรรมทูตของพระคริสต์ นายชุมพาบาลที่ดี ผู้ตรัสว่า “เรายังมีแกะอื่นๆ ซึ่งไม่อยู่ในคอกนี้ เราต้องนำหน้าแกะเหล่านี้ด้วย แกะจะฟังเสียงของเรา จะมีแกะเพียงฝูงเดียวและผู้เลี้ยงเพียงคนเดียว” (ยน 10:16) (PDV. 23) **สามเณรที่มีการเป็นบิดาฝ่ายจิตมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติศาสนบริการรับใช้ผู้ที่มีความต้องการเขาจะทำให้มีคุณภาพดีขึ้นด้วยการอุทิศตน เขามีความใส่ใจแรกต่อสวัสดิการและการช่วยผู้อื่นให้มีชีวิตที่สมบูรณ์ เขาไม่กลัวการเสียสละตนเอง **สามเณรที่ไม่มีการเป็นบิดาฝ่ายจิตหรือมีน้อย** จะต้องขัดสู้กับความมีใจกว้างไม่เห็นแก่ตัว เขาเป็นคนแสวงหาสิ่งต่างๆ เพื่อตนเอง เขารู้จดจำเอาใจใส่ความสัมพันธ์ที่จะให้สถานภาพหรือความมีหน้ามีตาของมนุษย์มากเกินไปจนควรกล่าวโดยย่อ เขามีความสามารถในการอุทิศตนและความเห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นน้อย**

ในแต่ละปีควรมีการประเมินโดยการบรรยาย (Narrative Assessment) ทั้งจากสามเณรเองแต่ละคนจากเพื่อนร่วมชั้นปีหรือ

รวมกลุ่มและจากผู้ให้การอบรมมีคำถามช่วยชี้แนวทางในการประเมินให้ด้วย

สรุปข้อบ่งชี้ของวุฒิภาวะของมนุษย์ในการอบรมในบ้านเณรเพื่อจะได้กลายเป็นของขวัญสำหรับผู้อื่น สมเด็จพระสันตะปาปา นักบุญยอห์น ปอลที่ 2 ได้กล่าวว่า “วุฒิภาวะของมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งวุฒิภาวะทางอารมณ์ เรียกร้องให้มีการฝึกอบรมอย่างชัดเจนและเข้มข้นในเรื่องของเสรีภาพซึ่งแสดงออกมาทางความนอบน้อมอย่างมั่นใจและจริงใจต่อ “ความจริง” และ “ความหมาย” ของการเป็นอยู่ของตน คือต่อ “การอุทิศตัวเองอย่างจริงใจ” ว่าเป็นหนทางและสาระสำคัญเพื่อบรรลุผลของการเป็นตัวตนที่แท้จริง” (PDV 44; GS 24)

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ได้กล่าวว่า “ดังนั้น ด้วยความรักเมตตาที่เพิ่มพูนขึ้น พระสงฆ์ในอนาคตต้องพยายามพัฒนาความสามารถที่สมดุลและมีวุฒิภาวะในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์อันที่จริง เขาได้รับเรียกไปสู่ความสงบทั้งฝ่ายกายและฝ่ายจิต ซึ่งเมื่อเอาชนะการทำตนให้เป็นจุดสนใจหรือการพึ่งพิงทางอารมณ์ทุกรูปแบบแล้ว จะช่วยให้เขากลายเป็นบุรุษแห่งความสนิทสัมพันธ์ บุรุษแห่งพันธกิจและการเสวนา เมื่อเขาเพ่งพินิจองค์พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงมอบชีวิตของพระองค์เพื่อผู้อื่น เขาจะสามารถสละตนเองอย่างใจกว้างและ

ด้วยการมอบชีวิตของตนเป็นเครื่องบูชาเพื่อประชากรของพระเจ้า” (Ratio. 41)

บทที่ 3 ทักษะการสื่อสารสำหรับการเสวนา อบรมการเป็นศิษย์ธรรมทูต (Communication Skills For Formative Dialogue Directed toward Missionary Discipleship)

ในบทนี้ได้ทักษะการสื่อสารต่างๆ ดังนี้

1. การฟังแบบสะท้อนความหมาย (Reflective Listening) เป็นวิธีการฟังโดยถอดความหมายสิ่งที่ได้ยินเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวเองเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เปิดโอกาสให้ผู้พูดได้ขยายความสิ่งที่ตนต้องการจะสื่อออกมา มีการสรุปสิ่งที่พูดด้วยภาษาของเราเอง เพื่อให้เราแน่ใจว่าสิ่งที่เราเข้าใจ ใช้สิ่งที่ผู้พูดพยายามจะสื่อสารหรือไม่

“เราจำเป็นต้องฝึกปฏิบัติศิลปะแห่งการรับฟัง ซึ่งมากกว่าการได้ยิน การฟังในการสื่อสารกับผู้อื่น คือความสามารถเปิดใจกว้างที่ก่อให้เกิดความใกล้ชิด ซึ่งหากปราศจากสิ่งนี้ ก็ไม่มีการพบปะฝ่ายจิตที่แท้จริง การฟังช่วยให้เราพบท่าทีที่เหมาะสมที่ช่วยให้เราหลุดพ้นจากสภาพการเป็นผู้ชมที่อยู่หนึ่งๆ อาศัยการรับฟังด้วยความเคารพ และการร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเขาเท่านั้น เราจะพบ

หนทางการเติบโตที่แท้จริง และกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาในอุดมคติแบบคริสตชน การตอบสนองความรักของพระเจ้า และความกระหายที่จะพัฒนาสิ่งดีๆ ที่พระเจ้าทรงหว่านในชีวิตของเรา” (EG. 171)

การฟังแบบสะท้อนความหมายช่วยให้เข้าใจสามเณรมากขึ้น เช่น อะไรที่เขาสนใจ อะไรทำให้เขาตื่นเต้น มีพลัง ทำให้เขากังวล หรือท้าทายเขา การติดผู้กับบุคคลบางคน เขาพูดถึงบุคคลหรือเหตุการณ์หรือสิ่งของที่เขาคิดบ่อยๆ ถึงก่อนเข้าบ้านเณร เป็นต้น เราควรสนใจการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด จากน้ำเสียง หน้าตา หรือการเคลื่อนไหวของร่างกาย การฟังแบบสะท้อนความหมายเป็นทักษะที่สำคัญ มันสื่อสารว่าผู้ให้การอบรมตั้งใจฟังด้วยความปรานีจะเข้าใจสิ่งที่สามเณรพูด ผู้ให้การอบรมสนใจเขาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน “ในกระบวนการอบรม สามเณรต้องรู้จักตนเอง และยอมให้ผู้อื่นรู้จักเขาด้วย เขาต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ให้การอบรมอย่างจริงจังและด้วยความโปร่งใส การเดินเคียงข้างเป็นรายบุคคล ซึ่งมีเป้าหมายคือ ความอ่อนน้อมต่อพระจิตเจ้า เป็นเครื่องมือของการอบรมที่จะขาดเสียมิได้” (Ratio. 45)

2. คำถามปลายเปิด (Open-ended question) คือคำถามที่ให้ผู้ตอบตอบได้อย่างอิสระเต็มที่ แสดงความคิดเห็น

ทัศนคติได้อย่างกว้างขวาง มีคำตอบได้หลายหลาย ตัวอย่างจากพระวรสาร พระเยซูเจ้าทรงตั้งคำถามปลายเปิด “ศิษย์ที่ชื่อเคลโอปัสถามว่า “ท่านเป็นเพียงคนเดียวที่แวะมาในกรุงเยรูซาเล็มหรือ ซึ่งไม่รู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นที่นั่นเมื่อสองสามวันมานี้” 19 พระองค์ตรัสถามว่า “เรื่องอะไรกัน” เขาตอบว่า” (ลก 24:18-19) ถ้าเราถามคำถามปลายปิด “การเรียนของเธอเป็นไปด้วยดีใช่ไหม?” กับคำถามปลายเปิด “ขณะนี้การเรียนของเธอเป็นอย่างไร ชอบเรียนวิชาไหนหรือไม่ชอบวิชาไหนและช่วยอธิบายด้วยนะ ผู้ให้การอบรมช่วยให้สามเณรรู้จักสะท้อนตนเอง (self-reflection) รู้จักตนเอง รู้จักวางแผนอย่างเหมาะสม

3. การสรุปความ (Summarizing)

ในการสรุปความผู้ให้การอบรมจะสังเกตวิธีคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ความเข้มแข็งและความอ่อนแอ การสังเกตและการเชื่อมโยงสิ่งที่สามเณรมาแบ่งปัน เช่น จากการสนทนามีคำถาม “ทำไมสามเณรไม่ชอบร่วมกิจกรรมส่วนรวม” เพื่อสามเณรจะได้มีโอกาสตอบ เป็นต้น การสรุปความเป็นโอกาสให้กำลังใจ ให้ความหวัง ชี้บางจุดที่ควรสนใจในการอบรมให้มากขึ้น ก่อนยุติการพบปะควรมีการสรุปความและวางแผนสำหรับการพบปะต่อไป

4. ความร่วมรู้สึก (Empathy) เป็นความสามารถเข้าใจผู้อื่นในมุมมองของเขาจริงๆ เอาใจเขามาใส่ใจเรา การแสดงออกด้วยการรับฟังอย่างตั้งใจ ไม่ตัดสินถูกหรือผิด ให้กำลังใจและอยู่ข้างๆ ในยามที่เขาต้องการ ให้ความช่วยเหลือเท่าที่ทำได้เหมือนพระเยซูเจ้าร่วมเดินทางและมีความร่วมรู้สึกกับศิษย์ “การอบรมศิษย์เพื่อให้มีหัวใจและชีวิตเหมือนกับพระเยซูเจ้า” (Ratio. 40) “การอบรมเป็นการเดินทางของการเปลี่ยนแปลงตนเอง ที่ฟื้นฟูทั้งหัวใจและความคิดสามารถวินิจฉัยชีวิตส่วนตัวของตน อะไรเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า เพื่อจัดการพลัง แผนการ หน้าที่ต่างๆ ตามพระประสงค์ของพระเจ้า รู้จักมองภายในเพื่อเข้าใจและเปลี่ยนแปลง แรงจูงใจ ความต้องการ ความอ่อนแอ พรสวรรค์ที่ใช้แสวงหาและปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า” (Ratio.43) “การอบรมมีจุดมุ่งหมายที่ “การเปลี่ยนแปลง” หรือ “เปลี่ยนดวงใจเราให้กลายเป็นเหมือน” ภาพลักษณะของพระหฤทัยของพระคริสตเจ้า ผู้ที่พระบิดาทรงส่งมาเพื่อทำให้แผนการแห่งความรักของพระองค์สำเร็จไป พระองค์ทรงส่งสารเมื่อทอดพระเนตรเห็นความทุกข์ยากของมนุษย์ (เทียบ มธ 9:35-36) พระองค์ทรงออกไปตามหาแกะหลงทาง (เทียบ มธ 18:12-14) จนถึงกับทรงสละชีวิตของพระองค์เพื่อแกะเหล่านั้น (เทียบ

ยน 10:11) พระองค์เสด็จมามิใช่เพื่อให้ผู้อื่นรับใช้ แต่เพื่อรับใช้ผู้อื่น” (เทียบ มธ 20:24-28) (Ratio. 89)

ตัวอย่าง เณรคนหนึ่งกำลังกังวลใจเกี่ยวกับการสอบเก็บคะแนนวิชาปรัชญาในวันพรุ่งนี้ เขาทำข้อสอบได้ไม่ดีเมื่อครั้งก่อนนี้ ผู้ให้การอบรมควรพูดอย่างไรจึงเป็นการแสดงความร่วมมือรู้สึก (Empathy) เช่น “พ่อได้ยินมาว่าเธอหวังว่าจะทำการสอบเก็บคะแนนวิชาปรัชญาในวันพรุ่งนี้ให้ได้ดีกว่าการสอบครั้งที่แล้ว พ่อขอให้กำลังใจเธอนะ” เป็นต้น มีการพูดที่ไม่ใช่ความร่วมมือรู้สึก (Empathy) เช่น เป็นการทำให้มั่นใจ (reassurance) “เธอทำข้อสอบได้ดี ไม่ต้องกังวล” เป็นการแสดงความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) “พ่อเห็นด้วยการสอบวิชาปรัชญาเป็นเรื่องยาก” เป็นการตัดสิน (Judging) “เธอตั้งใจเรียนและเตรียมสอบดีหรือเปล่า” เป็นการหลีกเลี่ยง (Avoidance) “มาเล่นเกมสกันดีกว่า ไม่ต้องไปสนใจการสอบครั้งนี้ละ” เป็นการลดคุณค่าลง (Minimizing) “มีการสอบมากมายในชีวิต ไม่ต้องไปกังวล มันก็เป็นการสอบครั้งหนึ่ง” เป็นการให้คำแนะนำ (Giving Advice) “แค่เรียนทบทวนและเตรียมสอบให้มากที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ แล้วก็ไม่ต้องกังวล” เป็นการเปรียบเทียบ (Comparing) “ถ้าเธอคิดว่าเธอแย่มากก็ไม่มีเวลาเรียนทบทวน เตรียมสอบ สมัยพ่อ

เป็นเณรพ่อมีงานที่จะต้องทำมากมายนอกจากการเรียนแล้ว” ตัวอย่างเหล่านี้ไม่แสดงออกถึงความร่วมรู้สึก (Empathy)

5. การตอกย้ำยืนยัน (Affirmation)

เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้สิ่งที่คุณฝันไว้เป็นจริง เป็นการยอมรับรับรองการมุ่งมั่นของสามเณร การตอกย้ำยืนยันอย่างแท้จริงสามารถกระตุ้นผลักดันความหวังและทำให้ความมั่นใจในตนเองเติบโตขึ้น ผลของการตอกย้ำยืนยันยังโดยการมุ่งความสนใจไปที่เป้าหมายของการอบรม ตัวอย่าง เช่น “นั่นเป็นคำแนะนำที่ดี” “เธอกำลังมีความก้าวหน้าในเรื่องนี้” “มันเป็นที่ชัดเจนเธอกำลังพยายามเติบโตในด้านนี้” “เธอเป็นคนมีความคิดดีมีปัญญาที่พูดถึงสถานการณ์นี้ได้” เป็นต้น

6. การประเมินผล (Assessment)

เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นฐานในการตัดสินใจในการประเมินคุณค่าตามสภาพการณ์ของบุคคลนั้นๆ ในการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกันมีการประเมินเป็นระยะของระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของสามเณร “นักบุญโทมัส อาไควนัส เตือนเราว่า “พระพรชทานจะสร้างโดยใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐาน” พระพรชทานไม่ได้เข้ามาแทนที่ธรรมชาติ แต่ทำให้ธรรมชาติสมบูรณ์ขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปลูกฝังความถ่อมตน ความกล้าหาญ สามัญสำนึก จิตใจที่สูงส่ง ความสามารถตัดสินใจอย่างถูก

ต้อง และดุลพินิจ ความอดกลั้น และความ
โปร่งใส ความรักในความจริง และความ
ซื่อสัตย์” (Ratio. 93)

การประเมินผลแสวงหาสำรวจระดับ
วุฒิภาวะที่การอบรมของบ้านเนอร์ได้ซึมซับ
ภายในใจของเขา สามเณรแสดงวุฒิภาวะใน
ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่แสดง
ศักยภาพที่เป็นไปได้ของการเป็นศิษย์ธรรม
ทูตหรือ? เป็นการท้าทายที่จะพัฒนาขั้นตอน
ที่สะท้อนระดับวุฒิภาวะของสามเณรและ
ความเหมาะที่จะบวช การประเมินด้านสติ
ปัญญาโดยวัดจากคะแนนสอบจะเป็นรูป
ธรรมและเชิงเป็นไปได้ แต่คุณลักษณะของ
มนุษย์ไม่สามารถนำมาทดสอบให้คะแนนได้
ต้องใช้วิธีสังเกตเพื่อจะนำมาประเมินผล

ข้อบ่งนี้ของวุฒิภาวะของความเป็น
มนุษย์สามารถช่วยเชื่อมโยงในลักษณะที่ช่วยให้
ผู้ให้การอบรมประเมินสามเณรตามข้อบ่งนี้
เหล่านี้ ตัวอย่างเช่น เขาเป็นคนอดทนหรือ
ไม่อดทนต่อข้อบกพร่องของผู้อื่น? เขามี
ความกล้าที่จะพูดเรื่องข้อบกพร่องอย่าง
เหมาะสมหรือไม่? เขาแสดงออกด้วยความ
รักและเมตตาหรือช่วยตัดสินคนอื่น? เขาให้
อำนาจอย่างไร? เขาให้อภัยหรือแสวงหาการ
ให้อภัยหรือ? เขาแสวงหาทางที่จะพูดถึง
ความต้องการของผู้อื่นหรือ? เขาแสดงความ
กระตือรือร้นของธรรมทูตที่จะประกาศและ
สอนข่าวดีแห่งพระวรสารด้วยชีวิตของเขา

หรือ? เขาส่งเสริมการพบปะระหว่างพระเจ้า
และมนุษย์หรือ? เขาเคยมีความปรารถนาจะ
มีภรรยาและบุตรหรือ? เขาแสดงความ
พร้อมที่จะถวายความบริสุทธิ์ของการถือโสด
เป็นของถวายที่เปลี่ยนเป็นการเป็นบิดาฝ่าย
จิตหรือ? เขาเป็นบิดาฝ่ายจิตให้กับผู้อื่น
หรือ? การมีวุฒิภาวะของมนุษย์สามารถวัด
ได้ในความสัมพันธ์ของเขากับชีวิตหมู่คณะ
ขณะที่เขาภาวนา กำลังศึกษาเล่าเรียน หรือ
กำลังทำงานอภิบาลในชุมชนวัด

สรุป เหมือนพระเยซูเจ้าผู้ร่วมเดินทาง
ไปหมู่บ้านเอมมาอัสกับศิษย์ (ลก 24:13-53)
ผู้ให้การอบรมก็ร่วมเดินเคียงข้างสามเณร
ในหนทางแห่งการอบรม มีการสนทนา มี
การใช้ทักษะการสื่อสาร อยู่กับศิษย์ เมื่อ
ศิษย์ว่าวุ่นใจ ไม่เข้าใจ มีการฟังแบบสะท้อน
ความหมาย (Reflective Listening) เพื่อใจ
สิ่งที่แบ่งปัน มีการใช้คำถามปลายเปิด (Open
-ended question) เพื่อการสนทนาจะลึก
และเต็มด้วยสิ่งดีๆ มีการสรุปความ (Sum-
marizing) เพื่อเชื่อมโยงและชี้จุดต่างๆ ของ
การอบรม มีความร่วมรู้สึก (Empathy) เพื่อ
ตอบสนองต่อสามเณรที่วางใจเรา มีการตอก
ย้ำยืนยัน (Affirmation) การพยายามของ
สามเณรที่จะเริ่มมีอัตลักษณ์ของพระสงฆ์ใน
ตัวเขาแล้ว มีการประเมินผลเณรเป็นระยะ
เพื่อเสริมสร้างเขาให้เป็นศิษย์ธรรมทูต
“สามเณรต้องพบและพูดคุยกับผู้ให้การ

อบรมเป็นประจำและบ่อยครั้ง วิธีนี้จะทำให้สามเณรสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมือนกับพระคริสตเจ้าที่ละน้อย ให้เขาอ่อนน้อมต่อการทำงานของพระจิตเจ้า การเดินเคียงข้างดังกล่าวต้องรวมทุกมิติของมนุษย์ ต้องฝึกสามเณรให้ฟัง ให้เสวนา ให้รู้ความหมายแท้จริงของความนอบน้อม และให้มีอิสรภาพภายใน ผู้ให้การอบรมทุกคนมีหน้าที่ช่วยเหลือสามเณรให้ตระหนักถึงสภาพของเขา ความสามารถพิเศษที่เขาได้รับมา และความอ่อนแอของเขา เพื่อให้เขาพร้อมมากขึ้นที่จะน้อมรับการทำงานของพระพรชทาน” (Ratio. 46) พระคริสตช่วยศิษย์ค้นพบประสบการณ์และกระแสเรียกใหม่ กลายเป็นศิษย์ธรรม เป็นแบบอย่างสำหรับผู้ให้การอบรมผู้สืบพันธกิจของการอบรมศิษย์ของพระองค์ในโลกปัจจุบัน

บทที่ 4 การประเมินผลแม่แบบของผู้ให้การอบรม (Formators' Assessment Templates)

1. หนทางของการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน (The Road to Accompaniment) มี 5 ประการ ดังนี้

1. มีข้อมูลภูมิหลังเพื่อเป็นพื้นฐานการทำงานการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน

2. การชี้แจงความคาดหวังของการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน

3. การค้นหาแผนการของพระเจ้าผ่านทางบททบทวนชีวิตในการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน

4. การส่งเสริมการเจริญเติบโตและการพัฒนาทางอารมณ์ในการเป็นเพื่อนร่วมทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน

5. การวินิจฉัยว่าสามเณรยอมรับความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของพระคริสตเจ้า ซึ่งเรียกร้องจากสังคมศาสนบริการหรือไม่

2. ข้อบ่งชี้ของวุฒิภาวะของมนุษย์ในการอบรมในบ้านเณรเพื่อจะได้กลายเป็นของขวัญสำหรับผู้อื่น (Markers of Human Maturation in Seminary Formation: Becoming a Gift for Others) จะมีคำถามช่วยให้เกิดความเข้าใจมากเกี่ยวกับข้อบ่งชี้แต่ละข้อมากขึ้น

1. การรู้จักตนเอง

(Self-Knowledge)

2. การนำตนเอง

(Self-Direction)

3. การควบคุมตนเอง

(Self-Control)

4. การมีวินัยในตนเอง

(Self-Discipline)

5. การปกครองตนเอง

(Self-Governance)

6. การเป็นบิดาฝ่ายจิต

(Spiritual Fatherhood)

3. ทักษะการสื่อสารสำหรับการเสวนา
อบรมการเป็นศิษย์ธรรมทูต (Communication Skills For Formative Dialogue Directed toward Missionary Discipleship) จะมีคำอธิบายช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารแต่ละข้อ

1. การฟังแบบสะท้อนความหมาย (Reflective Listening)
2. คำถามปลายเปิด (Open-ended question)
3. การสรุปความ (Summarizing)
4. ความร่วมรู้สึก (Empathy)
5. การตอกย้ำยืนยัน (Affirmation)
6. การประเมินผล (Assessment)

ผู้ให้การอบรมสามารถทำการฝึกปฏิบัติการเรื่องศิลปะการตั้งคำถามในการบริการการเป็นเพื่อนเดินทางเดินเคียงข้างไปด้วยกัน การฝึกการสนทนาระหว่างผู้ให้การอบรมและสามเณรโดยมีผู้ร่วมสังเกตการณ์ด้วย

ภาคผนวก (Appendix)

กล่าวถึงการรักษาความลับและความรู้ที่จำเป็นในการอบรมสามเณร (Confidentiality and Knowledge Requirements in Seminary Formation)

สรุปหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และให้คำแนะนำด้านปฏิบัติเพื่อช่วยผู้ให้การอบรมของบ้านเณรผู้ทำงานกับบรรดาเณรให้ช่วยบรรดาเณรพัฒนาความสัมพันธ์ที่จำเป็นด้านความไว้วางใจเพื่อการเติบโตของพวกเขา หนังสือเล่มนี้สะท้อนแนวปฏิบัติของแผนการอบรมของพระศาสนจักร และมีประโยชน์ในการวินิจฉัยโอกาสสำหรับการเติบโตจากภายในของบรรดาสามเณร หนังสือนี้เป็นแหล่งทรัพยากรความรู้และวิธีการที่มีคุณค่ามาก ผู้ให้การอบรมทุกคนและผู้ที่สนใจในเรื่องการอบรมควรมีหรือมีไว้ข้างกายเพื่อจะได้ใช้ให้เกิดประโยชน์สำหรับการอบรมกระแสเรียกผู้เตรียมตัวเป็นพระสงฆ์หรือนักบวชหรือฆราวาส เป็นแนวทางการสืบสานพันธกิจการอบรมศิษย์ธรรมทูตของพระคริสต์ในสมัยปัจจุบัน

วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ใบสมัครสมาชิก/ต่ออายุสมาชิก/ยกเลิกสมาชิก/เปลี่ยนที่อยู่

ข้าพเจ้า บาทหลวง/ภคินี/นาย/นาง/นางสาว.....มีความจำนง

() 1.สมัครสมาชิกใหม่ ในนาม () องค์กร (โปรดระบุชื่อ).....
() บุคคล (โปรดระบุชื่อ).....

โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ..... (หรือ ปีที่..... ฉบับที่.....) (ปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก ปีละ 300 บาท)

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร เลขที่..... วัตถุประสงค์.....

ถนน..... ซอย..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... มือถือ..... โทรสาร.....

() 2.ต่ออายุสมาชิก หมายเลข..... ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 3.ยกเลิกการเป็นสมาชิก หมายเลข..... ตั้งแต่ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 4.เปลี่ยนที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร ของ..... สมาชิกเลขที่.....

เป็นดังนี้ เลขที่..... วัตถุประสงค์.....

ถนน..... ซอย..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... มือถือ..... โทรสาร.....

() 5.สมทบทุนในการจัดพิมพ์วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่..... ฉบับที่..... (หากต้องการระบุปี/ฉบับ)

พร้อมกันนี้ ขอส่งเงินค่า () สมาชิกใหม่ () ต่ออายุสมาชิกใหม่

() ยอดค้างชำระค่าสมาชิก () สมทบทุน

เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยช่องทาง

() เงินสด

() โอนเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม

บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4

โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุลและหมายเลขสมาชิก

(ถ้ามี) มาทางโทรสาร หรือ โทร.แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสมาชิก

วันที่...../...../.....